

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
ཚོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།

༄༅། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གི་ཕྱོགས་ལས་ལྷན་ཚུལ།

ཚོང་ཁའི་ལྷོགས་གྲུབ་དང་ལག་ལེན་ཞིབ་འཚོལ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་གཞུང་།
ཚོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།

ཚོང་ཁའི་ལྷོགས་གྲུབ་དང་ལག་ལེན་ནིབ་འཚོལ།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠།

ཚོང་ཁ་འདི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་ཨིནམ་མ་ཚད་ སྐད་ཡིག་གཞན་དང་
མ་འདྲཱ་ཅིག་འབདཱ་ལས་ འབྲུག་གི་དོ་རྟགས་དོ་མ་ཅིག་ཨིན།

- མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་ དཔལ་འཛིགས་མེད་སེལ་དབང་ཕུག།

Copyright © 2020

པས་སྐྱུན་འབད་མི།
འགྲེམས་ལེན།
བརྒྱུ་འགྲན་ལེན།
བཀོད་ཤིང་།
ཡོངས་འབྲེལ་འཚམ་སྒྲི།
པས་བཏབ་ས།
པས་སྐྱུན་ལོ།
པས་དབང་།

ཚོང་ཁའི་ལྗོན་མཁའ་རྒྱུ་བ་ཚོགས།
༡༣༣
༣༣༣༩༩༣
ཀྲུ་གསལ་ལུ་ལས་འཛིན།
www.dzongkha.gov.bt
ཀྲུ་གསལ་ལུ་རྒྱུ་ལས་འཛིན།
༢༠༢༡
ཚོང་ཁའི་ལྗོན་མཁའ་རྒྱུ་བ་ཚོགས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་དུབ་ལེན།

ISBN 978-9953-94-00-4

ཀླུ་སྐྱོད་དཔལ་ལྷན་ལྷན།

ཚོ་དབང་ཉེས་ལྷན།
རྩལ་ཆེན། རྫོང་གོ་དང་།

ཞིབ་འཚོལ་གྲོས་ལྷན་ལྷན།

མཇུག་དབང་ལྷན་ལྷན་ལྷན།

ལས་འགྲུལ་འཛིན་སྐྱོད་ལྷན།

ལྷན་ཀླུ་ལ་མཚན།
ཞིབ་འཚོལ་ལས་འཛིན་ལྷན་ལྷན།

ལྷན་དཔལ་ལྷན་ལྷན།

ཚོ་དབང་ཉེས་ལྷན། རྩལ་ཆེན། རྫོང་གོ་དང་།
ལྷན་དཔལ་ལྷན་ལྷན། རྫོང་གོ་དང་།
ལྷན་ཀླུ་ལ་མཚན། རྫོང་གོ་དང་།

ཞིབ་འཚོལ་འབད་ལྷན།

༡. མཇུག་དབང་ལྷན་ལྷན་ལྷན།
༢. ལོ་ཀླུ་ལ་མཚན།
༣. ལྷན་དཔལ་ལྷན།
༤. མཚོ་སྐྱོད་ལྷན།
༥. བྱ་ལོ་ལྷན་ལྷན།
༦. བསོད་ནམས་ལྷན་ལྷན།
༧. ལྷན་འཛིན་ལྷན་ལྷན།
༨. ལྷན་ཀླུ་ལ་མཚན།

- ཞིབ་འཚོལ་གྲོས་ལྷན་ལྷན།
- ཞིབ་འཚོལ་གཏོ་འཛིན། རྫོང་གོ་དང་།
- ཞིབ་འཚོལ་གཏོ་འཛིན་འོག་མ། དཔལ་ལྷན་ལྷན་ལྷན།
ཀླུ་ལ་མཚན་ལྷན་ལྷན། དཔལ་ལྷན་ལྷན།
- ཞིབ་འཚོལ་འགོ་དཔོན་གོ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷན་ལྷན།
ལོ་ཀླུ་ལ་མཚན་ལྷན། ལྷན་ལྷན།
- ཞིབ་འཚོལ་འགོ་དཔོན། ཀླུ་ལ་མཚན་ལྷན་ལྷན།
- ཞིབ་འཚོལ་འགོ་དཔོན་གོ་དང་། རྫོང་གོ་དང་།
- བརྟམ་ལྷན་ལྷན་ལྷན། འགོ་དཔོན་གོ་དང་། རྫོང་གོ་དང་།
- ཞིབ་འཚོལ་ལས་འཛིན་ལྷན་ལྷན། རྫོང་གོ་དང་།

འདི་ལྟར་གསུང་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ར་བཅས་རའི་གཞུང་ལ་ཚོང་ཁ་འདི་ལྟ་ དག་སྤང་བསྐྱེད་དེ་
 དེ་ནི་ ཚོང་ཁ་འདི་ཉིད་ ར་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཡོངས་གཞུང་ལ་ཨིན་མ་མ་ཚད་ རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ག་གི་
 ལ་དང་ཡང་ མ་འདྲུལ་ལས་ འདྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རོ་རྟགས་ རོ་མ་གཅིག་ཨིན་ནི་འདི་གིས་ གཞུང་ལས་
 ཡང་ གལ་ཆེ་མ་འབད་བཅིས་ཏེ་ གོང་འཕེལ་དང་དར་ཁྱབ་གཏང་དགོ་པའི་སྲིད་བྱུས་ ལོགས་སུ་འབད་
 བཅའ་ས་གནང་སྟེ་ཡོད།

ཨིན་པུ་ གཞུང་གི་འགོ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ར་བཅས་རའི་གཞུང་ལ་ཚོང་ཁ་འདི་ལྟ་ དག་སྤང་བསྐྱེད་དེ་
 གཞུང་ལ་ལྟ་ བཅོམ་ནི་འདི་པར་བཞག་ འདྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ཞལ་འཛོམས་དང་ མི་མང་འཛོམས་
 ལས་ འདྲུག་མི་ལེ་ག་གི་སྤྱུག་ལྟ་ ལྷི་མི་དག་པ་ཅིག་ལས་མེད་པུ་ ལྷི་སྲིད་པའི་ལ་ཨིང་ལི་ག་དེ་རང་རྒྱབ་
 རྟེ་ འདྲུག་མི་ཚུ་གི་དོན་ལས་ རྐྱད་རྐྱེད་ཅིག་རང་མ་རྒྱབ་པར་བཞག་པ་ལས་ ད་རེས་ནངས་པར་ གཞུང་གི་
 དཔོན་ལག་ཚུ་ལྟ་ ར་བཅས་རའི་མི་མང་ཚུ་གིས་ ལ་བཏང་མི་འདི་ལྟ་ཡང་ བདེན་ལྲངས་ཅིག་འདྲུག།

འདི་འབད་བ་ལས་བརྟེན་ ད་ལས་པར་ གཞུང་གཤོགས་གེ་ར་གིས་ ར་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 གཞུང་ལ་ལྟ་ བཅོམ་བཏུང་དང་ དང་འདོད་བསྐྱེད་དེ་ ལག་ལེན་མ་འབབ་པ་ཅིན་ མ་འོངས་པ་ལྟ་ གཞུང་
 དང་མི་མང་གི་བར་ན་ ལ་སྐད་མ་འདྲུག་པར་སོང་སྟེ་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་ མི་མང་གི་མཐོ་དོན་ཚུ་
 གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟ་ གོ་བདེ་འཕྲོད་མ་ཚུགས་པར་ གཞུང་དང་མི་མང་བར་ན་འི་ མཐུན་ལམ་མཉམ་
 འབྲེལ་དང་ དམ་ཚིག་གཅིག་བསྐྱེལ་ལྟ་ཡང་ གཞོད་ནི་འི་ཉིན་ལ་འོང་ནི་མས།

འདི་འབད་ནི་འདི་གིས་ ད་ལས་པར་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་ ལས་སྡེ་ལག་གི་འགོ་འཛིན་ཚུ་དང་
 འགོ་འཛིན་འོག་མ་ཚུ་ཆ་མཉམ་གྱིས་ རང་སོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་ གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཚུ་གི་
 རྐྱེད་ལས་ མི་མང་ཚུ་ལྟ་ཚོང་ཁ་ནང་ གོ་བདེ་ལེགས་ཤོམ་འཕྲོད་ཚུགས་པ་འབད་ སྤྱབ་ནི་འདི་ ཁོང་རང་

TASHICHHODZONG
THIMPHU, BHUTAN

- 2 -

ཡུལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་འགན་ཁུར་དོན་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་ འདི་སྐབས་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ གནས་གཞི་མ་ཚུགས་པའི་ཁར་
ད་བཅས་པའི་ན་ ཞལ་འཛོམས་དང་མི་མང་འཛོམས་ལའང་ འཇུག་མི་དང་ཕྱི་མི་སྲིད་ལུ་ཡོད་པའི་
ལོགས་ལྗོངས་དང་གསལ་པོ་གདེང་ལ་སོགས་པ་ གནད་དོན་ག་ཅིའི་སྐོར་ལས་འབད་པའི་ རྟེན་མེད་གི་
གཞུང་སྐོར་ཚོང་ཁ་འདི་ནང་དང་ གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་སྐབ་དགོ་ དེ་ལས་ཕྱི་མི་ཚུ་གི་དོན་ལས་ དོར་ལ་ཚུགས་
ནི་གི་ཐད་ རང་གིས་ཚུབ་པའི་ གནས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ ཡིག་ཐོག་ཡུལ་གྱི་སྐབ་འབད་དེ་བཀའ་པུར་
ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་ལས་ གོང་གི་བཀའ་དོན་འདི་ཚུ་ ཀུན་གྱིས་སེམས་ཁར་དེ་སྟེ་ དང་ལྟར་ཚུ་ལ་མཚན་
འབད་དགོ་པའི་བཀའ་ཐམས་ལྟུ་ ཞེས་དང་ཡུགས་གནས་ལོ་ཚུ་མི་ལུ་སྐྱབ་ ལ་པའི་ཚེས་ ༡༠ ལུ་
བཀའ་ཅིན་ཚེས་ཚོང་ལས་གནང་བ་དགོ།

Jhampel
འཇུག་མངའ་སྐོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་

ཇུ་བརྟེན།

༣ ང་བསའ་འདི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ གྲི་སྟོད་སའི་རྒྱ་ཚད་རྒྱ་ཁྲི་ཡི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་འབད་དུ་ ལ་སྐད་ཀྱིས་ཡུག་པའི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། དེ་སེམ་ གཞུང་འབྲེལ་པ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཅན་ལ་སྐད་བསྟོན་མཁའ་གྱི་ ༡༩ ཡོད། དེ་ཚུ་གིས་གསལ་
 ལས་ ཇོང་ཁའ་འདི་ དུས་རབས་ ༡༦ པའི་ནང་ འབྲུག་གཞུང་དུ་བརྟེན་པའི་སྐབས་ལས་ས་ ཚོས་སྲིད་གཏོགས་མ་
 འདི་དབང་ཚད་ཀྱི་ཏེ་བ་ ཇོང་ཁའི་ལག་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 གཞུང་མི་ཚུ་དུ་ཡུད་པ་དུ་ ཡོད་སའ་གསལ་སྐད་དུ་འབྲེལ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དུ་ དེ་འབད་ནི་འདི་གིས་ གྲི་ཡོ་ ༡༩༦༡ ལུ་
 འབྲུག་བརྟེན་པའི་ཚུ་གི་རྒྱལ་ཁབ་སྐབས་ལས་ མི་དབང་འཛིན་པའི་ཚུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 ཡོད་སའ་སྐད་ཡིག་སྐད་ལུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུ་གི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འབྲུག་བརྟེན་པའི་ཚུ་གི་རྒྱལ་ཁབ་སྐབས་ལས་ མི་དབང་འཛིན་པའི་ཚུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བཟུང་པོ་ཚུ་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ འབྲུག་གི་ཚུ་གི་སྐབས་ཚུ་མེད་པའི་ནང་ཡང་ ཇོང་ཁའ་འདི་ འབྲུག་གི་
 རྒྱལ་ཡོད་སའ་སྐད་ཡིག་ཡིན་ཟེ་བཀོད་གཞུང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

ཇོང་ཁའ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་གཞུང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 རྒྱལ་ཁབ་འདུ་དབང་གི་འོ་རྒྱལ་སྐད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འོ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འོ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འོ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འོ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འོ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འོ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འོ་རྒྱལ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

རྒྱལ་ཡོད་སའ་གོ་དུ་འཕུལ་གྱི་གཞུང་འཛིན་པའི་ནང་ ཇོང་ཁའ་འདི་ ལག་ལེན་སྐད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 གཞུང་གི་ལས་སྟོན་གིས་ རབས་ལམ་སྐྱོ་ཚོགས་བཙོན་ཡོད་དུ་ དུ་ཚུ་གི་འོ་རྒྱལ་ ཞིབ་འཇོག་ལམ་བཟོ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འབད་འབད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ ཇོང་ཁའི་ལག་ལེན་དུ་འབྲེལ་བའི་གཞུང་སྐད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་

དུག་ས་ཚགས།

- ༡. རོ་སྡོད།..... ༥
  - ༡.༡ དུག་ས་རྟོག་པ།..... ༥
  - ༡.༢ དུག་ས་ལྷུ་ལ། ༡༡
- ༢. རྒྱལ་ལུངས། ༡༣
  - ༢.༡ རྒྱལ་ལུངས་ལྷུ་ལ་ཞིབ། ༡༣
- ༣. རྒྱལ་ལུངས། ༢༥
  - ༣.༡ ཞིབ་འཚོལ་གཞི་བཞུགས། ༢༥
  - ༣.༢ དུག་ས་རྟོག་པ་ལྷོ་གསལ་བརྒྱུ་ལ་ཞིབ།..... ༢༥
  - ༣.༣ རྒྱལ་ལུངས་ལྷུ་ལ་ཞིབ།..... ༢༩
  - ༣.༤ ཞིབ་འཚོལ་ལྷོ་གསལ་གསལ་བཟུགས་དཔལ་ལྷོ་གསལ།..... ༣༡
  - ༣.༥ ཞིབ་འཚོལ་ལྷོ་གསལ།..... ༣༡
  - ༣.༦ རྒྱལ་ལུངས་དུག་ས་རྟོག་པ་ལྷོ་གསལ། ༣༡
  - ༣.༧ རྒྱལ་ལུངས་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ།..... ༣༣
- ༤. ཞིབ་འཚོལ་གྱུ་བ་ལྷོ་གསལ་དུག་ས་རྟོག་པ་ལྷོ་གསལ་བཟུགས། དུག་ས་རྟོག་པ་ལྷོ་གསལ་བཟུགས།..... ༣༣
  - ༤.༡ རྒྱལ་ལུངས་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ། ༣༣

༥.༢ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ཚོམ་འཁའ་ལག་ལེན། ༣༧

༥.༣ ཚོམ་འཁའ་འདི་གཞུང་གི་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་ལག་ལེན་འབྲུག་ལོ་ ༤༡

༥.༤ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༤༥

༥.༥ ཚོམ་འཁའི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༤༦

༦. འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ལོ་ལོ་གྲིབ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༤༧

༦.༡ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ ལོ་ལོ་གྲིབ་སྐབས་ནི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༤༨

༦.༢ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ ལོ་ལོ་གྲིབ་ཉམས་ནི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༤༩

༦.༣ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ ལོ་ལོ་གྲིབ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༥༠

༦.༤ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ལོ་ལོ་གྲིབ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༥༡

༦.༥ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ ལོ་ལོ་གྲིབ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༥༦

༧. ཚོམ་འཁའ་ལོ་ལོ་གྲིབ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ཚོམ་འཁའ་ལོ་ལོ་གྲིབ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༥༧

༨. ཚོམ་འཁའ་ལོ་ལོ་གྲིབ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༥༨

༩. འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ཚོམ་འཁའ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༥༩

༡༠. ཚོམ་འཁའ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༦༠

༡༡. ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༦༡

༡༢. ཚོམ་འཁའ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ ༦༢

༡༢.༡ མཐོང་མཁྲོས་སློབ་གྲྭ་གསུམ་གྱི་ཚོལ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ལ་གསལ། ༩༩

༡༢.༢ ཞིབ་འཚོལ་དང་ཚོལ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བར་ན་ ཚོལ་ཁའི་ལྷོགས་གྲུབ་དང་གནས་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར། ... ༩༠

༡༣. ཞིབ་འཚོལ་གྲུབ་འབྲས་གྱི་བཅུ་ལྔ། ༩༡

༡༤. ཞིབ་འཚོལ་ཚད་འཛིན། ༩༥

༡༥. མོས་འདེབས། ༩༥

༡༦. རྒྱུ་རྩེ། ༩༦

༡༧. ལྷན་སྐྱེས། ༩༧

སའི་འགྲོ་མི་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་ནུང་། ཡིང་ལོ་གྲུབ་ཆེན་མོ་ལག་ལེན་འབྲེལ་བའི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། ཚོང་ཁའི་དེ་
 རྒྱལ་ཡོད་སའི་སྐད་ཡིག་ཡིན་ཟེར། དོས་ལེན་འབྲེལ་གྱི་ལཱ་བརྟེན་མཆོས་ཆགས་པའི་འབད་ ཚོང་ཁའི་དེ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ།
 ལཱ་འབྲེལ་མི་ཚུ་ཡང་དོན་མེད་ལཱ་འབྲེལ་དོན་ཡོད་པ་སའི་བཀོད་དོན་འབྲེལ། འཛམ་གླིང་གི་གཞི་གུར་དང་བརྟེན་འབྲེལ་དེ་གོ་བོ་
 འཕུལ་ལཱ་བརྟེན་ རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་ལཱ་གསལ་དང་། གྲིའི་འཕྲིད་དུ་ལཱ་སྤྱོད་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཤམ་འཛིན་དང་། རྒྱབ་
 མའི་མཚན་གསལ་དུ་གསལ་སའི་འགྲོ་དོན་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཚུ་གོ་སྐོམ་ ཅེ་བཅས་པའི་ ཚོང་ཁའི་ལཱ་བརྟེན་དང་ལཱ་བརྟེན་ཏེ།
 ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་མས།

༡.༡ དོན་འགྲུབ་

རྒྱལ་ཡོད་སའི་འགྲོ་ལཱ་གསལ་དེ་ལཱ་བརྟེན་ ཚོང་ཁའི་དེ་ འགྲོ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་འཛམ་གླིང་ དུ་ལཱ་བརྟེན་
 གཞུང་གི་དོན་ལཱ་ གཞུང་གི་ལས་ལཱ་ཚུ་གོ་སྐོམ་ ཐབས་ལམ་སྤྱོད་ཚུ་གོ་སྐོམ་ དུ་ལཱ་བརྟེན་ཚུ་ འབྲེལ་
 མི་ཚུ་གོ་སྐོམ་ ཚོང་ཁའི་དོན་གསལ་གྱུ་བ་དང་ལག་ལེན་གྱི་གསལ་ཚུ་ གཞུང་གི་འཕྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཞིབ་འཇོམས་
 འབྲེལ་འབྲེལ་ལྷོ་གསལ་འབྲེལ། སྤྱིར་བཏོན་གོ་སྐོམ་ལཱ་ ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན་འབྲེལ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་འབད་
 ཚོང་ཁའི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འབྲེལ་གྱི་དུ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ།
 རྒྱལ་ཁབ་ལཱ་ ཚོང་ཁའི་གསལ་ཚུ་དང་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་གསལ་ཚུ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ།

ཚོང་ཁའི་འགྲོ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལཱ་ གཞི་བཟུགས་འབྲེལ་བའི་དུ་ དུ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་
 ལཱ་བརྟེན་ཏེ། ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཇོམས་མཐོང་གི་འགྲོ་ལཱ་འབྲེལ་བའི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ།
 འབྲེལ། དེ་འབྲེལ་ལས། ཚོང་ཁའི་འགྲོ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན་གྱི་གསལ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་
 གསལ་སྤྱད་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གཞི་དང་ལས་ལཱ་ཚུ་བཟོ་མས་པའི་སྐབས་ གཞི་བཟུགས་འབྲེལ་བའི་
 ཚུ་གཞི་མེད་པའི་གདོད་ལཱ་འབྲེལ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན།

ལཱ་བརྟེན་གྱི་ཞིབ་འཇོམས་དུ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན་གྱི་གསལ་སྤྱད་ལཱ་བརྟེན་ཏེ།
 མཚེས་ལྷོ་གསལ་ཚུ་གསལ་པའི་འབྲེལ། ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་དུ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། ལཱ་བརྟེན་ཏེ།
 ཚོང་ཁའི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལཱ་ འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། འཛམ་གླིང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ། ཚོང་

ལ་འདྲི་ཤིས་དེ་གི་ལམ་ལུགས་ནུབ་སྐྱད་ཡིག་གཞི་ཅན་ཅིག་ལྟར་ ལག་ལེན་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བརྟན་དུམ་འབྲེལ་
ལྟན། ཁོ་གོ་ས་ཡུལ་སྐྱེས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཚོམ་ཡིག་ རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་ལུགས་ལྟར་ལྟུང་འབྲེལ་གྱི་
ཟེའ་མིའི་ནུབ་ མཐོང་མེད་གསལ་ཚད་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་ཚུ་གོ་ས་ཚོམ་ལྟར་གྱི་ སྒྲིལ་དུམ་ལྟན་གྱི་འགྲིལ་གྱི་
གསལ་ཚད་ཚུ་གསལ་ལྟོན་འབྲེལ་དེ་འདྲུག། བརྟན་ཞིབ་དེ་ནུབ་ སློབ་ཡུལ་ཚུ་གོ་ས་ལོན་ལྟུང་པའི་
སྐབས་ ཚོམ་ལྟོན་གྱི་དུམ་ལྟན་གྱི་དུམ་ བརྟན་ ༡༩ དེམ་ཅིག་ཀྱང་མ་གཅིག་ལས་བརྟན་ཏེ་ལག་ལེན་
འབྲེལ་གྱི་མེད་ལྟུང་ སློབ་གྱི་དུམ་ བརྟན་ ༢༡ དེམ་ཅིག་ཡོད་པ་ལྟོན་གསལ་གྱི་དུམ་ལྟུང་འདྲུག།

དེ་བརྟན་ལྟོན་ དུམ་ཚད་ལྟུང་ལྟོན་འབྲེལ་མིའི་ཞིབ་འཇུག་གཞན་མི་ཅིག་ནུབ་ མཐོང་མེད་སློབ་གྱི་སློབ་ཡུལ་ཚུ་
གོ་ས་གསལ་སྐྱེས་མ་འདྲུག། རྒྱུ་ལྟོན་ ཡིག་ཚད་ སློབ་གྱི་ ཚོམ་འབྲེལ་ དལ་མེད་ལྟོན་ དེ་ལས་
ཚོས་ལྟོན་གསལ་གྱི་ལས་ལྟོན་ལྟུང་ ཚོམ་ལའི་ལག་ལེན་འདྲི་བརྟན་ཚད་མེད་ཤོས་ ༣༣ དུམ་ མཐོང་ཤོས་ ༤༤
གྱི་བས་ལྟོན་ཡོད་པ་ལྟོན་ལྟན། རྒྱུ་ལྟོན་ལས། ༢༠༠༣ ོ

སྤྱི་བརྟན་མི་མེད་དུམ་ ལྟན་པས་ལྟུང་ གཞུང་གི་ཡིག་ཚད་ཚུ་ནུབ་ལས་ཡུལ་ ཚོམ་ལྟོན་འདྲི་ལག་ལེན་འབྲེལ་དམོ་
པའི་སྤྱི་བརྟན་ཡོད་དེ་འབྲེལ་དུམ་ གཞུང་གི་གཞུང་སྤྱི་ཚུ་ནུབ་ལས་ཡུལ་ ཚོམ་ལའི་ལག་ལེན་འདྲི་ ལྟུང་ལྟོན་
ལས་བརྟན་ལྟུང་མེད་འདྲུག། ཚོམ་ལྟོན་འཇུག་ལྟོན་གསལ་གྱིས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལུ་ ཞིབ་
འཇུག་ཅིག་འགོ་འདྲེན་འབྲེལ་མིའི་ནུབ་ འཇུག་ལོ་ ༢༠༡༥-༢༠༡༦ ནུབ་ ལྟན་ལག་ ༡༠། གཞུང་གི་ལས་
སྤྱི་ ༡༣ དུམ་ ཚོམ་ལག་ ༢༠ ནུབ་ ཡིག་འགྲུལ་གྱི་དེམ་ཚོམ་ལའི་ཚོགས་ལག་ལེན་འབྲེལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཞིབ་འཇུག་ཅིག་འགོ་འདྲེན་འབྲེལ་ལྟན།

ཞིབ་འཇུག་དེའི་ནུབ་ གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་འགྲུལ་གྱི་དེམ་ སྤྱི་བརྟན་ལས་ བརྟན་ ༡༠ ཀྱང་མ་
གཅིག་ཚོམ་ལའི་ནུབ་བརྟན་ཡོད་པ་དུམ་ བརྟན་ ༩༠ ལོ་ལོ་ཤིག་ཚོགས་ལས་ བརྟན་ཡོད་པའི་མེད་གསལ་ལྟུང་
ལྟན། ལོ་དུམ་ ཞིབ་འཇུག་དེའི་ནུབ་གི་ཞིབ་འཇོག་གྱི་བས་ལམ་ཚུ་གཞི་རྒྱུ་ཅོམ་ཅིག་ལས་བརྟན་ཏེ་ལག་
ལེན་མ་འབྲེལ་པའི་ལས་ གསལ་སྐྱེས་བསྐྱེད་ལྟོན་དུམ་ལྟོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཚུ་ཡུལ་ ཡོད་པའི་ཚོགས་ལྟོན་ལག་
ལེན་མ་འབྲེལ་པས། དེམ་ཚད་ ཞིབ་འཇོག་དེའི་ཡུལ་ ཡིག་འགྲུལ་ཀྱང་མ་གཅིག་ལུ་དེམ་གསལ་གྱི་དུམ་ལྟོན་དེ་

འབད་ལྷན། ཡིན་ཏུ་ ཞིབ་འཇོག་ལྷན་གྱི་གྲུ་བ་འབྲས་དེ་ཚེ་ནུ་ ཇོང་ཁ་བྲི་ནི་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཚེ་ ཏུ་ལུ་ཇིག་ལས་
མེད་པ་སྐོར་མེད་པ་ལས་ དེ་ཚེ་སེལ་བྲབ་ས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བྲབ་ས་ལམ་སྐྱེ་ཚོགས་ཅེས་པ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་འདུག།

དེ་བཟུམ་སྐོར་ གཞུགས་དེ་ཚེ་གི་ནུ་ ཇོང་ཁ་ལག་ལེན་འབྲབ་མི་ཏུ་ལུ་ཇིག་ལས་མེད་པ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ལུ་
སློབ་གྲྭ་དཔལ་ལྷན་གྱི་ དེ་ལས་ གཞུགས་དེ་ཚེ་ཡོད་པ་འབྲབ་ལུ་འཚར་སྐོར་ཚེ་ཡེད་ཡིན་མ་སྐོར་ཉོན་ཉོན་པ་ལུ་
ཇིག་ལུ་བཅོམ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལུ་ རྒྱལ་འཛིན་ཤེས་རིག་ཚོགས་སྤྱི་ལོ་ཡིག་མཉམ་ནུ་ སློབ་གྲྭ་ཚེ་ནུ་ལས་
ཡན་ སློབ་མི་འདུག་པ་ལས་བཅུ་གཉིས་ཚུ་ ཇོང་ཁ་སློབ་ཉོན་ཉོན་པ་ལུ་ཡུལ་འདི་ བརྒྱ་མ་ ༢༣ དུ་ ༡༠
ཀྱི་བར་ལུ་ཡིན་མ་སྐོར་བཀོད་དེ་འདུག། དེ་ལུ་ འདུག་མི་མཚན་ལུ་ཡིད་ལོག་དཔལ་ལྷན་ ཇོང་ཁ་ཤེས་
ཡོན་ཡོད་ཏུ་ གསལ་ཤོག་སྤྱི་བཟོ་མས་ལས་ ཇོང་ཁ་ཤེས་ཤོག་འདི་ པར་སྐྱེ་དཔལ་ལྷན་སྐོར་ལུ་འབད་
མི་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཏུ་འདུག་ཡིན་མ་སྐོར་བཀོད་དེ་འདུག། །བརྒྱ་དོན་དཔལ་ལྷན་འབྲེལ་ལྷན་ལག།
༢༠༡༣ རབ་བརྒྱུན་ ༢༠༡༡ ་།

གཞུགས་ཤིང་ཇིག་ལས་མེད་པ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ལུ་ རྒྱ་བདུན་མི་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ དེ་ཚེ་ལེགས་ཤོམ་སྐོར་
སྤྱད་ཚུགས་ནི་དོན་ལུ་ ལས་འགུལ་དཔལ་ལྷན་ཚུ་བཟོ་མ་པ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ ཚན་རིག་དཔལ་ལྷན་ལྷན་གྱི་གྲུ་བ་
འབྲས་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་དོན་ལུ་ཡིན། དེ་མཚན་ པ་བསལ་གྱིས་དཔལ་ལྷན་ཚུ་ཚོ་ ཇོང་ཁ་ལེགས་ཚད་ཀྱི་སྐོར་
ལས་ གནམ་ཚུ་ལུ་འུ་གྲུ་མེ་ཤེས་ཏེ་ མོ་ཚོ་དུ་གསལ་བཀལ་ཏེ་སྐབས་གཉིས་ གནམ་སྤྱད་ཚུ་ཇོང་ཁ་མིན་
འདུག། དེ་འབད་ལས་ ཇོང་ཁ་ལེགས་ཚད་དཔལ་ལྷན་ལུ་བའི་ཞིབ་འཇོག་ཡོད་པ་ཇོགས་ཇིག་འབད་དོན་ལུ་ལག་
ཆེན་སྐོར་མཚན་པ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ ཇོང་ཁ་ཤོད་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགན་དབང་དཔལ་ལྷན་ཏེ་ ཇོང་ཁ་ཉམས་སྤུང་
དཔལ་ལྷན་ལུ་འུ་གྲུ་མེ་ཤེས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོད་ས་ལུ་ ཇོང་ཁ་ལེགས་ཚད་དཔལ་ལྷན་ལུ་བའི་ཞིབ་འཇོག་མཐོག་ལུ་ཡིན།
ཇིག་ལུ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ལུ་

གཞུགས་ཤིང་ རྒྱལ་ལས་པ་དཔལ་ལྷན་པ་ལུ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ལུ་ སྤྱི་བཟོ་མཚན་ལུ་ སྤྱི་བཟོ་མཚན་ལུ་
ལམ་སྐོར་ཚུ་ལག་ཆེན་སྐོར་ལུ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ལུ་ འཚར་གཞི་ ༡༢ པའི་ནུ་ སྤྱི་བཟོ་མཚན་ལུ་
སྐོར་ལུ་ཉམས་སྤུང་དཔལ་ལྷན་ལུ་འུ་གྲུ་མེ་ཤེས་ཏེ་ རྒྱལ་ཡོད་ས་ཀྱི་གྲུ་བ་འབྲས་གཏོ་ཤོད་ཀྱི་ས་ལུ་འུ་ཉོན་ཉོན་པ་ལུ་

གཤམ་གྱི་འོས་འཛིན་འབད་དེ་འདུག། དེ་བརྒྱུམ་གྱི་སྐད་ཡིག་འདི་ དེ་ལོ་མེད་ལམ་སྲོལ་གཏོ་ཚུ་ཅིག་
ལེན་མ་ལམས་ སྐད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་འབྲེལ་བཟུ་མཚོན་གཤམ་ཡེ་འོས་འཛིན་འབད་དེ་འདུག།

ཚོང་ཁའི་འཕེལ་རྒྱ་ཚོགས་འདི་ སྐད་ཡིག་གོང་འཕེལ་དང་དུས་ལྷན་གྲུབ་མི་གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་ཅིག་
འབད་ཕྱེ་ལམས་ འཚམ་གཞི་དེ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་འགན་འཁུན་ལཱ་ལྟེ་ཡོད། དེ་འབད་ཕྱེ་ལམས་ ཚོང་
ཁའི་འཕེལ་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱིས་ འཚམ་གཞི་ ༡༢ པའི་ནུ་ ལམས་སྤེལ་གྲུབ་འབྲས་གཏོ་ཚུ་གྱིས་ཁོངས་
༥ འོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད་པའི་ཁབ་ དེ་ཚུ་འགྲུབ་ཤིའི་དོན་ལུ་ མཐུན་འབྲེལ་བཟུ་མཚོན་ཚུ་ཡེ་བཟོ་སྟེ་
ཡོད། མཐུན་འབྲེལ་བཟུ་མཚོན་ཚུ་ཡེ་ ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི་དང་། ཚོང་ཁའི་ལོ་གསལ་གྲུབ་གྱི་ཚད་
གཞི་ ཚད་ལྷན་བཟོ་ཡོད་པའི་ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི་ཚུ་ལེན་མས། དེ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ འགོ་བཟོ་གི་ཚད་
གཞི་ཚུ་དང་ སྤྱི་བཟོ་མས་གྱི་ཚད་གཞི་ཚུ་སྟོན་ཤི་གི་མ་དོ་བས་ གྲུབ་འབྲས་ཚུ་མཐུན་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཏེ་
རྟོག་འབད་ཤིའི་དོན་ལུ་ ལྷན་ཚོགས་ཡིག་ཚང་ལུ་ གནས་སྤུན་ཚང་ཅིག་དགོ་པ་ལྟེ་ལས་གཤམ་མེད་མེད་མེད་
དེ་ཡོད།

විකාශය 1 2 3 | දේශපාලනික වෙනස්කම් | 2020

විකාශය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	විකාශය	ක්‍රියාමාර්ගය	විකාශය
1	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය
2	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය
3	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය	ක්‍රියාමාර්ගය

දින/මස	ක්‍රියා මෙහෙයුම්/ක්‍රියා මාර්ගයන්	විෂයයන්	මාර්ගගත/විෂයයන්	විෂයයන්
3	<p>ක්‍රියා මෙහෙයුම්/ක්‍රියා මාර්ගයන්</p> <p>ක්‍රියා මාර්ගයන්</p> <p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p>	<p>ක්‍රියා මාර්ගයන්/විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p> <p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p> <p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p>	<p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p> <p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p> <p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p>	<p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p> <p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p> <p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p>
2	<p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p>	<p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p>	<p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p>	<p>විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ</p>

විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ විද්‍යා ප්‍රවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ

༣ མཚོ་འཕྲོ་སློབ་གྲོལ་སློབ་ལྟོགས་ཚུ་གི་བཅའ་ལྟར་ རྫོང་ལ་སློབ་ཤི་ ༡༣༩། སྤྱི་ཤིང་ལྟ་གཞི་འོག་གསལ་གྱུ་བ་
བཟག་དཔྱད་འབད་ཤི་

༣. རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཀྱི་

༣.༡ རྫོང་ལ་སློབ་ལྟོགས་ལྟོགས་ཀྱི་

༣.༡.༡ རྫོང་ལ་སློབ་ལྟོགས་ལྟོགས་ཀྱི་

ཀུན་མཁའ་འགྲོ་ལོ་ལྟོགས་མཚོན་ཆེན་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟོགས་སྐད་ཡིག་འདི་ རྫོང་ལ་སློབ་ལྟོགས་ལྟོགས་ཀྱི་མི་མེད་པའི་སྐོར་
ཚོགས་དང་བཟོ་སྐྱོད་ལྟོགས་ལྟོགས་ཀྱི་དང་། ཡལ་ལྟ་ བཟོ་སྐྱོད་ཀྱི་རྫོང་ལ་སློབ་ལྟོགས་ལྟོགས་ རྒྱལ་ཁབ་ལྟོགས་ཀྱི་མི་མེད་པའི་སྐོར་
ལག་ལེན་འབྲེལ་བའི་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལོ་ལོ་ལོ་གིས་ ༡༩༩༥:༩༩ འབད་བའི་ལྟོགས་ ག་དེ་ལྟོགས་
ལྟོགས་ དཔེ་སྟོན་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ མི་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་
གཞུང་སྐབས་དང་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ རྒྱལ་ཁབ་སྐད་ཡིག་
འདི་ རྒྱལ་ཁབ་གཞི་གཞུང་དང་གཞི་གཞུང་གི་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ རྒྱལ་ཁབ་སྐད་ཡིག་
ལྟོགས་ རྒྱལ་ཁབ་གཞི་གཞུང་གིས་ གསལ་ལྟོགས་དང་བཟོ་སྐྱོད་ལྟོགས་ལྟོགས་ རྒྱལ་ཁབ་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་
ལྟོགས་ རྒྱལ་དང་ དཔྱད་ལྟོགས་ལྟོགས་ རྒྱལ་ཁབ་སྐད་ཡིག་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་
ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་
ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་
ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་
ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལུ་ མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་ལའི་ལྟོགས་ལའས་ གསལ་བསྐྱོར་གསལ་མཚོན་གཞུང་མི་དང་
འབྲེལ་བའི་ རྫོང་ལ་སློབ་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་
ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་
ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་
ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་
ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ལྟོགས་ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་ ལྟོགས་

རྣམ་གཞག་གྲུ་བཅོམས་ཡོད་པ་ལྟར་བཀོད་དེ་འདུག།

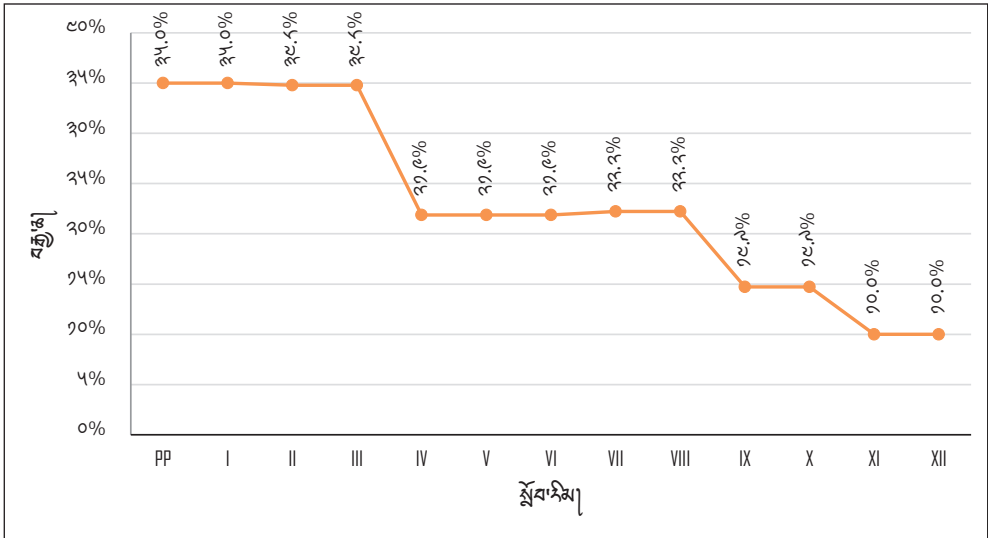
སྐད་ཡིག་དང་ལམ་སྲོལ་གཉིས་ཀྱི་འགོ་གཞི་སྒྲིག་བྱེད་མཁུ་སྟེ་མི་འབྲེལ་བ་ཡོད། དཔེ་མིག་ལུ་བའི་ལམ་
སྲོལ་མ་འདྲེས་ཚུ་ཉམས་སྲུང་འབད་བའི་དེ་གིས་ ལམ་སྲོལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་རྒྱུ་ཡལ་འགྲོ་གྲི་ལས་
བཀག་ཚུ་གསལ་དཔ། དེ་མིག་གཞི་པ་ལྟེ་ སྐད་ཡིག་གི་ཁྱད་རྣམ་ཚུ་ལུ་ལེན་འབྲེལ་མི་དེ་གིས་ སྐད་ཡིག་
དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལམ་སྲོལ་ཚུ་ཉམས་སྲུང་འབད་ཚུ་གསལ་ཟེན་ རྫོང་མི་གིས་ ༡༩༠༠ ལུ་ བཀོད་དེ་ལྟར་
གཞུང་ཉེ་འདུག། ད་མེས་ སྲོལ་གྲུ་ཚུ་ལུ་ལས་ལས་ རྫོང་ལའི་དེ་གི་ལུ་ལེན་འབྲེལ་བའི་ཚུ་གཞུང་གི་ཐོག་ལས་
སྟོན་དེ་ཡོད་པའི་ལུ་ རྫོང་ལའི་དེ་ ལེས་མིག་གི་ལམ་ལུ་གསལ་དཔ་འཁྲིལ་ཏེ་ སྲོལ་གྲུ་ཚུ་ལུ་ལས་ལས་སྟོན་
ཡོད་མི་གིས་མཚན་པས་ གྲུ་ཚུ་དཔ་དམོག་སྟེ་ དེ་ལས་ གཞི་རྒྱུ་ལེས་ཡོད་ཀྱི་ལས་མི་མཚན་ལུ་ཡང་
སྟོན་ཏེ་འདུག།

རྫོང་ལའི་དེ་ རྒྱལ་ཡོད་སེ་སྐད་ཡིག་ལྟེ་མཚན་ལུ་གཞུང་ཉེ་ཡོད་ཏེ་ སྲོལ་གྲུ་ཚུ་ལུ་ལས་ལས་ སྲོལ་སྟོན་གྱི་
དུས་ཡུན་འདི་ རྒྱ་སྲུ་མིག་ལས་མི་ལུ་འདུག། དེ་མེས་བཟུམ་ལྟེ་ དེ་ཉེ་འབྲེལ་ལུ་ སྲོལ་གྲུ་ཚུ་ སྲོལ་
མི་ལས་ལས་ལེ་འགྲོ་བའི་བསྐྱེད་ལས་ རྫོང་ལའི་སྲོལ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་འདི་ རྒྱ་སྲུ་ལྟེ་འགྲོ་མེ་ལེ་ལས། དཔེ་
རྒྱལ་གྱིས་ ༡༩༠༠ ལོ་གཞུང་ལས་ ༡༩༠༩ ལོ་ འབད་བའི་ སྲོལ་གྲུ་ཚུ་ལུ་ལས་ལས་ སྲོལ་སྟོན་གྱི་དུས་
ཡུན་གྱི་བསྟོན་ལས་ལས་ སྲོལ་མི་ལས་ལུ་ བརྒྱ་མ་ ༣༡ གྱི་ཡོད་ཏེ་ ལུ་ལུ་ཚུ་ སྲོལ་མི་ལུ་
གཉིས་པའི་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྫོང་ལའི་སྲོལ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་འདི་ བརྒྱ་མ་ ༡༩ ལུ་ལས་ལས་
འབད་ཡོད་པ་ལྟེ་ ལྷོ་ལུ་འབད་མེ་ལེ་ལས།

དེ་བཟུམ་ལྟེ་ དེ་ཉེ་འབྲེལ་སྲུང་ལུ་ རྫོང་ལའི་སྲོལ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་འདི་ ལོ་བསྟོན་སྲོལ་སྟོན་གྱི་དུས་
ཚོད་གྱི་བསྟོན་ལས་ལས་ སྲོལ་མི་ལས་ལུ་ལུ་ལུ་ བརྒྱ་མ་ ༣༥ གྱི་ཡོད་ཏེ་ སྲོལ་མི་
ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ བརྒྱ་མ་ ༡༠ ལས་ལས་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ ལོ་གཞུང་གིས་མས་བབས་
སོ་ལུ་གྲ། ༡ རྒྱལ་འཛིན་ལེས་མི་ཚོགས་སྟེ་ ༢༠༡༩ ལོ་ དེ་གིས་ སྲི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལུ་ སྲོལ་མི་
༡༡ པ་དཔ་ ༡༢ པ་ལུ་ རྫོང་ལའི་སྲོལ་སྟོན་གྱི་དུས་ཚོད་བརྒྱ་མ་ ༡༩ གྱི་ཡོད་མི་འདི་ སྲི་ལོ་ ༢༠༡༩

ལྷ་བརྒྱུ་མ་ ༡༠ གྱིན་མི་འདི་དང་ཡུལ་པ་དྲུག་ཚེན་ཡུལ་གྲུ་དམ་ཅིག་གིས་ མར་ལབ་རྒྱབ་ཡོད་པ་སའི་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།

པར་དེས་ ༡ ཡེ སློབ་གྲྭ་ཞུར་སྤྱི་བསྐྱེམས་སློབ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་ལས་ རྫོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་གྱི་བརྒྱུ་མ་

སློབ་གྲྭ་ཚུ་ཞུར་ལས་མར་ སློབ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡུན་ཏུ་པའི་འབར་ རྫོང་ཁའི་འབར་དུ་ཡོད་པའི་རྫོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་ལའང་ ཚད་ཅིག་ལས་བརྒྱལ་བ་ཏུ་མེད་པ་ལས་ རྫོང་ཁའི་ འཛོལ་བའ་ཅན་ཅིག་སའི་དུས་འབྲེལ་གྲུར་གྱི་ལུ་ བཟོ་ལེན་འབྲུང་མ་ ལེན་པས། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གི་སྐྱེས་ལྗན་ སྟོང་འཛོལ་མའོ་དུ་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་ ༥༤༡ སྟེ་ཅིག་སྟོམ་སའོ་བཟོ་དེ་འདུག། གྲྲི་ ༢༠༡༩ ་ རྫོང་ཁའི་འབར་དུ་ཡོད་པའི་རྫོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་ལའང་སའོ་ མེད་པ་ལས་ སྤྱི་བསྐྱེམས་གི་སློབ་སྟོན་ཚུ་གིས་ཡང་ རྫོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་འབར་དུ་བཟོ་བ་ཏུ་འདུག། ལམ་ལུགས་འདི་ གིས་ སློབ་གྲྭ་ཚུ་ཞུར་ལས་མར་ སློབ་གྲྭ་ཚུ་གི་རྒྱུ་ལུ་ སྤུས་ཚད་དུ་ལྷན་པའི་རྫོང་ཁའི་སྐྱེ་ཡིག་གི་རིག་ཚུལ་ སྤྲད་མ་ཚུ་གས་པའི་ཏུ་ལའོ་མའོ་འདུག།

འདས་པའི་སྐྱེས་ལྗན་ རྫོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་གྱི་ ལྷན་གི་དུས་བྱི་ལས་གྲུ་བྱི་ཚད་གཞི་གྱིས་ ཞིབ་འཛོལ་ འབར་འབར་མའོ་དུ་ སྤྱི་བསྐྱེམས་ ཞིབ་འཛོལ་མའོ་གིས་གྱི་དུ་ལུ་ རྒྱལ་འབར་གྱི་ རྫོང་ཁའི་སློབ་སྟོན་གི་ཡང་

ཀྲུ་མ་མའི་འགྲོ་ལྷ་མེ་བོ་དེ་དེ་འདུག། དེ་ཡང་ ཀྲུ་མ་ཚོ་ ༡༩༩༩ གྱི་ དཔལ་འཇུག་ཀྱིས་ ༡༩༩༩ གྱི་ བཞུ་
དོ་བཟུམ་འབད་བའི་ ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་མའི་འགྲོ་ལྷ་མེ་དེ་ དུ་མི་གསལ་བསལ་གྱི་གཞུ་དེ་ལྟོ་ གཞུ་ལེ་བཟུ་གྱི་དཔལ་
དཔ་ གཞུ་ལེ་བཟུ་གྱི་ལྷ་ལེ་འཇོ་མས། ཡིག་འགྲུལ་དཔལ་ལེ་ལྟོ་ དེ་ལས་ ལེ་འཇོ་དུ་གཞུ་ཡིག་ཚུ་གཟུ་ ལེ་
ལོ་གཞུ་ལེ་ལྟོ་དེ་གིས་ལེ་ལྟོ་ལས།

སྐད་དེ་གསལ་མཚན་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་སྐད་ཀྱིས་ ༡༩༩༩ གྱི་ ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་གྱི་མཚན་དུ་ལག་མཐིམ་དུ་ ལེ་བོ་ལོ་བཟུ་ལྟོ་
སྐད་ཀྱི་ལྷོ་གསལ་ ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་དེ་ལྟོ་སྐད་ཀྱི་ལྷོ་གསལ་ལེ་བོ་ལོ་བཟུ་གྱི་སྐད་ཀྱི་ལེ་བོ་ལོ་བཟུ་གྱི་
བཟོས་དེ་ འབྲུག་ཀྱི་ལེ་བོ་ལྟོ་ ལེ་སྐད་ལྟོ་ལས་ ༡༩ ཡོད་པའི་ལེ་ལས། ཀྲུ་མ་ཡོད་པའི་སྐད་ལྟོ་དེ་ལྟོ་
གྱིས་ ལྟོ་ལོ་ ༢༠༡༩ གྱི་འབྲུག་གི་མི་རྒྱུ་ལེ་བོ་གྱི་ལེ་བོ་ལྟོ་གྱི་ལྟོ་དེ་ལྟོ་དེ་ལྟོ་དེ་ལྟོ་དེ་ལྟོ་དེ་ ཚོང་ཁའི་
འབྲུག་ལེ་བོ་ལྟོ་ ༢༣ དེ་ལྟོ་གིས་ ལེ་ལོ་ལེ་བོ་སྐད་ལྟོ་ལེ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ ༣༠ དེ་ལྟོ་
གིས་ བཟུ་ལེ་ལྟོ་

གཞུ་སྐད་དེ་ གཞུ་ལེ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ ༢ པའི་ལྟོ་ལྟོ་དེ་ལྟོ་ ལེ་ལྟོ་དུ་ གཞུ་སྐད་དེ་གིས་ ཚོང་
ལེ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ གཞུ་ལེ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ ལེ་སྐད་ལྟོ་ དཔལ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
སྐད་ལེ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ གཞུ་སྐད་ལེ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
ལྟོ་ འབྲུག་ལེ་བོ་ལྟོ་ ༤ དེ་ལྟོ་ལྟོ་ ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ལེ་བོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
གི་མི་རྒྱུ་ལེ་བོ་ལྟོ་
ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་ལྟོ་

ཚོང་ཁའི་འབྲུག་གི་ཀྲུ་མ་ཡོད་སྐད་ལེ་ལྟོ་

- འབྲུག་གི་ཚ་ལྷོ་མཚན་ལོ་ ༡ (༤) པ།

ཐོག་མཇུག་ ༣ པ། འབྲུག་རྒྱུ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཚོང་ལག་ཚུན་དང་ མི་སེར་ཚུ་གིས་ ཚོང་ལ་འདྲི་ ཁོང་འདི་ལ་སྐྱུ་དེ་མ་དུང་ བཟའ་ཚེད་ཅུང་འཁོད་ལག་ལེན་འབྲེལ་ཐབས་ལ་འདྲི་མཁས་ལྟར་ལེན་ལེན་ལོ་དུ་ཕོད་ལེན་ལེན་ལྟར་

ཚོང་ལག།	ཚོང་ལ་འདྲི་ལ་སྐྱུ་དེ་མ་ལག་ལེན་འབྲེལ་ ཕོད་ལེན་ལོ་དུ་ཕོད་ལེན་ལྟར་།	ཚོང་ལ་འདྲི་བཟའ་ཚེད་ཅུང་འཁོད་ཀྱི་ལ་སྐྱུ་དེ་ ལག་ལེན་འབྲེལ་ཕོད་ལེན་ལོ་དུ་ཕོད་ལེན་ལྟར་།
བུམ་ཐང་།	༩.༥༩	༡༩.༡༩
ཚུལ།	༣༡.༦༩	༣༩.༠༩
དུང་དུང་ལྟེ།	༡༩.༣༠	༣༣.༥༩
མགས་ལ།	༥༥.༥༥	༦༩.༩༡
སྒྲི།	༦༣.༠༢	༧༠.༠༢
ལྟེ་ལྟེ།	༣.༩༡	༡༣.༣༠
མོད་སྐྱུ་།	༣.༣༩	༤.༩༣
མེ་འོ།	༥༧.༣༩	༦༧.༠༧
ཕུ་དུང་ལ་ཚུལ།	༣.༡༧	༩.༣༧
ཕུ་ལྟེ་ལ།	༦༣.༩༠	༧༡.༩༩
བསམ་གྲུབ་འདྲི་ལེན་ལ།	༩.༡༠	༧.༧༩
བསམ་ལྟེ།	༧.༩༡	༡༣.༠༩
གསར་མེ་ལ།	༩.༩༩	༡༩.༦༡
ཐོམ་ལྟེ།	༣༩.༩༩	༩༩.༣༧
བཀྲ་ལིས་སྐྱུ་ལ།	༣.༥༧	༥.༦༣
བཀྲ་ལིས་གཡེང་ལྟེ།	༣.༦༥	༡༡.༩༥
ཀྲོད་གསར་།	༡༡.༣༩	༣༧.༣༡
ལོ་ལ།	༩.༠༠	༡༣.༡༩
དུང་ལེན་ལོ་དུ་ཕོད་ལ།	༥༠.༩༡	༥༩.༣༡
གཞུ་ལམ་སྐྱུ་ལ།	༩.༧༧	༡༩.༠༧

གཞན་ལེ་ལེ་བཟོ་སྟེ། ཇོང་ཁ་དུས་འཁྲབ་གཏུང་གི་འཐབས་ལམ་སྟོན་ཏེ་ཡོད།

རྫོག་རིག་ལྟར། ཇོང་ཁའི་མཐུན་ཀྱི་ལག་ལེན་མེ་ཤོས་འདུ་སྐྱོམ་དུང་ཡིག་འབྲུ་གཏིས་ཨིན། ཇོང་ཁའི་འདུ་སྐྱོམ་ཟེར་
མི་འདི། ཇོང་ཁའི་ཡི་གུ་ཚུ་རྫོག་རིག་ལྟར་བཅུགས་ཤི་དུང་། ཇོང་ཁའི་ཡིག་འབྲུ་འདི་རྫོག་རིག་ལྟར་ཇོང་ཁ་གསལ་
སྟོན་འབད་མི་དེ་ལུ་ཤོ་ལྷ་ཨིན། རྟན་ཚེ་གསལ་ཡིག་ཚེ་ཤིས་མཐུན་ཀྱི་དེ་ཚུ་ རུས་དུང་རུས་སུ་ རུས་མཐུན་
དུང་ལེགས་བཅོས་འབད་དེ། ཡིག་ཚེ་ཤི་ཡོད་པའི་འབྲེལ་འཇུག་ལྟར་བཅུགས་ཡོད་པའམ་ མི་དམངས་ཀྱིས་
སྤྲད་ཤི་དོན་ལུ། ཡོད་པའི་འབྲེལ་འཇུག་ལྟར་ལམ་ དེ་མེད་ལེ་ཡེ་ལེ་འབད་ཚུགས།

ཇོང་ཁ་ལག་ལེ་ལེ་གྱི་གནས་སྤྲད་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ རྟན་ཚེ་གསལ་གྱིས་ཡོད་པའི་འབྲེལ་དུང་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ལེ་མེད་པའི་
རྫོག་ལམ་ ཡུལ་ཡོད་པའི་མཐུན་ཀྱི་དུང་ལྟབས་ཏོག་ཚུ་ མི་སེར་ཚུ་གིས་གཞི་ལེ་སྤྲད་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྟར་
ལས་ཤེས་ཚུགས། རྟན་ཚེ་གསལ་ཡིག་ཚེ་ཤིས་ བདེ་དོན་འབྲུལ་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཇོང་ཁའི་མཐུན་ཀྱི་མེད་
འབས་ཤིག་བཟོ་ཡོད་པའི་ལྟར་ལམ་ དུ་ཏོ་ཚུ་ལྟོ་དུ་ཀྱི་འི་ལུ། ཇོང་ཁའི་ཚེ་གསལ་མཚོ་དེ་འདི། མི་གཤམ་ ༥༥, ༡༡༡
གིས་ ཡེ་ལེ་འབད་ཡོད་པའི་དུང་ ལུ་ལུ་ཇོང་ཁའི་འཛིན་ལུགས་འདི་མི་གཤམ་ ༣༥, ༤༤ གིས་ཡེ་ལེ་
འབད་དེ་འདུག། དེ་བཟུམ་ལེ་ རྟན་ཚེ་གསལ་ཡིག་ཚེ་ཤིས་བཟོ་ཡོད་པའི་མཐུན་ཀྱི་གཞན་ཚུ་ཡང་ མི་སེར་
གྱིས་གཞི་ལེ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ གཞན་ལམ་འཛོད་ཀྱི་ཐིག་འཐམ་ལྟར་གཟིགས་ཚུགས།

ཇོང་ཁ་གོ་དུང་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ ཇོང་ཁའི་ཚེ་གསལ་གི་མཐུན་ཀྱི་ཚུ་འབྲུབ་ཤི་ལུ། གཞི་ལེ་བཟོ་ལྟར་པའི་ལས་
ཀྱུ་ལམ་གྱི་ལུང་པའི་ལས་སྐད་བཅོ་བཏུང་ཡོད་མི་ཚུ་ཡང་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བཞུགས་ཤི་ལུ་ཚུ་འབད་ལྷ་ཨིན། དེ་
བཟུམ་ལེ་ ཇོང་ཁའི་ལག་ལེ་ལེ་ལེ་གཏུང་གི་འཐབས་ལམ་ འདི་ཚེ་མའི་འགྲན་བསུ་ ཀི་དེ་བཟོ་ཤོས་ཀྱི་
གསོ་ལམ་ས། ཚོད་བསུ་ དིག་བསུ་ ཡིག་སྟེ་བཞུགས་ལྟར་ལྟར་བཏུང་གྱི་ལམ་འཛིན་ལེ་དེ་
ལས་འཛིན་སྐྱོ་གསལ་འགོ་འདྲེ་འཐབས་ཤི་ལུ་ཀྱུ་བཟོ་ལྟར་འབད་ལྷ་ཨིན།

මුදාහැරීමේ අනුපාතිකයේ වෙනසක් ඇති බව පෙනේ. මුදාහැරීමේ අනුපාතිකය 2019 අගෝස්තු මාසයේ 4.9% ක් සිට 2020 අගෝස්තු මාසයේ 5.2% ක් දක්වා වැඩිවී ඇත.

සූචිකරණය 4.4 ටියර් 2 සේවා සේවාවලට වැඩි වැඩි දායකත්වයක් ලබා දීමේ අනුපාතිකය

මාසය	2018 [PHCB]	2019 [BLSS]	2019 [BLSS]	2019 [BLSS]	2019 [PHCB]
මුදාහැරීම			4.9	4.9	5.2 ≥ 5.2
වැඩි වැඩි			5.2	5.2	5.2 ≥ 5.2
මුදාහැරීමේ අනුපාතිකය	4.4	4.4	5.0	5.0	5.2%

මුදාහැරීමේ අනුපාතිකය 2019 අගෝස්තු මාසයේ මුදාහැරීමේ අනුපාතිකයට වඩා වැඩිවී ඇත.

මුදාහැරීමේ අනුපාතිකයේ වෙනසක් ඇති බව පෙනේ. මුදාහැරීමේ අනුපාතිකය 2019 අගෝස්තු මාසයේ 4.9% ක් සිට 2020 අගෝස්තු මාසයේ 5.2% ක් දක්වා වැඩිවී ඇත. මුදාහැරීමේ අනුපාතිකයේ වෙනසක් ඇති බව පෙනේ. මුදාහැරීමේ අනුපාතිකය 2019 අගෝස්තු මාසයේ 4.9% ක් සිට 2020 අගෝස්තු මාසයේ 5.2% ක් දක්වා වැඩිවී ඇත.

මුදාහැරීමේ අනුපාතිකයේ වෙනසක් ඇති බව පෙනේ. මුදාහැරීමේ අනුපාතිකය 2019 අගෝස්තු මාසයේ 4.9% ක් සිට 2020 අගෝස්තු මාසයේ 5.2% ක් දක්වා වැඩිවී ඇත. මුදාහැරීමේ අනුපාතිකයේ වෙනසක් ඇති බව පෙනේ. මුදාහැරීමේ අනුපාතිකය 2019 අගෝස්තු මාසයේ 4.9% ක් සිට 2020 අගෝස්තු මාසයේ 5.2% ක් දක්වා වැඩිවී ඇත.

འབྲེལ་མཐུན་དེ་ཚུ་རྒྱ་མཚོ་གཞིག་ ཇོང་ཁའི་རྣམ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ རྣམ་ཤོན་ཚུ་གི་འཕེལ་ཡོད་ལྟར་ལོན་མས།

ཇོང་ཁའི་དཔལ་ལྷན་གྱི་དཔལ་ལྷན་འཕེལ་བའི་ལོ་ལྟར་ དེ་ལོ་ལོ་རྒྱུ་དུ་ འབྲེལ་བའི་བརྒྱུ་ལས་སྟེ་དུ་
མི་སྟེ་བརྒྱུ་ཚུ་རྣམ་ལས་མས་ ཇོང་ཁའི་འབྲེལ་ཚུ་འདི་ ཚད་གཞིག་ལས་བརྒྱུ་ཏེ་མི་སྟེ་འདུག། སའ་བརྒྱུ་གྲིས་
[༢༠༠༡] བཏོད་མི་དེ་དུ་ ཀླུ་གསལ་ལ་གྲིས་ཏེ་བསྐྱེད་བའི་ལོ་དུ་ ཇོང་ཁའི་གསལ་འོག་གི་འདུ་ ༣༠༠༠ རྒྱ་མཚོ་
གཞིག་པས་སྐྱུ་འབྲེལ་ཡོད་དུ་ ལེའི་ལོ་གསལ་འོག་གི་འདུ་ ༡༢༠༠༠ པས་སྐྱུ་འབྲེལ་དེ་འདུག། དུ་དུ་ ཇོང་ཁའི་
ལག་ལེན་འདི་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལས་རྟེན་ལུ་སྤྲོད་གསལ་ཡས་སོ་ལུག། བརྒྱུ་དེ་དུ་བརྒྱུ་འབྲེལ་ལྟུ་ལག་གི་
བརྒྱུ་ལྷན་སྤོམ་ལུ་དུ་མི་སྟེ་ལུ་ ༢༠༡༣ ལུ་ ཇོང་ཁའི་གསལ་འོག་ ༡༢༠༠ རྒྱ་མཚོ་ལུ་འབྲེལ་ཡོད་པ་
སོ་མོན་ཡོད་དུ་ ལེའི་ལོ་གི་གསལ་འོག་ ༢༡༥༤ རྒྱ་མཚོ་ལུ་འབྲེལ་ཡོད་པ་སོ་མོན་ཏེ་འདུག།

མི་གཞིག་གིས་སྐྱེད་ཡིག་ལག་ལེན་འདི་ཏེ་ལོ་དུ་ལྷན་གྱི་ ལྟག་གི་དུ་ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་གསལ་ལུ་འག་ལས་པ་ལོན། དེ་
མ་ཚད་ སྐྱེད་ཡིག་ལག་ལེན་འདི་ སའ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་ལོ་རྒྱུ་གསལ་ལག་ལེན་འབྲེལ་བའི་སྐྱེད་ཡིག་དུ་
འབྲེལ་ཏེ་ཡེ་འབྲེལ་ལོན། དེ་འབྲེལ་ལས་ དུ་པ་ས་ མི་ལོ་རྒྱུ་ལུ་སྐྱེད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུ་གསལ་ལུ་དུ་
མཐུན་འཕྲོད་ལུ་ལག་ལེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐྱེད་ཡིག་གི་གསལ་ལུ་ཚུ་ཏེ་ཏེ་ རྒྱ་མཚོ་དེ་ལས་བརྒྱུ་ ལོ་
འཚོ་ལུ་འདི་གིས་ སྤྱི་སའ་བརྒྱུ་ འབྲེལ་མི་ཚུ་གི་བསུ་ ཇོང་ཁའི་ཏེ་ལོ་དུ་ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་གསལ་ཚད་
ཚུ་ དེ་ལོ་ལས་ལུ་གྲི་མོན་གསལ་བརྒྱུ་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད། དེ་ཡེ་ མི་ཚུ་གིས་དེ་ལོ་དུ་ལུ་སྐྱེད་པ་ སའ་གི་
ཚོས་སྐྱེད་གི་སྐྱོ་ལས་ཚད་གཞི་ ༡ དུ་ ༥ གི་བསུ་ ལུ་རྒྱ་བའི་ཏེ་ལོ་ ཚད་གཞི་ ༡ པ་འདི་ སྐྱེད་
ཡིག་མ་ལུ་ལས་མ་ལོས་མི་དུ་ ཚད་གཞི་ ༥ པ་འདི་ སྐྱེད་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུ་གསལ་མཚོག་གྲུ་ཡོད་པའི་རྣམས་
མཚོན་ཏེ་ལོན་ལོན།

གསལ་ཚད་ལུ་ལུ་ལུ་ཇོང་ཁའི་ལོ་རྒྱུ་གསལ་ཚད་བརྒྱུ་དུ་ལྷན་གྱི་ལས་ལུ་གསལ་ལོ་གྲོ་ལོ་ལུ་ལས་མཚོ་ལོ་ལོ་
ཚུ་གི་བསུ་ དུ་མོ་ཚད་ལུ་ལོ་གྲོ་གི་ལས་ ལས་ལུ་གསལ་འདི་ལག་ལེན་འབྲེལ་བའི་ ཇོང་ཁའི་ཚོས་རྒྱུ་གསལ་ལུ་
ལོ་ལོ་ལས་ ལོ་གསལ་དུ་ལོ་རྒྱུ་གསལ་བརྒྱུ་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ཡོད། ལོ་ལོ་ལུ་དེ་དུ་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལས་དུ་
ལས་ལུ་གསལ་ཚུ་གི་སྐྱོ་ལས་ འོག་ལུ་ལག་ལུ་སོ་བའི་ཏེ་ལོན།

༣. ཐབས་ལམ།

ལུང་འདི་ནང་ ཞིབ་འཇོག་ལ་འདི་གིས་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སྐོར་ལས་པའདྲ་ནི་ཨིན།

༣.༡ ཞིབ་འཇོག་ལ་གཞི་བོད་དུ།

ཞིབ་འཇོག་ལ་འདི་ནང་ ཐབས་ལམ་སྟེང་ལ་ རྒྱུ་འབྲས་བཅོལ་ཐབས་ལམ་དཔེ་གྲངས་འབྲེལ་ཐབས་ལམ་གྱིས་ ཟུལ་འཇུག་ ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ གནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེན་འབད་ཡོད་དུ། གྲངས་འབྲེལ་ཐབས་ལམ་གྱི་གནས་ སྤྱད་འདི་ འཁོར་མིམ་ལམ་ལྷགས་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་དམིགས་གཏོར་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ འབྲུག་མིཚུ་གིས་ སྤྱི་འབྲེལ་ ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན་དང་ཤེས་ཚད་ རྟག་པས་དུ་ ཚོང་ཁའི་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོ་ཡོད་ པའི་མཐུན་ཀྱིན་དང་ཞབས་རྟོག་ཚུ་གི་ཐོག་ལུ་ ལན་ཀྱི་མིཚུ་གི་ རང་དཔུན་གྱི་གནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེན་འབད་ ཡི།

དེ་བཟུམ་སེ་ དུ་མཚན་དུ་ཚུད་པའི་མཐོ་མིམ་སྤོང་གཞི་སྤོང་ཡུག་ཚུ་ལས་ ཚོང་ཁའི་ཚོས་རྒྱགས་ལེན་ཞིན་མ་ ལས་ ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་གྱི་བུ་དང་ལག་ལེན་འབད་དེ་ཡོད།

༣.༢. དུ་མཚན་དུ་མི་སྤོང་མ་བརྟག་ཞིབ།

༣.༢.༡. མ་ཚའི་བྱབ་ཚད།

ཞིབ་འཇོག་ལ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཤུལ་ལྷོ་གསལ་དང་དབྱུགས་ལྷོ་གསལ། དེ་ལས་ རྒྱལ་ལྷོ་གསལ་ལུ་ལྷོ་གསལ་གསུམ་ནང་ དཔུ་བཟོ་རྒྱལ་སྟེ་ཡོད། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁྲོམ་ཚོགས་དང་གྲོང་གསེབ་གྱིས་མ་འདི་ནང་ གྲངས་ཚོས་ཀྱིས་ མོ་ཚུ་ ཞིབ་འཇོག་གི་ལམ་ལྷགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ དོས་འཛིན་འབད་དེ་ཡོད། ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱིས་མོ་ཚུ་ ཞབས་རྟོག་ལྟན་ལག་གིས་དེས་ཚོགས་འབྲེལ་ཡོད་མི་དང་ དེ་བཟུམ་གྱི་སྟེ་ཡོད་མི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རྟོད་ལོག་དང་ སྤྱི་ལོག་ཚུ་ཚུད་པ་ཨིན། ཞིབ་འཇོག་ལ་འདི་ནང་ ཚོང་ཁའི་ ༤ དོས་འཛིན་འབད་ཡོད་པ་དང་ དེའི་གསལ་ཁབ་

དེ་འབད་ལཱ་ལུས་ དུ་ཚད་ཤུག་གོ་དེ་མི་འདི་ གཞི་རྒྱ་དུ་ཚད་སྟེ་གྲྀ་ (Primary Sampling Unit (PSUs) ལྟ་ གཤམ་འབྲུ་འབད་ཡི་དུ་པའི་ཚེ་ལམ་ ༤ གི་ ལྱི་མ་གྲུ་ཡི་སྟེ་ ༡༣,༥༧ ལུ་གཞི་ བཞག་ཡི་དུ་པ་ཨིན།

༣.༢.༥ དུ་ཚད་ཚད་གཞི

ཚེ་ལམ་གཞི་གཤམ་འབྲུ་འབད་ཚད་བའི་ལཱ་ལུ་ དུ་ཚད་ཤུག་ཤུལ་ལའ་འདི་ ཚེ་ལམ་ཆེ་ལུ་དུ་འབྲི་ལུ་ཏེ་ བསྟོམས་ཚུ་མ་བརྟེན་ཡོད། གཞི་རྒྱ་གོ་དེ་མི་འདི་ལམ་ལུ་གསུམ་ལམ་ལུ་ལྟ་འབྲེག་གསུམ་ལམ་ལུ་ལུ་ལྷོ་གསུམ་ དེ་ལུ་ ཚེ་ལམ་གཞི་སྟེ་དུ་ཚད་ཚད་སྟེ་གྲྀ་འབྲུ་འབད་ཡི་དུ་ ཚེ་ལམ་གཞི་གཞི་དུ་ཚད་ཚད་ཤུག་ཤུག་ ཚད་གཞི་འདི་ རྩོམ་ཚུ་གསུམ་དུ་གྲོལ་གསུམ་གཞི་སྟེ་ཚེ་ལམ་ཆེ་ལུ་འབྲི་ལུ་ཏེ་ བརྟེན་ཚུ་མ་འབད་ལྟེ་ དུ་ ཚད་ཚད་སྟེ་གྲྀ་འབྲེག་གཞི་དུ་ལམ་ རྩོམ་ལུ་ཨིའུ་ཡི་ལུ་ལྟ་འབད་ཡི་དུ་མི་ཏེ་ལུ་འདི།

$$S = X^2 NP(1-P) \div d^2(N-1) + X^2 P(1-P)$$

Where;

S = required sample size

X² = the table value of chi-square for 1 degree of freedom at the desired confidence level (1.96 x 1.96)

N = the population size

P = the population proportion (assumed to be .50 since this would provide the maximum sample size)

d² = the degree of accuracy expressed as a proportion (.05).

གོ་དུ་གི་ཐབས་གཞི་དུ་འབྲི་ལུ་བའི་ལྟ་ ཞིབ་འཇོལ་ལུ་ཡི་དུ་ཚད་འདི་ སྟེ་མ་གསུམ་གྲོལ་གསུམ་ལུ་ལུ་ལྱི་མ་ གྲུ་ ༡,༥༧ དུ་ རྩོམ་ལུ་མེད་སྟེ་ལུ་ལུ་ ལྱི་མ་གྲུ་ ༧༧ བཅས་ ལུ་ལྷོ་གསུམ་གསུམ་གྲུ་དུ་ ལུ་ ལྱི་མ་གྲུ་བསྟོམས་ ༡,༥༥ མེད་ཡི་དུ་ཨིན། གོ་དུ་གི་ལྷོ་གསུམ་ཚུ་དུ་ བརྟེན་ ༡༠ འབྲེག་ སྟེ་བཞག་ཡི་དུ་དུ་ དེ་ལམ་ ཞིབ་འཇོལ་འབད་བའི་སྟེ་ དུ་ཚད་ཚད་སྟེ་གྲྀ་མི་མི་འདི་ལུ་འཇོལ་གཞི་ལུ་ ལུ་འབད་ལམ་བཅུ་ལུ་ལྟ་ དེ་ཚུ་ལམ་མེད་ལུ་སྟེ་བཞག་ཡི་དུ་ཨིན།

མཐོ་དམི་སློབ་གྲྭ་དེ་སློབ་ཡུལ་ཚུ་གི་ ཚོང་ལའི་ཤེས་ཚད་བརྟུན་དུས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ དུག་མཐོ་ལྷན་པའི་
 དུམ་ཚད་འདི་ ལག་ལེན་འབྲེལ་མེད་ དུམ་ཚད་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐོ་དམི་སློབ་གྲྭ་གསུམ་ཉམ་པའི་སློབ་ཡུལ་ཚུ་
 གནམ་འབྲུལ་འབད་ཡོད། དུམ་ཚད་ཀྱི་བཞོ་བཀམ་འདི་ཡེ་ སློབ་ཚན། ཡོ་མཐོ་དུབ། ལོ་དམི་དཔེ་ཚོས་
 ཚན་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་གནམ་འབྲུལ་འབད་ཡི།

ཐོག་མཐུ་ ༤ པ། གནམ་འབྲུལ་འབད་ཡོད་པའི་མཐོ་དམི་སློབ་གྲྭ་དེ་དུམ་ཚད་ཀྱི་ཚད་གཞི།

དུམ་ཚད་ལུ་ཚུད་པའི་མཐོ་དམི་སློབ་གྲྭ།	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཀྱི་སློབ་ཡུལ་གི་གྲུང་མཐུ་ལ།	དུམ་ཚད།
རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སློབ་གྲྭ།	༣༠	༢༥
ཐོག་མཐུ་རྒྱལ་འཛིན་མཐོ་དམི་སློབ་གྲྭ།	༡,༡༢༩	༡༢༠
ཤེས་པ་མེ་མོ་མཐོ་དམི་སློབ་གྲྭ།	༡,༠༢༠	༡༡༠
ཡོངས་བསྟོན་ལུ།	༣,༡༡༩	༢༧༡

༣.༣ བརྟུན་ཞིབ་ཐབས་ལམ།

༣.༣.༡ དམི་སློབ་དྲི་ཚོགས།

འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་གནས་སྤྲེལ་མ་འདུལ་ཚུ་ནུང་ ཚོང་ལའི་ལག་ལེན་གཞི་སྟེ་མཐོ་འབྲེལ་དོ་ཡོད་པའི་ལཱ་ཉུང་ལཱ་གནས་
 ཚུ་ལུ་བསྐྱོད་འབད་ནི་དོན་ལུ་ གོ་དམི་བསྐྱོགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དྲི་ཚོགས་བཟོ་ཡོད་པའི་ལཱ་ གནས་སྤྲེལ་གྱི་
 སྤྲེལ་ཚད་ཡོད་པའི་ལཱ་ལུ་བཟོ་ཐབས་ལུ་ དེས་སྤྲེལ་མེད་ དྲི་བ་དམི་ལཱ་ལུ་འབད་ནི་དེ་ཐབས་ལམ་བསྐྱོགས་ཀྱི་
 ཡོད། དྲི་ཚོགས་འདི་ སྤྲེལ་ཚད་དེས་འབྲེལ་ལྷན་མཐོ་འབྲེལ་དོ་ཡོད་པའི་ ཞིབ་འཚོལ་དོ་མཐོ་ལུ་ ལག་
 ལེན་མ་འབྲེལ་པའི་ལཱ་ མོ་བརྟུན་འབད་དེ་མ་བརྟུན་མི་ཚུ་ལཱ་གསུམ་འབྲེལ་འབད་ཡོད།

ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་ཚད་ལྷན་པའི་ཞིབ་འཚོལ་འདི་བཞོ་དུམ་ཚུ་བཞུགས་ཀྱི་ རྒྱུ་ཚད་ལྷན་
 ཡོད། གནས་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲེལ་ཚད་དེས་གཏུག་མཐོ་འབྲེལ་དོ་ཡོད་པའི་ ཞིབ་འཚོལ་འདི་བཞོ་དུམ་ཚུ་དུམ་ཚད་ནུང་

དེ་ལྟར་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཚུ་ STATA version 15 ལག་ཁེན་འབྲས་ཐོག་ལས་ བདུན་ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་
དེ་ལྟར་ལྟ་འབྲས་དེ་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔེ་ཚན་ ཚོད་དཔལ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ལུ་ དཔེ་ཚན་ཀྱི་ལྡིད་ཚན་ཚུ་
གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་བཞུགས་ཀྱི་བཟོ་ཡོད་པ་ལོན། གྲུབ་འབྲས་དཔྱད་པ་ལྟེ་ བྱིན་གྲུབ་ ༢,༢༤༦ ལུ་
གཞི་བཞུགས་ཀྱི་འབྲས་འབྲས་ལོན། གནས་སྤྱད་ཚུ་ པས་དེས་དཔྱད་ཐོག་འབྲས་ཀྱི་བཞུགས་ཀྱི་བཞུགས་ཀྱི་
རྒྱུ་ཡོད།

༣.༧ གསལ་བའི་ཁས་ལེན།

དྲི་བ་དྲིས་ལུ་ཀུན་ལྟར་བཤམ་མས་གྲོགས་མི་ཚུ་གིས་ ཁས་བྲལ་ཐོག་ལས་གྲུབ་གྲོགས་འབྲས་བཞུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་
དྲིས་ལུ་ཀུན་ལྟར་འབྲས་བའི་ཉེ་མས་ དག་ཐོག་ལས་གྲུབ་ལེན་ཡོད། གནས་ལེན་པའི་སྐབས་ ལུ་ཀུན་ལྟར་མི་
ཚུ་ལུ་ ཞིབ་འཚོལ་འདི་གི་དམིགས་ཡུལ་དཔ དྲི་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལེན་པའི་ཀུན་ལེན་ཚུ་ ཁ་གསལ་ལུ་རྒྱ་བྱེད་
ཡོད། ལུ་ཀུན་ལྟར་མི་ཚུ་ལུ་ ཁོ་མོ་དོ་རྒྱ་གསུམ་ཚུ་གསལ་ལུ་སྟོན་མི་འབྲས་ཀྱི་དཔ གནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལེན་འབྲས་
ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ དཔ་རྒྱུ་ལེན་མི་ལས་ དཔ་རྒྱུ་སྐྱེ་མས་སྐོལ་ལག་ལེན་འབྲས་ཀྱི་ལོན་པའི་ཁས་ལེན་འབྲས་ལོ།

༤. ཞིབ་འཚོལ་གྱི་བོད་ལྗང་དཔྱད་པའི་ལུ་བཞུགས་ཀྱི་ དཔྱད་པའི་ཐོག་ལས་བཞུགས་ཀྱི་

༤.༡ མི་འབྲས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལྟ།

ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསུམ་གྱི་བོད་ལྗང་ལོན་ཞིབ་འཚོལ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཚེས་ཀྱི་ འབྲས་ཀྱི་ འབྲས་ཀྱི་ལུ་ལྟར་ ལྷོ་
ལོ་ ༡༥ དཔ དེ་ལྟར་ལྟར་འབྲས་མི འབྲས་མི་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་པས་ ༤༥༥,༧༤༥ ཡོད་མི་འདི དཔེ་ཚན་
ཀུན་ལྟར་པའི་མི་དོམ་ ༢,༢༤༦ ལུ་ དྲི་བ་དྲིས་ལུ་ཀུན་ལྟར་འབྲས་ཀྱི་ལོན་པའི་ལུ་ མི་དོམ་བསྐྱེད་པའི་
༢,༢༤༦ ལུ་ དྲིས་ལུ་ཀུན་ལྟར་འབྲས་དེ་ཡོད་པའི་ལས་ བཟུམ་ ༤༩.༤ ཡོད་པ་ བཟུམ་ ༥༡.༦ ལས་སྐྱེ་
ལོན། དྲིས་ལུ་ཀུན་ལྟར་བཤམ་མས་གྲོགས་མི ལས་སྐྱེ་མས་སྐོལ་ལེན་པའི་གནས་དཔྱད་ཀྱི་ལོན་པའི་ ཞིབ་འཚོལ་
འདི་བཞུགས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལུ་ཀུན་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ལུ་ བྱིན་ཀུན་ལེན་མི ལས་སྐྱེ་མས་ཀྱི་འདི་གིས་ལོན་
མས། དེ་བཟུམ་སྐོལ དྲིས་ལུ་ཀུན་ལྟར་བཤམ་མས་གྲོགས་མི བཟུམ་ ༤༩.༢ སྐོལ་གསལ་ཀུན་ལུ་ལྟར་
བཟུམ་ ༣༥.༥ སྐོལ་ལས་ལོན་མས།

དྲིས་པུན་ནུབ་བཅའ་མས་གྲོན་གསལ་མི་ཚུ་གི་དཔྱ་སྟོམས་ཀྱི་ཁྲིའི་ཚད་འདི་ ༧༡.༥ ཡིན་མས། དེ་ཡང་ མོ་རྒྱལ་
ཚུ་གི་དཔྱ་སྟོམས་ཀྱི་ཁྲིའི་ཚད་འདི་ ༧༣.༧ དུ་ ཡམ་སྲུ་ཚུ་གི་དཔྱ་སྟོམས་ཀྱི་ཁྲིའི་ཚད་འདི་ ༣༩.༧ སེ་མོ་རྟེན་
ཡོད་པ་ལས་ དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཁྲད་པར་གནམ་མེད་སའ་མེད་ཅིག་མིན་འདུག། དྲིས་པུན་ནུབ་བཅའ་མས་
གྲོན་གསལ་མི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༧ ལྷག་པ་ཅིག་ གླེས་ཁྲིའི་ ༣༠ ལས་ ༣༧ གི་བར་ན་ཡིན་མི་འདི་ སྟེ་ཚན་
ཀྱི་གསལ་ལས་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་ཡིན་མཁན་ གླེས་ཁྲིའི་ ༤༦ ལས་ ༤༩ གི་བར་ན་ བརྒྱ་ཆ་ ༢.༣ ཡོད་
མི་འདི་ དམའ་ཤོས་ཡིན་མས།

རྒྱལ་ཡོད་སའ་ཀྱི་གནས་ཚད་ནུབ་ གླེས་ཁྲིའི་ ༡༥ དུ་ དེ་ཡན་ཚད་འབད་མི་མི་རྒྱུ་བས་བརྒྱ་ཆ་ ༣༣.༦ དེ་
ཅིག་ལུ་འབྲི་ལྷག་གི་ཤེས་ཡོན་མིན་འདུག། དེ་གིས་ རྒྱལ་འབབ་ནུབ་འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༤༤.༧ ལུ་འབྲི་
ལྷག་གི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་འཛིན་མཁན་ཡིན་མཁན་ལས་ རྒྱལ་འབབ་ནུབ་ ལྷོ་ལྷོ་ཀྱི་འབྲི་ལྷག་གི་ཚད་འདི་
བརྒྱ་ཆ་ ༤༤.༧ ཡིན་མཁན་སེ་གསལ་ལྷོ་ལྷོ་འབད་ཡོད། དེ་བཟུམ་སེ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ གི་རྒྱལ་ཡོད་སའ་
དྲག་འབྲི་དཔལ་འདོམས་ཀྱི་ཞིབ་འཚུག་གི་སྟེན་ལུ་ གླེས་ཁྲིའི་ ༡༥ དུ་དེ་ཡན་ཚད་ལས་དཔེ་ཚད་ལེན་
པ་འཛིན་མཁན་ འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༧༩ ལུ་ འབྲི་ལྷག་གི་ཤེས་ཚད་མེད་པ་སེ་བཞོན་དེ་འདུག།

ཞིབ་འཚུག་གཉིས་ག་བསྐྱུ་འབད་བའི་སྐབས་ ལོ་པོ་ ༥ གི་ནུབ་འོད་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་རྒྱུ་ལུ་འབྲི་
ལྷག་གི་ཤེས་ཚད་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ ༡༦ ཡར་སེལ་སོང་ལུག། དུ་ཕུང་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ཀྱི་འབྲུག་གི་མི་
རྒྱུ་ལུ་དཔེ་ཚད་ཀྱི་གསལ་ལུ་སྐྱེས་ནུབ་ འབྲུག་མི་གླེས་ཁྲིའི་ ༤ དུ་ དེ་ཡན་ཚད་འབད་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༧༡.༧ ལུ་
འབྲི་ལྷག་གི་ཤེས་ཚད་ཡོད་པ་དུ་ གླེས་ཁྲིའི་ ༡༥ དུ་ དེ་ཡན་ཚད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་བརྒྱ་ཆ་ ༤༤.༦ ལུ་ འབྲི་
ལྷག་གི་ཤེས་ཚད་ཡོད་པ་སེ་མོ་རྟེན་ཏེ་འདུག།

ཐོག་མཐའ་ ༤ པ། མི་རྒྱུ་བཟོ་སྐྱོད་དང་མི་འབྲེལ་ཞིབ་འཇོལ་གྱི་ཁྱད་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ རྫོང་ཁབ་འཕྲོགས་ཀྱི་དང་ལལ་ལེན་ ཞིབ་འཇོལ། ༢༠༢༠།

ཁྱད་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་		འཕྲོགས་ཀྱི་		རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་		རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་	
		གྲུ་སྐྱོད་ཀྱི་	ཕྱོད་ཀྱི་	གྲུ་སྐྱོད་ཀྱི་	ཕྱོད་ཀྱི་	གྲུ་སྐྱོད་ཀྱི་	ཕྱོད་ཀྱི་
ས་ཁོངས་ཀྱི་	གྲོ་ལུང་གི་སྐོར་	638	12.3	486	23.8	783	26.3
	ལྗོངས་ཀྱི་	726	7.2	203	26.7	488	23.5
མི་རྒྱུ་བཟོ་སྐྱོད་ཀྱི་	མོ།	363	8.0	807	47.4	324	8.7
	མོ།	804	43.0	324	8.4	873	44.8
ལོ་ཚུན་ཀྱི་	74-78	72	3.3	32.0	8.4	83.0	4.2
	20-28	33	8.3	24.0	3.6	43.0	77.7
	24-28	63	70.4	44.0	77.3	737.0	76.8
	30-38	702	73.8	82.0	73.4	733.0	76.2
	34-38	704	78.0	770.0	78.7	48.0	77.8
	40-48	83	73.7	84.0	73.3	68.0	8.8
	44-48	83	73.7	43.0	70.4	44.0	2.4
	40-48	63	4.7	68.0	4.8	84.0	6.4
	44-48	44	2.7	44.0	2.7	33.0	3.7
	60-64	44	2.4	42.0	2.3	40.0	6.4
	66-68	76	3.7	37.0	3.2	74.0	3.0
	20+	86	6.0	80.0	4.7	34	3.8

རྫོང་ཁབ་འཕྲོགས་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་ འགན་དབང་བསྐྱར་བཅོམ་ཐོག་ལས་ རྫོང་ཁབ་འཕྲོགས་ འཕེལ་དང་དར་ལྗང་གཏང་དགོ།
 - གཞུང་རྫོང་ལེགས་ལྷན་ལྷན་ཐབས་ལེགས་ཆ་ ༢༠༠༥།

ප්‍රදානය		අයුතුකම		දුර්වලතම		සුදුසුකම	
		ග්‍රහණය	වැටුප්	ග්‍රහණය	වැටුප්	ග්‍රහණය	වැටුප්
අනෙකුත්	අලුත් පැන නැගීම / නව කාර්යාලයක් / නව සේවකයන්	11	1.2	4	0.6	16	2.6
	අලුත් පැන නැගීම	33	2.3	32	2.1	46	11.2
	අලුත් පැන නැගීම / පුනරුත්ථාපනය / පුනරුත්ථාපනය	12	1.5	20	2.6	31	2.3
	නව සේවකයන්	22	3.1	16	2.2	12	1.6
	නව සේවකයන් / නව සේවකයන්	40	6.4	24	10.0	120	16.0
	නව සේවකයන් / නව සේවකයන්	100	13.0	123	14.2	143	20.6
	නව සේවකයන්	20	6.1	13	12.3	44	11.4
	නව සේවකයන්	122	15.2	103	13.1	32	2.6
සේවකයන්	නව සේවකයන්	234	22.3	262	33.6	126	33.6
	නව සේවකයන්	242	16.3	442	21.1	424	24.2
	නව සේවකයන්	4	1.0	166	24.6	124	12.2
	නව සේවකයන්	3	0.3	20	2.6	26	3.6
නව සේවකයන්	නව සේවකයන්	3	0.2	6	0.6	3	0.3
	නව සේවකයන්	6	0.6	3	0.2	36	2.6
	නව සේවකයන්	232	46.2	323	22.0	62	12.4
	නව සේවකයන් / නව සේවකයන් / නව සේවකයන්	64	6.2	64	12.3	121	16.1
	නව සේවකයන් / නව සේවකයන් / නව සේවකයන්	22	3.1	36	4.0	42	2.2
	නව සේවකයන්	62	6.1	61	11.2	64	6.4
	නව සේවකයන්	16	2.4	4	1.0	4	0.2
	නව සේවකයන් / නව සේවකයන් / නව සේවකයන්	3	0.2	23	2.4	2	1.0
	නව සේවකයන් / නව සේවකයන්	3	0.2	2	0.4	2	0.4
	නව සේවකයන්	12	2.3	3	0.3	3	0.3
නව සේවකයන්	12	1.6	24	3.2	43	2.3	

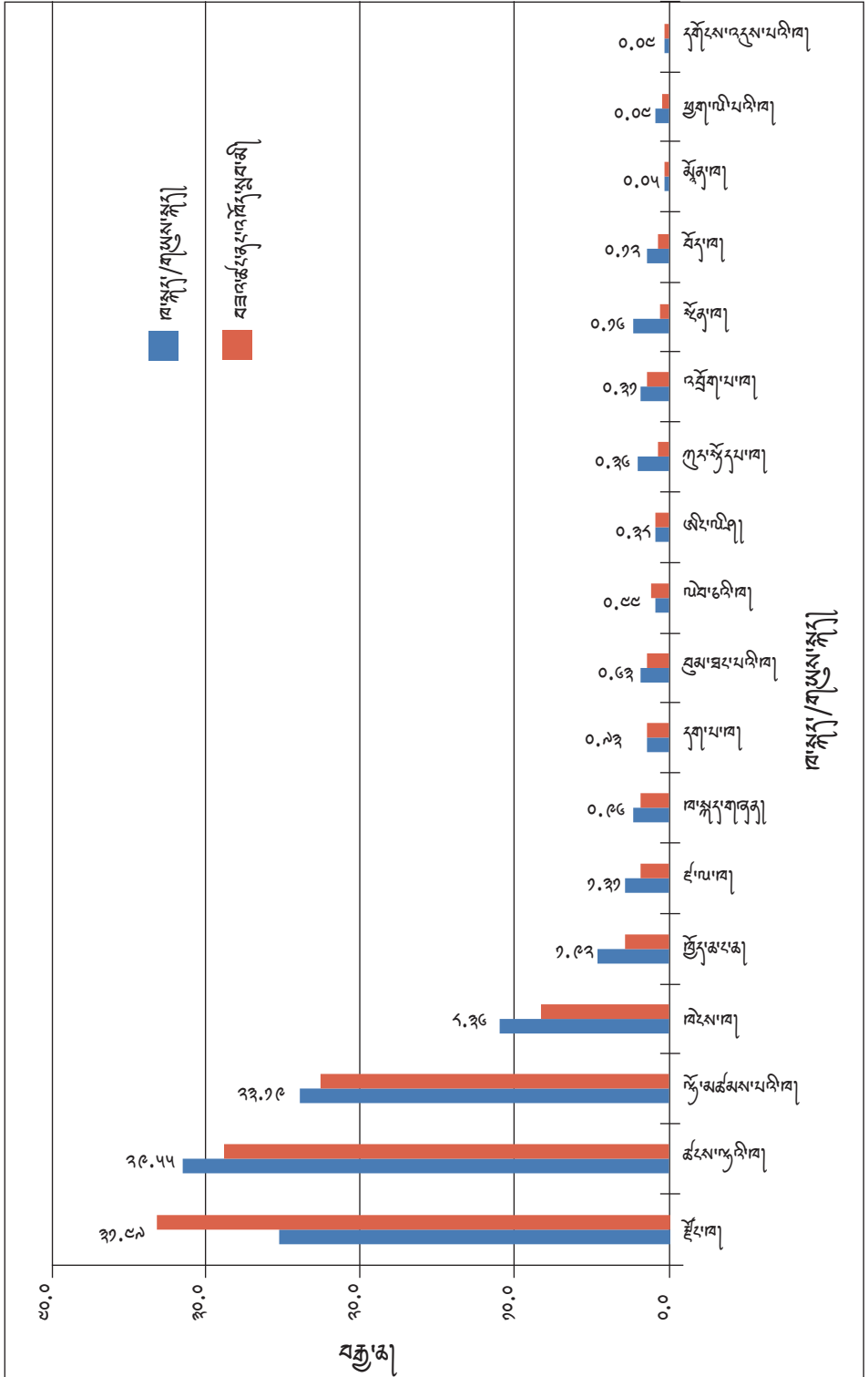
ཕྱད་རྒྱལ།		ཤར་ཕྱོགས།		དུས་ཕྱོགས།		རྒྱུ་ཕྱོགས།	
		གྲུ་ལས་ལ།	བརྒྱ་ཚ།	གྲུ་ལས་ལ།	བརྒྱ་ཚ།	གྲུ་ལས་ལ།	བརྒྱ་ཚ།
	སྒྲིབ་སྤྱི་ལཱ་གཡོག་ལ།	༢༧	༣.༥	༣༦	༤.༦	༧༥	༡༢.༧
	ལྷན་གཤིས་ལ/ལས་ལ།	༤༡	༥.༣	༤༣	༡༠.༧	༡༢༦	༡༧.༡
	སློབ་དཔོན་ལ/ལྷན་གསལ་ལ།	༢༤	༣.༡	༣	༠.༤	༥	༠.༧
	ལྷན་གསལ་བཞུགས་ལ།						
	གཞུགས།	༣༣	༤.༣	༢༥	༣.༣	༤༧	༦.༤
བཟའ་ཚང་རྒྱུ་ལ།	བཟའ་ཚང་རྒྱུ་ལ།	༦༤	༤.༤	༤༢	༥.༤	༣༣	༤.༥
	བཟའ་ཚང་རྒྱུ་ལ། ༢-༣ ཡོད་མི།	༣༦༤	༤༧.༤	༣༧༠	༣༤.༧	༣༠༥	༣༧.༤
	བཟའ་ཚང་རྒྱུ་ལ། ༤-༥ ཡོད་མི།	༢༥༧	༣༣.༦	༢༤༦	༣༦.༧	༣༥༧	༤༤.༤
	བཟའ་ཚང་རྒྱུ་ལ། ༦-༧ ཡོད་མི།	༥༧	༧.༧	༡༡༧	༡༥.༣	༡༠༦	༡༤.༤
	བཟའ་ཚང་རྒྱུ་ལ། ༨ ལས་ལྷན་གསལ་ལ། ཡོད་མི།	༡༦	༢.༡	༦༣	༤.༠	༣༦	༤.༧

དྲིམ་ལུགས་འབད་དེ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ལཱ་གཡོག་དེ་ཕྱོད་ལྷན་འབད་དེ་བཏང་བའི་སྐབས་ དུམ་ཚད་རྒྱུ་ མང་ཤོས་ སོ་ ལྷན་ལ་བརྒྱ་ཚ ༣༥.༤ ཡོད་མི་དེ་ལ། དེ་གི་འོག་ལས་ལ་ས་ ཚོང་འབྲེལ་ལ་འབྲེལ་མི་བརྒྱ་ཚ ༡༣.༣ ཡོད་ མས། དེ་བཟུམ་སྟེ་ དུམ་ཚད་རྒྱུ་ ལྷན་གཤིས་ལ་དང་ལས་ བརྒྱ་ཚ ༡༢.༡ དེ་ ལྷན་གཡོག་ལ་བརྒྱ་ཚ ༤.༠ ཡོད་མི་ཚུ་ དྲིམ་ལུགས་ཀྱི་དུམ་ཚད་རྒྱུ་མང་ཤོས་ཀྱི་གྲུ་ལས་ལ་ཚུ་དེ་ཡོད།

ལཱ་ཕྱོགས་མི་འབྲེལ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཕྱད་རྒྱལ་འདི་ ཐོག་ལྷན་ལ་ ༤ པའི་རྒྱུ་ལ་ལས་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡོད། དུམ་ ཚད་ཀྱི་འཛིན་ཚད་སྟོན་ཏེ་མེད་པ་ལས་ ཐོག་ལྷན་ལ་དེ་གིས་ ལྷོ་ཚན་སོ་སོའི་རྒྱུ་ མི་དེ་གྲུ་ལས་ལ་ལག་དེ་མེ་ཅིག་དེ་བཟུམ་ དྲིམ་ལུགས་འབད་དེ་ཡོད་མི་ལྷན་ཚང་མ་གཅིག་སྟོན་ལ་ཡོད། ལྷན་ཚང་ལ་ལྷན་གསལ་རྒྱུ་ ལཱ་ཕྱོགས་ཚུ་ལས་ འབྲི་ལྷན་ལ་ལྷན་ལ་ཡོད་མི་ཚུ་མི་མང་ཤོས་འདི་ ཤར་ཕྱོགས་ལཱ་ བརྒྱ་ཚ ༤༣.༣ དེ་དེ་འི་ལཱ་ལས་ དུས་ ཕྱོགས་ལཱ་ བརྒྱ་ཚ ༣༣.༦། དེ་ལས་ ལཱ་ལྷན་ལ་ས་ ལཱ་ཕྱོགས་ལཱ་ཕྱོགས་རྒྱུ་ བརྒྱ་ཚ ༣༣.༧ ཡོད་མི་སྟེ་ཡོད།

ཕན་ཚུན་གྱི་གྲུབ་དང་ལག་ལེན་ཞིབ་འཇུག་གི་ལྗོངས་ཁྲུན་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲུབ་དང་ལག་ལེན་ཞིབ་འཇུག་

විනිසුරු ලෙස වැඩ කරන සේවකයන්ගේ වැටුප් රැස්වීම් සමන්විතව තවදුරටත් සමස්ත වැටුප් පරිමාව අඩු කිරීමට අනුමැතිය ලබාදීමට බැංකු මධ්‍යස්ථාන පරිපාලනයේ සභාපතිවරයා විසින් අනුමැතිය ලබාදීමට තීරණය කර ඇත. එමෙන්ම සේවකයන්ගේ වැටුප් රැස්වීම් සමන්විතව තවදුරටත් සමස්ත වැටුප් පරිමාව අඩු කිරීමට බැංකු මධ්‍යස්ථාන පරිපාලනයේ සභාපතිවරයා විසින් අනුමැතිය ලබාදීමට තීරණය කර ඇත.

විනිසුරු ලෙස වැඩ කරන සේවකයන්ගේ වැටුප් රැස්වීම් සමන්විතව තවදුරටත් සමස්ත වැටුප් පරිමාව අඩු කිරීමට බැංකු මධ්‍යස්ථාන පරිපාලනයේ සභාපතිවරයා විසින් අනුමැතිය ලබාදීමට තීරණය කර ඇත.

වෘත්තීයය	අධ්‍යයනය		සූඛකර්මය		විනිසුරු	
	වෘත්තීයය	සමස්ත වැටුප්	වෘත්තීයය	සමස්ත වැටුප්	වෘත්තීයය	සමස්ත වැටුප්
සේවකයා	2.2	2.2	6.1	20.2	26.2	27.2
පුද්ගල සේවකයා	4.2	4.0	0.4	0.2	2.2	2.2
සේවකයාගේ වැටුප්	20.4	20.0	26.4	20.0	20.6	26.4
සමස්ත වැටුප්	2.2	0.6	0.4	0.2	2.2	0.6
වෙනත්	2.2	2.6	25.2	25.2	2.0	2.2
සමස්ත වැටුප්	0.4	0.2	0.6	0.0	2.2	0.6
විනිසුරු	0.0	0.0	0.2	0.2	2.4	0.2
සේවකයා	2.2	4.4	0.2	0.2	0.2	0.2
වෘත්තීයය	2.2	2.2	0.2	0.0	0.0	0.0
වෘත්තීයය	0.2	0.0	0.2	0.2	0.2	0.0
විනිසුරු	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2
වෘත්තීයය	2.2	2.2	0.2	0.2	0.2	0.2
වෘත්තීයය	0.2	0.0	0.6	0.0	0.2	0.2
වෘත්තීයය	2.2	2.2	25.2	25.6	22.2	22.2
වෘත්තීයය	0.0	0.2	0.0	0.0	0.2	0.0
වෘත්තීයය	0.2	0.0	0.2	0.2	0.0	0.2
වෘත්තීයය	0.0	0.0	0.2	0.2	0.6	0.4
වෘත්තීයය	0.2	0.2	2.4	2.6	0.4	0.2
මුළු වැටුප්	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

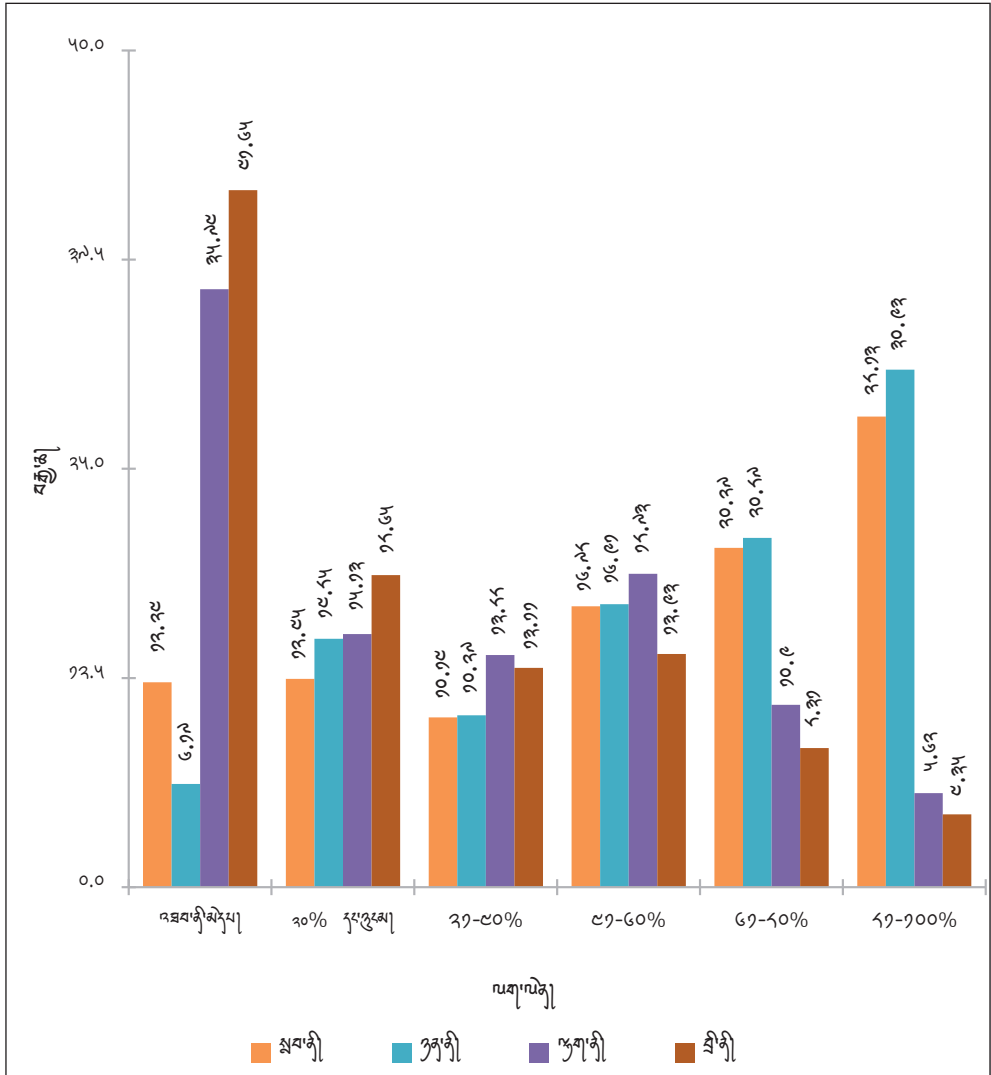
༥.༢.༢ རྫོང་ཁའི་སྐབས་ནི་ ཉུག་ནི་ རྩལ་གྱི་དཔེ་འདྲི་འཁུ་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི

འབྲུག་མི་ཚུ་གི་ནུཔ་འཁོད་ རྫོང་ཁའི་འཁུ་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི་ཤེས་ནི་དོན་ལུ་ དྲི་བ་དྲིས་པ་ལྟ་ནུཔ་ཚུ་མི་མི་མི་
དོམ་ཚུ་ལུ་ འཕེལ་ཚད་ ༤ ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ ༧ (མ་ལ་ལས་པ་ལྟ་ལེན་འབྲེལ་གྱི་མེད། གནས་ཚད་
༡ པ་ བརྒྱ་མ་ ༢༠ ཚུན) (གནས་ཚད་ ༢ པ་ བརྒྱ་མ་ ༢༡ ལས་ ༤༠ ཚུན) (གནས་
ཚད་ ༣ པ་ བརྒྱ་མ་ ༤༡ ལས་ ༤༠ ཚུན) (གནས་ཚད་ ༤ པ་ བརྒྱ་མ་ ༤༡ ལས་ ༤༠
ཚུན) (གནས་ཚད་ ༥ པ་ བརྒྱ་མ་ ༤༡ ལས་ ༡༠༠ ཚུན) ། “སྤྱི་བརྟུང་ལུ་ རྩོད་ཀྱིས་རྫོང་ཁའི་
བརྒྱ་མ་ལས་ ག་དེམ་ཅིག་ལྟ་ལེན་འབྲེལ་གྱི་མེད་?” ཟེ་དྲི་བ་བཞོན་ཅི། དེ་ཡང་ རྫོང་ཁའི་སྐབས་ནི་དུ་ཉུག་
ནི་ རྩལ་གྱི་དཔེ་འདྲི་འཁུ་ལེན་འབྲེལ་བཞི་ལོ་མ་འདི་ནུཔ་ དྲི་བ་དྲིས་ཏེ་ཡོད། ལྟ་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་ཚུ་ཡང་ གྲུངས་
ཁ་ ༠-༥ ཚུན་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་ཡང་ ༠ གིས་མ་ལ་ལས་པ་ལྟ་ལེན་འབྲེལ་གྱི་མེད་པའི་བརྟུང་མཚོན་དུ་
གྲུངས་ཁ་ ༥ གིས་ ལྟ་ལེན་མཚོ་ཤོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བརྟུང་མཚོན་པ་ཨིན།

འབྲུག་མི་ཚུ་ལོ་ ༡༥ ལུ་མི་དུ་ དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མི་རྒྱ་བས་ཡོད་སའ་བསྟོམས་ ༤༥༤,༧༤༤ ཡོད་སའ་ལས་
བརྒྱ་མ་ ༧༤ གིས་རྫོང་ཁའི་སྐབས་ནི་དུ་ཉུག་ནི་ སྤྱི་དུ་ཉུག་ནི་འཁུ་ལེན་འབྲེལ་བཞི་གཞི་ལྟ་
ལྟ་ལེན་འབྲེལ་ཡོད་པ་སྟེ་ ཞིབ་འཚོལ་ལྟ་ལེན་པས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཞིབ་འཚོལ་འབྲེལ་
བས་འཕྲོ་བའི་སྐབས་ མི་སེམ་བརྒྱ་མ་ ༢༤ གིས་རྫོང་ཁའི་དུ་ མ་ལ་ལས་པ་ལྟ་ལེན་འབྲེལ་གྱི་མེད་པ་སྟེ་
བཞོན་ཏུག། དུ་ལུ་ ཞིབ་འཕྲུག་ནུཔ་རྫོང་ཁའི་ལྟ་ལེན་འབྲེལ་དུ་ སྤྱི་དུ་ཉུག་ནི་དུ་ཉུག་
ནི་དུ་མཚོ་ཤོས་སྟེ་མཚོ་ཡོད།

སྤྱི་བརྟུང་ འབྲུག་མི་བརྒྱ་མ་ ༢༤ གིས་ རྫོང་ཁའི་ལྟ་ལེན་མ་འབྲེལ་བའི་དུ་ལྟོ་མས་ཀྱི་ཁ་གསལ་ལུ་
ཡང་ སྤྱི་དུ་ཉུག་ནི་དུ་བརྒྱ་མ་ ༡༢.༢། ཉུག་ནི་དུ་བརྒྱ་མ་ ༤.༢། ཉུག་ནི་དུ་བརྒྱ་མ་ ༣༥.༧། དེ་
ལས་ སྤྱི་དུ་ཉུག་ནི་དུ་བརྒྱ་མ་ ༤༡.༧ ཨིན། དེ་བཟུམ་སྟེ་ འབྲུག་མི་བརྒྱ་མ་ ༣༤ དེམ་ཅིག་ལུ་ རྫོང་
ཁའི་ཤེས་ཡོན་མེད་པ་སྟེ་མཚོ་ཡོད། ཞིབ་འཕྲུག་དེ་དུ་ མཚོ་མི་གནས་སུ་དུ་ཚུ་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ གྱི་
འབྲུག་མི་མི་རྒྱ་བས་དུ་ལྷོ་གསུམ་གྱི་གྲུངས་མི་ལྟ་ བཞོན་ཡོད་པའི་གནས་སུ་དུ་མ་འབྲེལ་སྟེ་འབྲུག།

ཕ་ས་རིམ་ ༣ ལ། འབྲུག་མི་ཚུ་གི་ནད་འཕྲོད་ ཚོང་ཁའི་སྐབས་ནི་ ཉན་ནི་ རྟག་ནི་དང་སྒྲི་ནི་འཕགས་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི

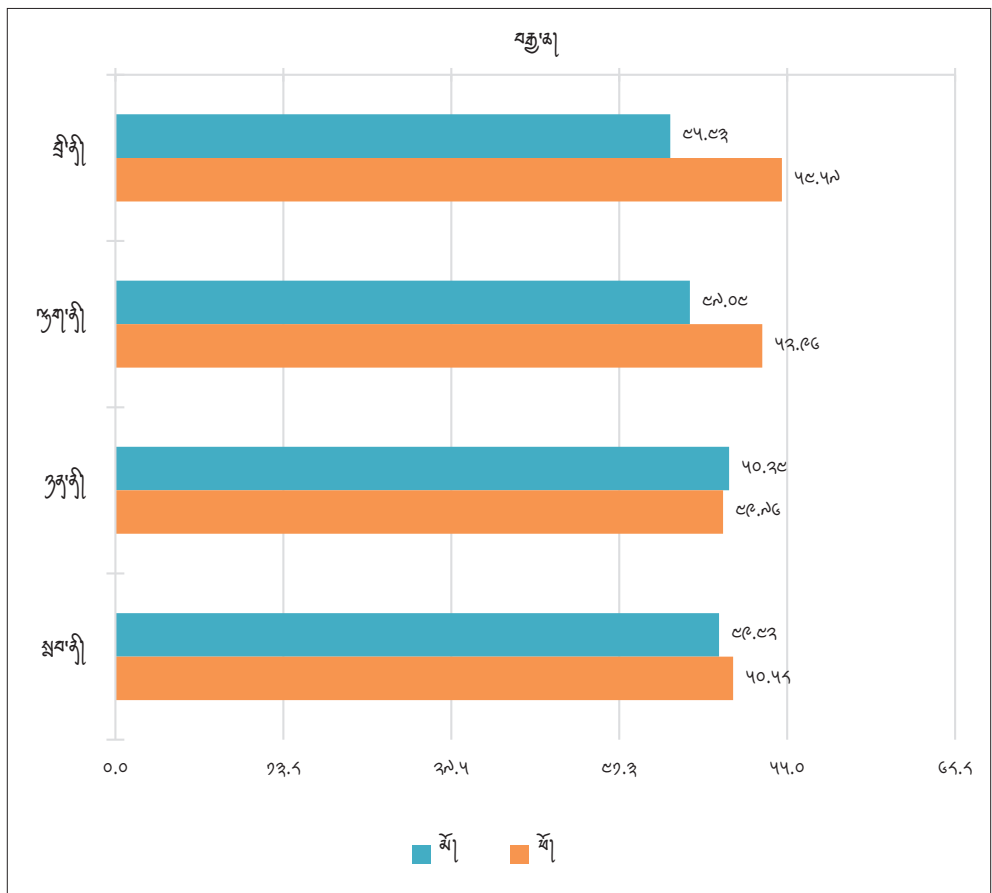
སྤྱི་བསྐྱོད་ལྷུ་འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཚུ་ ༤༦ གིས་ ཚོང་ཁའི་རིགས་སྐབས་ལག་ལེན་ལས་གཤམ་དུ་འགྲུབ་ཅིག་ ལག་ལེན་ འབྲུག་པོ་ལོ་དུ་མ་མེད་ ཞི་བའི་འཕྲུག་ནད་ལས་ཐོན་ལོ་དུ། རྟེན་འབྲུག་ལས་ རྟག་ལུས་ བརྒྱ་ཚུ་ ༢༤ གིས་ ཚོང་ ཁའི་ལའ་དེ་ སྐབས་ལག་ལེན་འབྲུག་མི་མེད་པའི་གོ་འདོད་སྐྱོན་ལེན་མཁས། ཕ་ས་རིམ་ ༤ པའི་ནད་བཀོད་ལོ་དུ་འབྲུག་ མེད་ རིགས་སྐབས་ལག་ལེན་འབྲུག་མི་ཚུ་དུ་མ་མེད་པའི་ རིགས་སྐབས་ལེན་ལུ་བརྒྱ་ཚུ་ལས་ གཤམ་ཅིག་ ལག་ལེན་འབྲུག་པོ་ལོ་དུ་མ་མེད་ལེན་སྐྱོན་ལེན།

༥.༢. རྫོང་ཁའི་དབྱེ་བ་དང་འགྲུབ་ཏུ་རྫོང་ཁའི་ལག་ལེན་

རྫོང་ཁའི་དབྱེ་བ་དང་འགྲུབ་ཏུ་རྫོང་ཁ་སྐབ་ནི་དཔལ་ཉམ་གྱི་ ལྷན་གྱི་དཔལ་ཉམ་གྱི་བཞུགས་ལག་ལེན་ གཤམ་འཚོད་ གྱི་ཕར་འཕེལ་ ལ་ ཕར་ལྷན་འགྲུབ་ལ་མཐོང་དུ་འོང་། རྫོང་ཁ་ལྷན་གྱི་དཔལ་ཉམ་མི་མཚམས་ལྟེན་མཐོང་གི་སྐབ་ལྷན་གྱི་ མཐོང་འཚོལ་དང་ སྐབ་ནི་དཔལ་ཉམ་གྱི་ལག་ལེན་ནང་རྫོང་ཁའི་ལྷན་པོའི་ཕར་འཕེལ་དུ་གྱུར་།

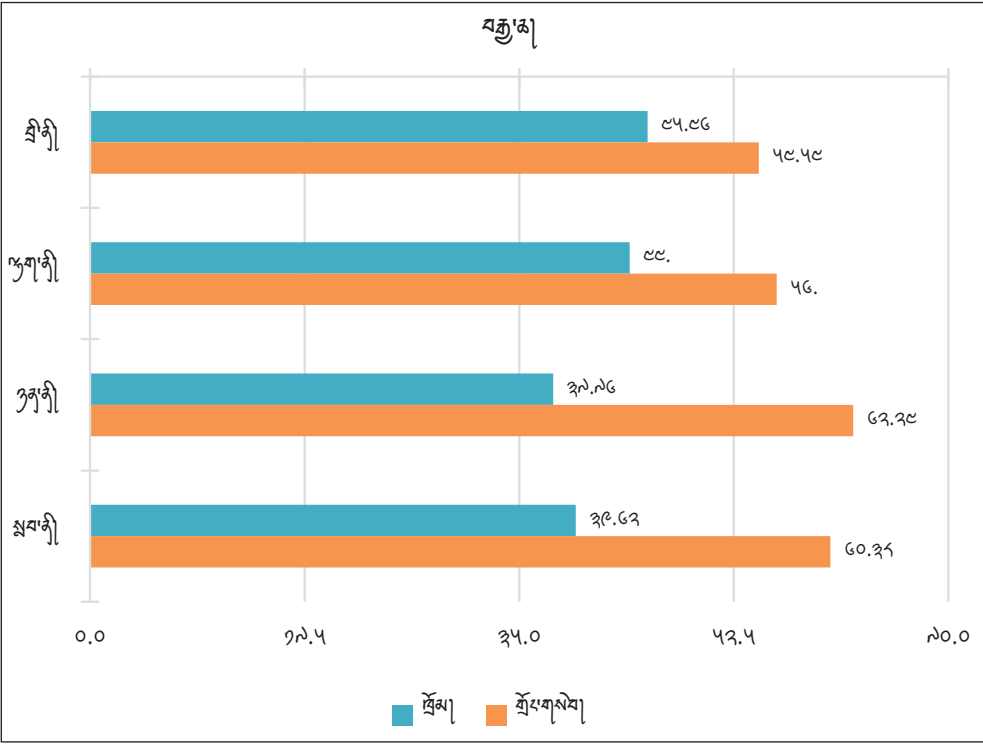
ཕར་འཕེལ་ ལ་ ལ། རྫོང་ཁའི་བར་ན་ རྫོང་ཁའི་སྐབ་ལྷན་གྱི་ལག་ལེན་གྱི་བརྒྱ་ཚད།

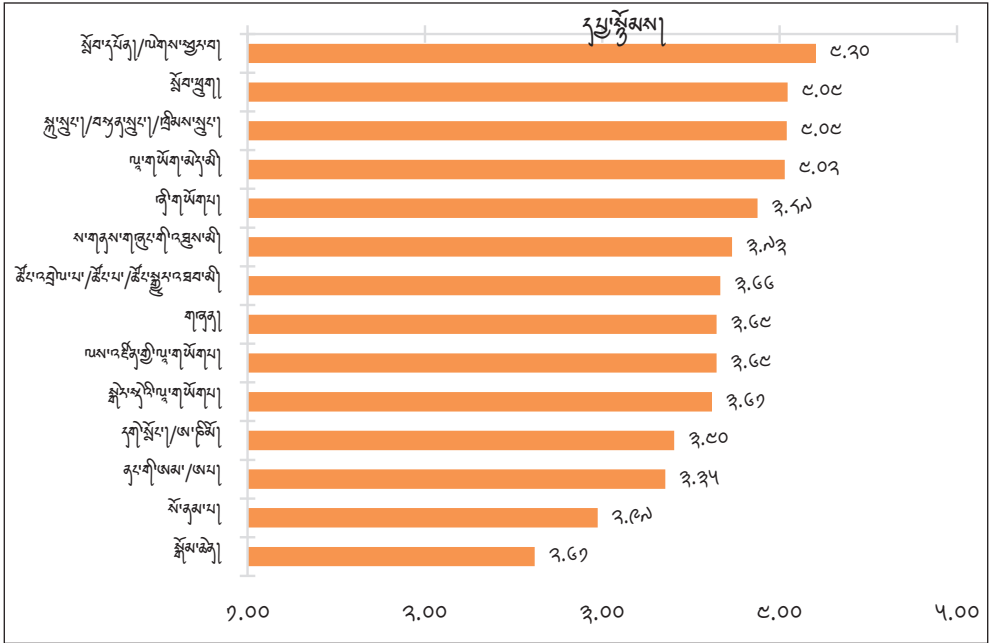
ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་རྟེན་མི་ཚུ་ ཞེས་ཡིན་ཡོད་མི་མང་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ མི་རྟོག་པ་ལུ་འབྲུང་གི་གནས་སྤངས་
ཡང་ འདྲ་མིན་སྤྱོད་ཚོགས་ཡོད་པ་ལས་ རྫོང་ཁ་ལག་ལེན་འབྲུང་མི་འདྲ་སུ་ཡོད་དེ་ལོ་པ་དེ་ལས་ཚུ་ ཁ་གསལ་
སེ་ཞེས་དཔོ་པ་ཅིན་ དུ་འདྲ་ གན་དེ་ལྟོ་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ལོ་པ་འཚོལ་འབྲུག་པ་འདུག།

པ་དེ་ལས་ ༤ པ། འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བར་ན་ རྟོག་གནས་ཀྱི་སུ་འོ་འདྲ་དུ་འབྲིལ་ཏེ་ རྫོང་ཁ་སྲུབ་ཞི་དུ་འབྲུག་གི་
བྲི་ཞི་དུ་འབྲུག་གི་དུ་ལག་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི་

པར་རིས་ ༤ པ། ལྷ་གཡོག་གཙོ་བོ་བོ་ཚུ་ནུཔ་ ཚོང་ལ་སྐབ་མི་ཉི་དུ་སྟོ་མས་ཀྱི་བཀོ་བཀའ།

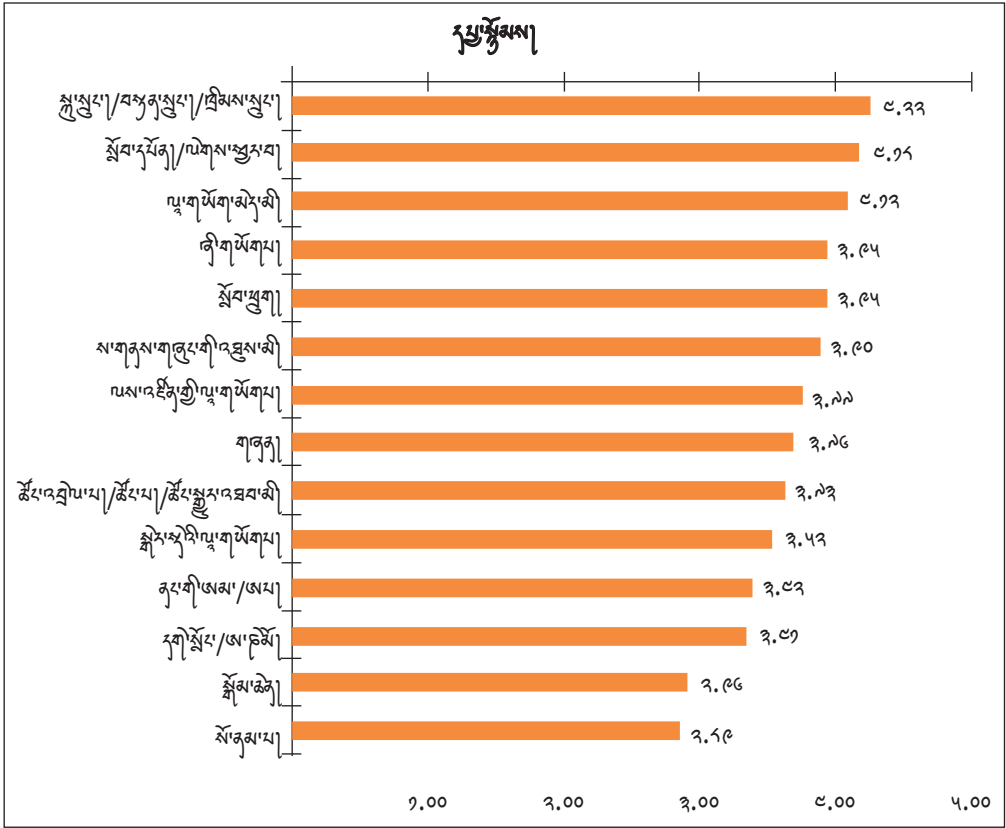

༤.༢.༥.༢ ཉུག་གི།

འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ལྷ་གཡོག་མ་འདྲམ་ཚུ་ནུཔ་ ཚོང་ལ་ཉུག་གི་ཉི་དུ་སྟོ་མས་འདྲི་ སྐབ་གི་ཉི་དུ་སྟོ་མས་དཔལ་མ་ འདྲམ་སོ་ཐོན་ཡོད་དུཔ་ ལྷ་གཡོག་མ་འདྲམ་ག་རའི་ནུཔ་ ཚོང་ལ་སྐབ་གི་དཔལ་ལྷན་པ་དུ་ ཉུག་གི་ཉི་དུ་མ་ག་ ཅིག་གིས་མཐོ་ཐོ་སྐབ་སོ ཞིབ་འཇུག་ནུཔ་ལས་ཐོན་ཡོད་དུ། པར་རིས་ ༤ པའི་ནུཔ་ལ་གས་ལ་བཀོ་དུ་ཡོད་དེ་ བཟུམ་སོ་ ཚོང་ལ་ཉུག་གི་མཐོ་ཐོ་སྐབ་འདྲི་ དུག་ལག་ ༣ ། བསྟན་སྐྱུང་། ཁྱིམ་ས་སྐྱུང་དུཔ་། སྐྱ་སྐྱུང་། ། ནུཔ་ དུ་སྟོ་མས་ ༤.༣༣ ཡོད་པ་སོ་གིས་རྩོགས་སྐྱུང་ཡི། ལྷ་གཡོག་མ་འདྲམ་ཚུ་གི་གས་ལས་ ཚོང་ལ་ ཉུག་གི་ཉི་ དུམ་འཁོས་ས་ སོ་ནུམ་པ་ཚུ་གི་དུ་སྟོ་མས་ ༣.༩༧ དུཔ་ སྐྱོ་མ་ཚེ་ཚུ་གིས་ དུ་སྟོ་མས་ ༣.༢༦ ཡོད་པ་སོ་ ཞིབ་འཇོ་ལ་ནུཔ་ལས་ཐོན་ཡོད་དུ།

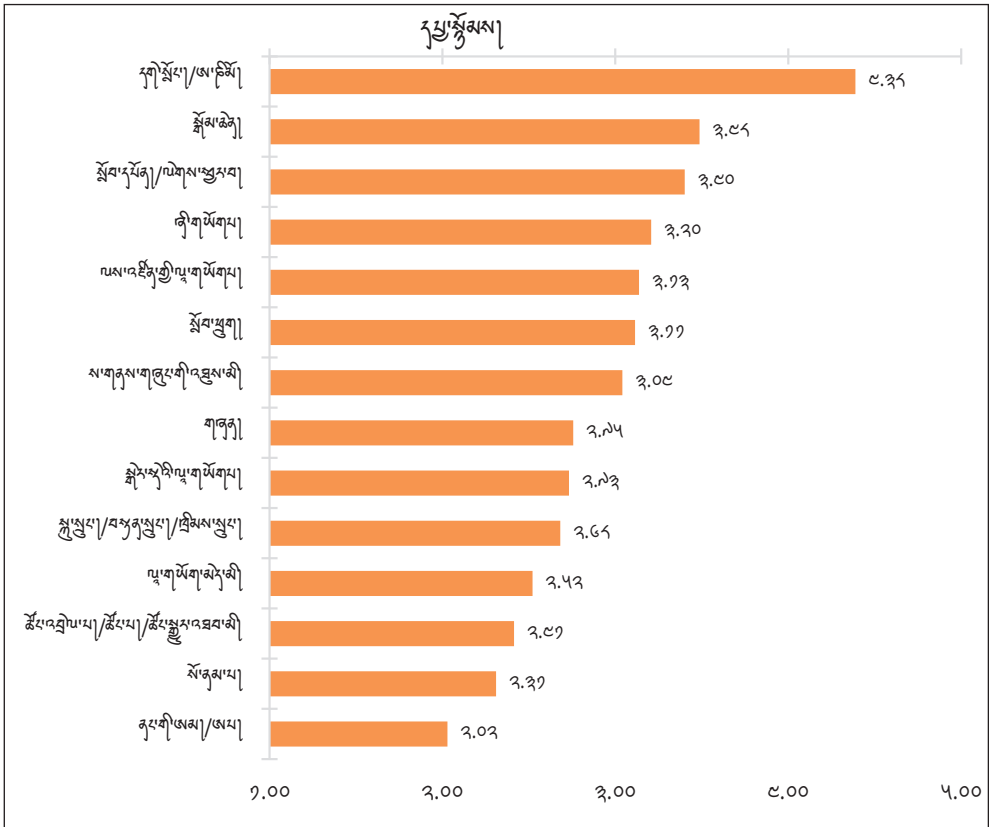
ཕར་མིའི་ ༤ ཡུ་ ལྷ་གཡོག་གཏོ་བོ་ཚུ་ནང་ ཚོང་ཁའ་ཉུན་མིའི་དུ་ཕྱ་སྐྱོམས་ཀྱི་བགོ་བཀའ་མ

༤.༢.༥.༣ ལྷ་གཡོག་གི

འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ལྷ་གཡོག་གཏོ་བོ་ཚུ་ནང་ ཚོང་ཁའ་ལྷ་གཡོག་གི་འདུ་ དུ་གསོལ་དང་ལམ་ཁྲོམ་གིས་དུ་ཕྱ་བགོ་ ༥ ལས་ ༤.༣༩ རྒྱུ་མི་འདུ་ མཚོ་ཤོས་སའི་རྒྱུ་མི་འདུ་ ཚོང་ཁའ་ལྷ་གཡོག་གི་འདུ་ དུ་མའ་ཤོས་ འབྲེལ་ཉུང་ སྤྱད་མི་ཉུང་གི་ལམ་དང་ལམ་ཚུ་གིས་དུ་ཕྱ་སྐྱོམས་ ༣.༠༣ ལེན་མ་སའི་ ཞིབ་འཇོག་ལེན་ལས་རྒྱུ་མི་འདུ་ ཚོང་ཁའ་སྐབས་ཀྱི་དུ་ཉུན་མི་དུ་ཕྱ་ལམ་དུ་ ལྷ་གཡོག་དུ་ཕྱ་སྐྱོམས་ཀྱི་ དུ་ཕྱ་སྐྱོམས་ཚུ་ དུ་མའ་ཤོས་སའི་རྒྱུ་མི་འདུ་

པ་ས་རིམ་ ༩ པ། ལྷ་གཡོག་གཏོ་བོ་ཚུ་ནང་ ཇོང་ཁ་འཕྲུག་གི་དུམ་སྒྲོམ་ས་ཁྱིམ་གྱི་བརྗོད་བཀའ།

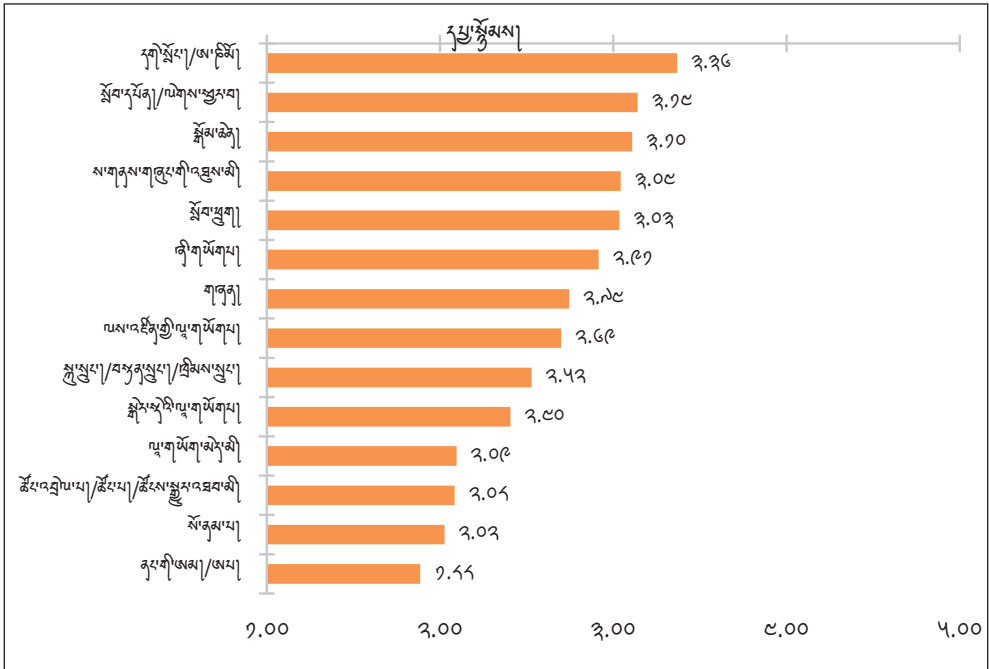

༩.༢.༥.༥ འོ་ཞི།

ཇོང་ཁའི་རིག་ཚུ་ལ་བཞི་ལས་ དུམ་སྒྲོམ་ས་ཁྱིམ་གྱི་ལག་ལེན་ལྷན་ཁྲུང་ཤོས་པ་ འོ་ཞི་ནང་ལོ་ལྷན་པ་ལྟེ་ ཞིབ་འཇོག་ལྷན་ ལས་མཐོ་ལོ་དུ། འོ་ཞི་ལ་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་ཇོང་ཁ་འཕྲུག་མེད་པ་མེད་ཅིག་པ་ འབྲི་སྲོ་ལ་མེད་དེ་ལོ་དུ་པའི་ རྟག་ས་ལྷོ་ལྷན་པ་ལོ་ལྷན་པ། ལྷ་གཡོག་གཏོ་བོ་ཚུ་ནང་ ཇོང་ཁ་འབྲི་ཞི་དུམ་སྒྲོམ་ས་ཁྱིམ་གྱི་ལག་ལེན་པ་ཚུ་ པ་ས་རིམ་ ༡༠ པའི་ནང་བཀོད་དེ་ལོ་དུ། ཇོང་ཁ་འབྲི་ཞི་དུམ་སྒྲོམ་ས་ དཔེ་སྐྱོང་དང་ལ་ཁེལ་བའི་དུམ་སྒྲོམ་ས་ ༣.༣༠ ལོ་དུ་པ་ ལས་མཐོ་ཤོས་དང་། འོ་ཞི་ལྷན་ལས་པ་ སྲོབ་དཔོན་དང་ལྷན་སྐྱོང་བའི་དུམ་སྒྲོམ་ས་ ༣.༡༤ ཐོན་ལྷན། འོ་ཞི་ལྷན་པ་ལྟེ་སྐྱོང་གིས་ ཇོང་ཁ་སྲོབ་པའི་དང་འཕྲུག་ཞི་དུམ་སྒྲོམ་ས་ ལྷན་ཁྲུང་ཤོས་ལོ་ལྷན་པ་ལྟེ་ ཇོང་ཁ་ འོ་ཞི་དང་ལྷན་ཞི་དུམ་སྒྲོམ་ས་ མཐོ་ཤོས་ལོ་ལྷན་པ་ལྟེ་ལྷན་ཁྲུང་ཤོས་དང་ལོ་ལྷན་པ་ལྟེ་ ཇོང་ཁ་ འོ་ཞི་དང་ལྷན་ཞི་དུམ་སྒྲོམ་ས་ མཐོ་ཤོས་ལོ་ལྷན་པ་ལྟེ་ལྷན་ཁྲུང་ཤོས་དང་ལོ་ལྷན་པ་ལྟེ་ ཇོང་ཁ་འཕྲུག་གི་དུམ་སྒྲོམ་ས་

ལས་ཐོན་རྒྱ་ལོ་དུ། སློམ་ཆེན་ཚུ་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་བ་རྒྱུ་དཔ་ ལཱ་གཡོག་གི་གནས་སྤངས་དང་འབྲིལ་ལྷན་
 ཚོང་ཁའ་ལྷན་གྱི་དཔ་བྱི་ཉི་ཉི་དཔ་ མཐོ་ཤོས་ཅིག་ལ་ཐོན་མི་འདྲི་ འོས་འབབ་དུ་རྒྱ་རྒྱ་འདུག།

ཕར་ཕྱིས་ ༡༠ པ། ལཱ་གཡོག་གཏོ་བོ་ཚུ་དཔ་ ཚོང་ཁའ་འབྲི་མི་དུ་རྒྱ་སློམ་ས་ཀྱི་བཞོ་བཀུ་མ།

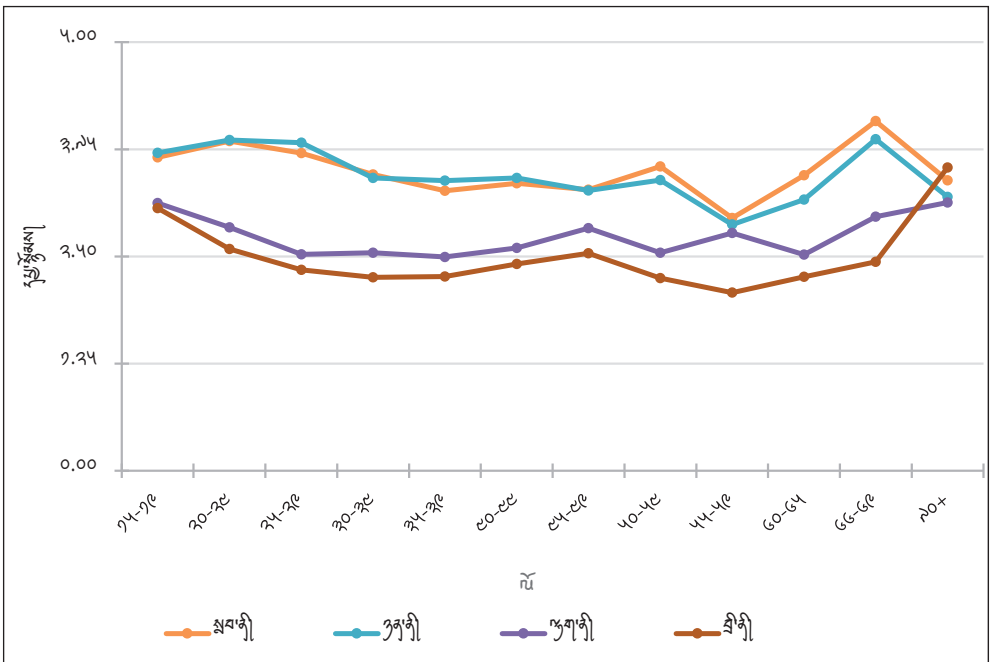

༤.༢.༦ ལོ་ཚད་དཔ་འབྲིལ་ཚོང་ཁའི་ལག་ལེན།

ལོ་ཚད་དཔ་འབྲིལ་ ཚོང་ཁའ་སྤྱུ་ལྷན་གྱི་དཔ་བྱི་ཉི་ཉི་ལག་ལེན་གྱི་དུ་སློམ་ས་ལཱ་ རྒྱུ་ཕར་ཕྱིས་མཐོ་ཤོས་མི་འདུག།
 ཚོང་ཁའ་སྤྱུ་ལྷན་གྱི་དཔ་བྱི་ཉི་ ལྷན་གྱི་དཔ་བྱི་ཉི་དུ་ དུ་སློམ་ས་ཀྱི་བཞོ་བཀུ་མ་འདྲི་ པར་ཕྱིས་ ༡༡ པའི་
 རྒྱུ་ཕར་ཕྱིས་ལོ་དུ། ཚོང་ཁའ་སྤྱུ་ལྷན་གྱི་དུ་སློམ་ས་ལས་མཐོ་ཤོས་ས་ ལོ་ཚད་ 66 ལས་ 66 གི་
 བར་ཀྱི་ (༤.01) ལོ་ཚད་མཐོ་ཤོས་ལོ་དུ་དུ་ དེ་བཟུམ་ལོ་ ཉི་གཡོག་ལྷན་གྱི་ལྷན་ ལོ་ཚད་འདྲི་ལྷན་ས་
 དུ་སློམ་ས་ལས་མཐོ་ཤོས་ (3.52) ལོ་ཚད་མཐོ་ཤོས་རྒྱུ་ལོ།

རྫོང་ཁའི་ལྷན་པོ་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱུ་སྐྱེ་མས་འདི། ལོ་ཚད་མའུ་ཤོས་ཀྱི་ཉུང་ཤོ་མཚུངས་ཡོད་པུ། ལོ་ཚད་ ༡༥-༡༩ རྩ་ ༨༠+ འབད་མི་དི་སྤོ་ཚེ་གཉིས་ཉུང་ཤོ་རྒྱུ་སྐྱེ་མས་ ༩ ལས་མ་བྱེ་སྤོ་ཚེ་ཡོད། དེ་བཟུམ་སྤོ་ རྩི་ཉུང་ཤོ་ ལོ་ཚད་མའུ་ཤོས་ཉུང་ རྒྱུ་སྐྱེ་མས་འདི་ཚེ་གཉིས་སྤོ་ཚེ་ཡོད་པུ། ལོ་ཚད་ ༨༠ རྩ་དེ་ཡན་ཚད་ཚུ་གིས་ རྩི་ཉུང་ཤོ་རྒྱུ་སྐྱེ་མས་མ་བྱེ་ཤོས་ (༩.༥༧) བྱེ་མི་དེ་ཡེ། གནས་སྤྱད་ས་གནས་ཉུང་མ་འབྲེལ་ཅིག་ཅིན་མས།

མའུ་ཤོས་ ༡༡ ཡ། ལོ་ཚད་དེ་འབྲེལ་ཏེ་རྫོང་ཁའི་དིག་ཚེ་ལ་བཞི་ཉུང་ ལག་ལེན་རྒྱུ་སྐྱེ་མས་ཀྱི་བཞོ་བཀའ།

༤.༣ རྫོང་ཁའི་གནས་སྤྱད་ས་གནས་ཅི་བཟུམ་ཅིག་ཉུང་ལག་ལེན་འབྲེལ་མོ་?

རྫོང་ཁའི་ལག་ལེན་འདི། ལག་ས་ཤོ་མ་སྤོ་བརྟག་ཞིབ་འབད་ནི་དི་དོན་ལུ། ལུ་ལྟོ་བཞི་ཚུ་ལུ། “སྤྱི་བཟུང་ལུ། རྫོང་ཁའི་གནས་སྤྱད་ས་གནས་ཅི་ཡོད?” ཟེ་དེ་བཞོ་དོན་ཅི། དུ་སྤྱི་བཟུང་ལག་ལེན་འབྲེལ་མོ་མའི་གནས་སྤྱད་ས་ ༡༨ དེ་མ་ཅིག་ འཇལ་ཚད་ (མ་ལ་ལས་ལག་ལེན་འབྲེལ་མོ་མའི་དོན་ལུ།) (བརྒྱ་ལམ་འདི།) (འབྲེལ་འབྲེལ་འདི།) (མའུ་སྤོ་ཅིག།) (ཨ་ལྟག་འདི།) བྱེ་ལུ་དེ་མའི་ཡོད། འབྲེལ་མོ་ཚུ་གི་བཞོ་བཀའ།

༥.༥ འབྲུག་གི་ཚུ་གི་བཟའ་ལ་སྐད་གདམས་ལ།

ལ་སྐད་ལུག་ལེན་གྱི་ཚུ་གི་འདི་བརྟུག་དུས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་ཤོས་ཅིག་ མི་ཚུ་གིས་བྲི་ནི་དེ་དུ་
སྐད་ཡིག་གའི་གདམས་ལ་ཀྱང་བཏོ་ཡོད་པ་ལེན་ཏེ་ཤེས་ཤིང་ཤོ། རྒྱ་མཚན་དེ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལུག་ཀྱང་མི་ཚུ་
ལུ་ “ཁྱོད་ཀྱིས་ ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་གསུམ་ ཚེས་ལ་དུང་ལེ་ལེ་གཉིས་མཇུག་འབད་མེ་ཤེས་མི་ཅིག་ལུ་ ཡིག་
བྲི་ཏེ་པ་ཅིན་ སྐད་ཡིག་དེ་གཉིས་ལས་ གའདི་གདམས་ལ་ཀྱང་འོང་?” ཟེས་ཤིས་བའི་སྐབས་ དུམ་ཚུ་དུང་
ལས་ བརྒྱ་མ་ ༩༡ ལྟག་ཤིག་གིས་སྐད་ཡིག་གདམས་ལ་ཀྱང་འོང་པ་དུང་ བརྒྱ་མ་ ༢༩ གིས་སྐད་ཡིག་
གཉིས་མཇུག་འདི་དུང་ ཡིག་བྲི་མཚན་གསུམ་ལ་མེ་བཞག་དེ་ཡོད་དུ། དེ་གི་ལ་གསུམ་ལ་དེ་ཡང་ བརྒྱ་མ་ ༤༧ གྱིས་
ཚེས་ལ་དུང་ བརྒྱ་མ་ ༥༣ གྱིས་ལེ་ལེ་གའི་འདི་གདམས་ལ་ཀྱང་བཞག།

ཞིབ་འཚོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འདི་གིས་ སྤྱིར་བཏང་ འབྲུག་གི་མི་སེར་ཚུ་གི་རྒྱུ་ལུ་ ཚེས་ལ་དུང་ལེ་ལེ་
གཉིས་མཇུག་འདི་དུང་ དིག་ཚུ་ལྱི་ཁྱུང་པར་མོམ་མེད་དེ་འབད་པུ་ ལག་ལེན་དོམ་འདི་དུང་ལུ་ མི་སེར་མཇུག་
ཀྱིས་ བདེ་དོན་སྤོང་ལེན་གྱི་ལ་སྐད་འདི་ ལེ་ལེ་གཉིས་ལ་ཀྱང་མི་དེ་ ཚེས་ལ་མེ་ཤེས་པའི་དུག་ལེ་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་མེད་པར་ གཞུལ་གི་ཡིག་ཚུ་དུང་ལས་ཡར་ ལེ་ལེ་གཉིས་ལུ་གཞོ་བོར་བརྟེན་ནི་དེ་གིས་ མི་སེར་ཚུ་
གིས་ཞབས་ཏེ་གཞུང་ལུ་ཚོད་ལུ་ འདོན་བཟང་ཅན་ཅིག་མེ་སྤོང་ནི་དོན་ལུ་ ལེ་ལེ་གའི་ལུག་ལེན་འབྲུག་དེ་ཡོད་
པའི་ ཤེས་རྟོགས་ལེ་ཞིབ་འཚོལ་འདི་དུང་ལས་བྱུང་ཡི།

མི་སེར་གྱི་ལ་སྐད་ཀྱི་གདམས་ལ་འདི་ མོ་མོའི་དབྱིབས་དུང་སྤོང་གཞུས་ཀྱིས་འོངས། དེ་ལས་ ལུང་ལྷོ་གསུམ་
བཅས་ རྒྱ་གཞུང་ ༡༣ པའི་དུང་ལ་གསུམ་ལ་མེ་བཞག་དེ་ཡོད་དུ། རྒྱ་གཞུང་འདི་དུང་བཞག་དེ་ཡོད་དོ་བཟུམ་མེ་
མོ་མོའི་གྲུངས་ལ་གི་བཟུང་ལུ་ ཁྱུང་པར་མོམ་མེད་ཅིག་འདུག། མོ་རྒྱས་ཚུ་གི་བཟའ་ གྲུང་ཡིག་བྲི་ནི་
གདམས་ལ་འདི་ བརྒྱ་མ་ ༢༦.༩ ཚེས་ལ་དུང་ བརྒྱ་མ་ ༢༦.༣ ལེ་ལེ་གཉིས་ལེ་ལེ་ ཞིབ་འཚོལ་དུང་
ལས་ཐོན་ཡོད་དུ། ལེན་པུ་ ལམ་སྤུ་ཚུ་གི་དུང་འོང་ ལེ་ལེ་གཉིས་དུང་གི་ཟེས་སྐབས་མི་ བརྒྱ་མ་ ༢༦.༣
དུང་ ཚེས་ལ་དུང་གི་ཟེས་སྐབས་མི་ བརྒྱ་མ་ ༣༠.༥ ཐོན་ཡོད་དུ། གཞུས་སྤུ་འདི་གིས་ སྐད་ཡིག་གཉིས་
དུང་ ལག་ལེན་གྱི་ཁྱུང་པར་མོམ་མེད་དེ་འབད་པུ་ ལམ་སྤུ་ཚུ་དུང་ལུ་དུང་ མོ་རྒྱས་ཚུ་གིས་ཚེས་ལ་དུང་གི་
དེ་ལུ་ དུང་འདོན་མཇུག་ཏེ་ཡོད་པ་མེ་ཤེས་ཅི།

༥.༥.༥ རྒྱ་གྲི

ཐོག་ཁྲམ་ ༡༦ པའི་ནུང་ ལན་རྒྱུ་བམི་ཚུ་གིས་ལོང་འཛོལ་སྤུང་དུང་འབྲིལ་ཏེ་ ཚོང་ལའི་ནུང་ག་དེམ་ཅིག་གི་
 ཚུགས་པ་ཡིན་ཏེ་ལོ་ལ་གསལ་ལ་ཚུ་ཉོ་ནམ་ཡིན། རྒྱ་ལའི་དུང་གི་གསལ་ཚུ་དུང་ འབྲུག་མི་བརྒྱམ་ ༣༥.༦
 གིས་ཚོང་ལའི་དུང་ རྒྱ་ལའི་མི་ཚུ་གསལ་ལའི་ཐོ་ལོ་དུང་དུང་ འབྲུག་མི་བརྒྱམ་ ༥.༦ རྒྱ་ལའི་གཞི་གིས་
 ཚོང་ལའི་དུང་ “མཚོག་གྲུས་” སེ་གི་ཚུ་གསལ་དེལ་དུང་ལའི་ ལོ་ལ་འཛོལ་དུང་ལའི་ཐོ་ལོ་དུང་།

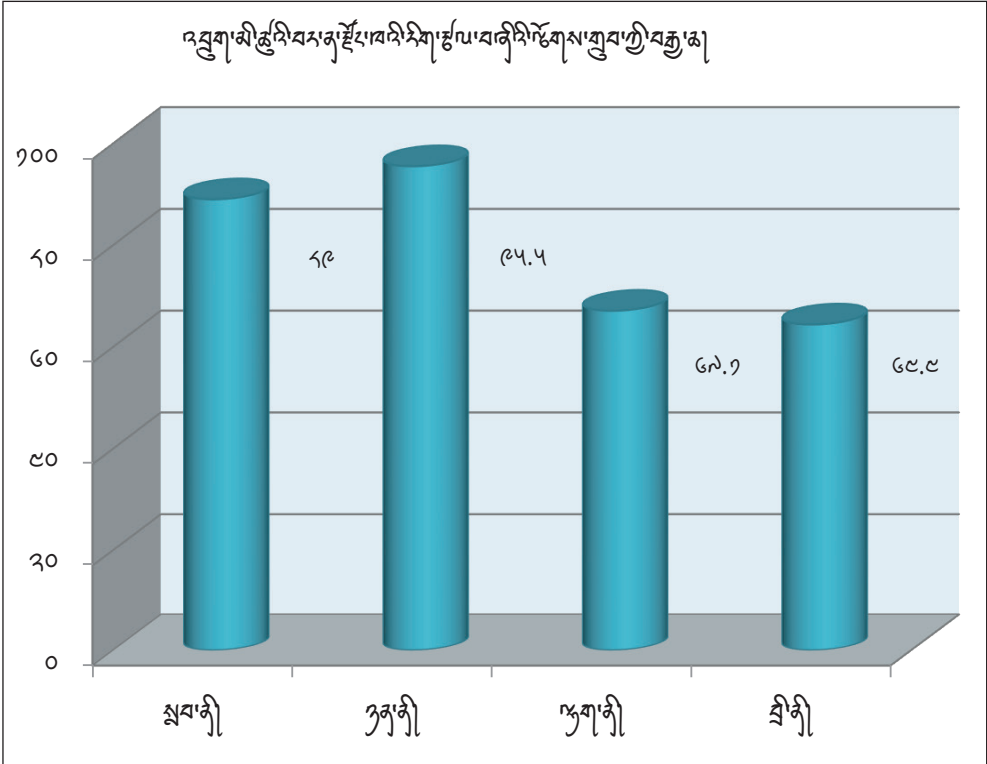
ལུང་ལྷོགས་གསལ་གྱི་དུང་ལའི་ ཚོང་ལའི་རྒྱ་གྲི་དུང་ཐོགས་མེད་པས་ལགས་ཤོམ་སེ་གི་ཚུ་གསལ་ ། མཚོག་
 གྲུས་ ། ཟེམ་མི་མཐོ་ཤོས་ལའི་ དུང་ལྷོགས་ལུང་ལྷོགས་དུང་ བརྒྱམ་ ༤.༣ དུང་ དེ་བཟུམ་སེམ་
 ཚོང་ལའི་དུང་ལའི་ལའི་མི་ཚུ་གསལ་ཟེམ་མི་དེ་ལའི་ མཐོ་ཤོས་ ༣༤.༣ དུང་ལྷོགས་ལུང་ལྷོགས་དུང་ཐོག་ཡི།
 གསལ་སྤུང་དེ་གིས་ ཚོང་ལའི་རྒྱ་གྲི་དུང་ དུང་ཤོས་དུང་ལྷོ་ཤོས་གཉིས་མེད་ དུང་ལྷོགས་ལུང་ལྷོགས་ལའི་
 ཡིན་མེ་སེ་ཤོས་རྒྱ་གསལ་ལུང་ལའི།

ཐོག་ཁྲམ་ ༡༦ པ། ལན་རྒྱུ་བམི་ཚུ་གི་ཚོང་སྤུང་དུང་འབྲིལ་ཏེ་ ཚོང་ལའི་རྒྱ་གྲི་ལོ་ལ་གསལ་ལ།

ལུང་ལྷོགས།	བུ་མཚོན།					ལོངས་བསྟོམས།
	རྒྱ་ལའི་ཤོས།	ཐམ།	འབྲིལ།	དུང།	མཚོག་གྲུས།	
ཤོས་ལྷོགས།	༣༦.༦	༣༡.༥	༣༣.༤	༡༣.༥	༥.༥	༡༠༠
དུང་ལྷོགས།	༣༤.༣	༣༣.༠	༡༦.༥	༡༥.༣	༤.༣	༡༠༠
རྒྱ་ལྷོགས།	༣༣.༥	༡༣.༦	༣༦.༠	༣༡.༠	༥.༤	༡༠༠
འབྲུག།	༣༥.༦	༡༤.༤	༣༥.༡	༡༦.༤	༥.༤	༡༠༠

4.4.4 අධ්‍යාපන සේවකරුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය

පරිච්ඡේද 12 හි 4.4.4 අධ්‍යාපන සේවකරුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය

ජීවන තත්ත්වය සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම සමහරුන්ගේ ප්‍රධාන ප්‍රශ්නයක් වන්නේ වැටුප්, සේවා ස්ථාන සහ සේවකරුවන්ගේ සේවයට අදාළ කර්මාන්තයයි. විදේශීය මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පවතින අතර, රජයේ සේවකරුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් සමහරුන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් පුද්ගලික සේවකරුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් නිකුත් සේවකරුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් වේ. රජයේ සේවකරුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් පුද්ගලික සේවකරුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් නිකුත් සේවකරුවන්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි වශයෙන් වේ.

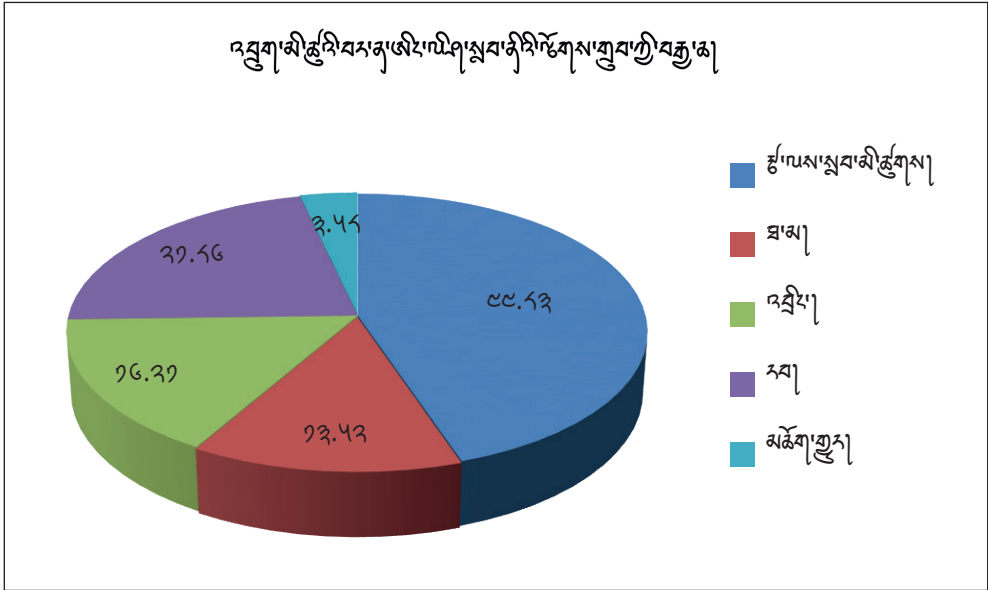
သေချာကြွယ်ဝသော အင်အားရှိသော ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် နှစ်စဉ် အောက်ဖော်ပြပါ အခန်းကဏ္ဍများတွင် နည်းစဉ်များကို စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အခန်းကဏ္ဍများကို အခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ အသုံးပြုရမည်။

၄. သေချာမှုနှင့်အညီအမျိုးမျိုးရှိသော ကျန်းမာရေး

အောက်ဖော်ပြပါ အခန်းကဏ္ဍများတွင် နည်းစဉ်များကို စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အခန်းကဏ္ဍများကို အခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ အသုံးပြုရမည်။

༥.༡ འབྲུག་མི་ཚུ་དེ་མཉམ་ནས་ ཡིད་ལོན་སྐབས་ཤི་དེ་ཚུགས་ཀྱི་བརྒྱ་མཉམ་

མཚམས་ ༡༥ ཡ། འབྲུག་མི་ཚུ་དེ་མཉམ་ནས་ཡིད་ལོན་སྐབས་ཤི་དེ་ཚུགས་ཀྱི་བརྒྱ་མཉམ་

འབྲུག་མི་བརྒྱ་མཉམ་ ༤༤.༥༢ གྱིས་ཡིད་ལོན་ ཚོང་ལས་སྐབས་མི་ཚུ་གསལ་ཟེང་བཞག་དེ་ཡོད། དེ་བཟུང་མེ་
 མི་རྣམས་བརྒྱ་མཉམ་ ༣༧.༥༦ ཟིན་ཡིད་ལོན་ལམ་སྐབས་མི་ཚུ་གསལ་ཟེང་བཞག་དེ་འདྲུག། ཡིན་ཏུ་ ཡིད་ལོན་
 མཚོག་ཀྱངས་སྐབས་མི་ཚུ་གསལ་ཟེང་མི་དེ་ འབྲུག་མི་བརྒྱ་མཉམ་ ༣.༤༥ རྒྱུ་ལམ་གཤིག་ཡིན་མེ་མེ་ ཞིབ་འཇོག་
 འདི་ནང་སྟུན་ལྷན་འབྲུག་དེ་འདྲུག།

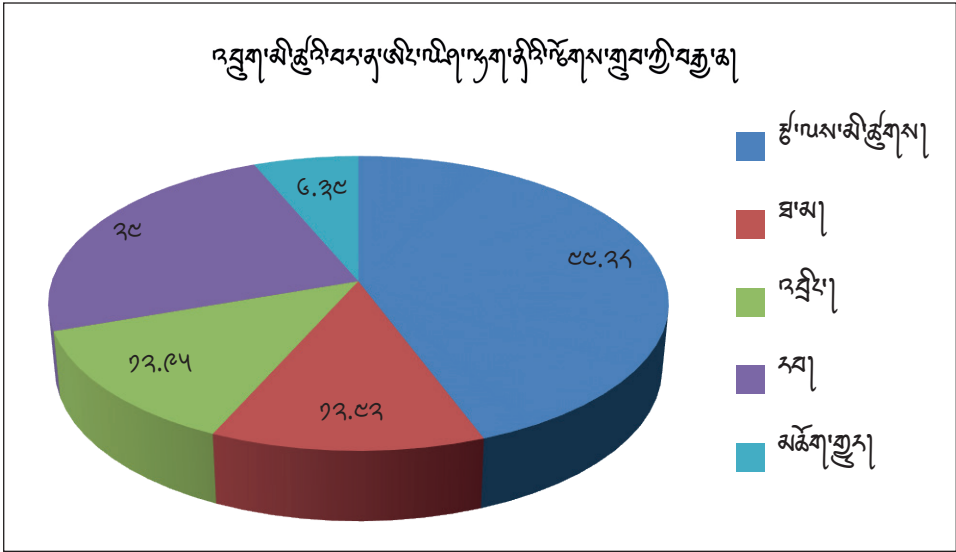
རང་གི་ཁ་སྐད་སོར་ན་ རང་གི་མཚོ་ལྷགས་འགྱུར།
 - མའི་ཀུལ་ཡི་གོ་རྟུ་

༥.༣ འབྲུག་མི་ཚུ་དེ་བཟུང་ནས་ ཡི་ཡི་ཤུག་ཉི་ཉེ་ལྟ་སྟངས་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཚད།

ཕ་ཕེས་ ༡༩ པ། འབྲུག་མི་ཚུ་དེ་བཟུང་ནས་ ཡི་ཡི་ཤུག་ཉི་ཉེ་ལྟ་སྟངས་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཚད།

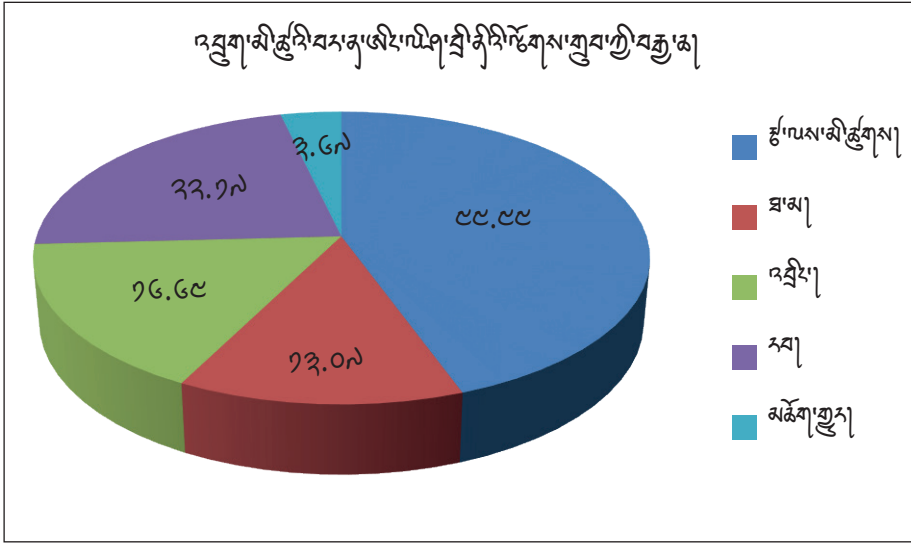
འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཚད་ ༤༤.༢% གྱིས་ ཡི་ཡི་ཤུག་ཚོ་ལས་ལྟ་སྟངས་མི་ཚུ་གས་ཟེས་བཏོད་དེ་འབྲུག། ཡི་ཉེ་དུང་འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཚད་ ༦.༣% བཟུང་ནས་ ཡི་ཡི་ཤུག་མཚན་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཚད་ཟེས་སྟོན་ལུ་འབྲུག་ལས་ཀྱི་བརྒྱ་ཚད་ཟེས་སྟོན་ལུ་ མི་སེམ་བརྒྱ་ཚད་ ༢༢% བཟུང་ནས་ ཡི་ཡི་ཤུག་ཉི་ཉེ་ལྟ་སྟངས་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་ཀྱི་བརྒྱ་ཚད་ཟེས་སྟོན་ལུ་འབྲུག།

རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་ རྫོང་ཁབ་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྟོགས་དང་ཞི་བདེ་འོ་དོན་ལུ་ རྫོང་ཁབ་ རོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་འཕྲོ་མཐུན་དེར་ འཛོན་སྐྱོང་སྲིལ་གསུམ་གང་ཅག་འབད་དགོ།

- འབྲུག་གི་འཆར་སྐྱོང་ ༢༠༡༠།

4.2 අනුමාන කිරීමේ ක්ෂේත්රයේ සියලුම විකල්පයන්

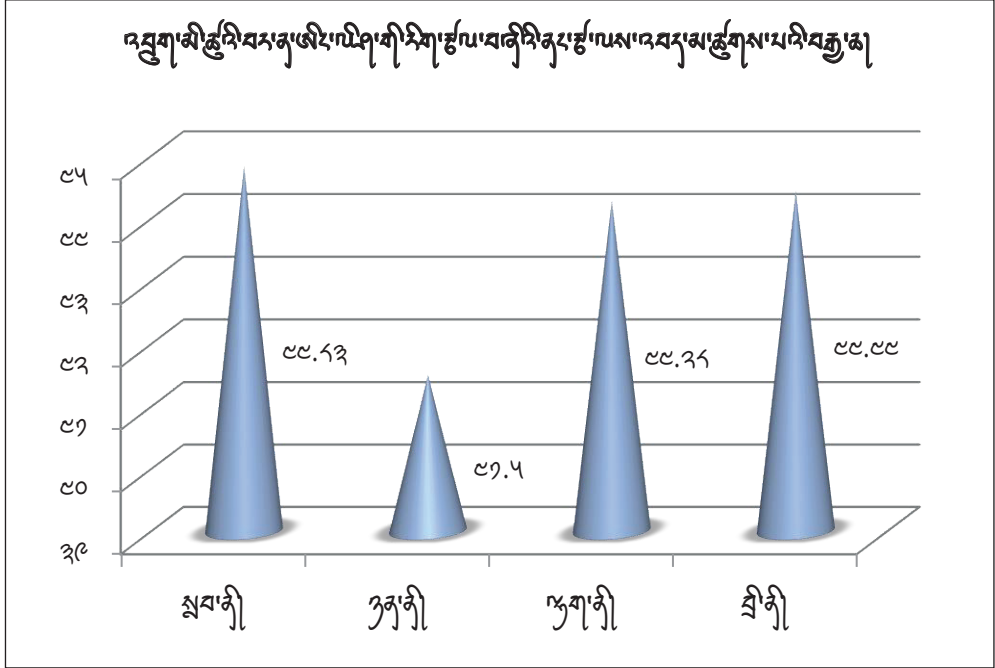
රූපය 12 4.2 අනුමාන කිරීමේ ක්ෂේත්රයේ සියලුම විකල්පයන්

මෙහි සියලුම විකල්පයන් අතරින් අනුමාන කිරීමේ ක්ෂේත්රයේ 42.22% ක් ඉහළම විකල්පයක් ලෙස හඳුනා ගන්නා බව පෙනේ. දෙවන අග්තම විකල්පයක් ලෙස 23.02% ක් නැත විකල්පයක් ලෙස හඳුනා ගන්නා බව පෙනේ. අනුමාන කිරීමේ ක්ෂේත්රයේ 16.66% ක් විකල්පයක් ලෙස හඳුනා ගන්නා බව පෙනේ. මෙහි අනුමාන කිරීමේ ක්ෂේත්රයේ 3.66% ක් මිනිස් ක්ෂේත්රයක් ලෙස හඳුනා ගන්නා බව පෙනේ. අනුමාන කිරීමේ ක්ෂේත්රයේ 3.66% ක් නැත විකල්පයක් ලෙස හඳුනා ගන්නා බව පෙනේ.

༥.༥ འབྲུག་མི་ཚུ་དེ་བཙན་ཡིང་ལོ་ལྷན་ཤོ་འཕྲི་བཞི་ནད་ ཚློ་ལས་འབད་མ་ཚུགས་མེད་

ཕབ་མེས་ ༡༩ ཡ། འབྲུག་མི་ཚུ་དེ་བཙན་ཡིང་ལོ་ལྷན་ཤོ་འཕྲི་བཞི་ནད་ ཚློ་ལས་འབད་མ་ཚུགས་པ་དེ་བརྒྱ་ཇ།

གོ་འདོད་མེད་པའི་ནད་དེ་དེ་དེ་དེ་བཟུམ་མེད་ འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཇ ༥༢.༦༢ གྱིས་ ཡིང་ལོ་ལྷན་ཚློ་ལས་ལྷོ་ཕྱོད་མི་ཚུ་གསལ་ལོ་ལྷན་དང་ རྩལ་སྡེ་གོ་འཕྲི་བཞི་ནད་ མི་ཚུ་མེད་པའི་བརྒྱ་ཇ ༢༧.༤ ལོ་ ཚློ་ལས་འབད་མ་ཚུགས་མེད་པའི་ལྷོ་ཕྱོད་དེ་དེ་དེ་དེ་བཟུམ་མེད་ འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཇ་ལས་ ༥༢.༢༦ གྱིས་ཡིང་ལོ་ལྷན་ཚློ་ལས་ལྷོ་ཕྱོད་མ་ཚུགས་པའི་བརྒྱ་ཇ་དེ་དེ་དེ་དེ་བཟུམ་མེད་ སྤོ་སྡེ་དེ་དེ་དེ་དེ་བཟུམ་མེད་ བརྒྱ་ཇ ༥༢.༢༢ ལོ་ ཚློ་ལས་སྤོ་སྡེ་མི་ཚུ་གསལ་ལོ་ལྷན་དེ་དེ་དེ་དེ་བཟུམ་མེད།

ཡིང་ལོ་ལྷན་ ཤོ་འཕྲི་བཞི་ནད་ཚློ་ལས་དཔུ་མེད་ལྷན་དེ་ལོ་ལྷན་ཤོ་འཕྲི་བཞི་ནད་ ཤོ་འཕྲི་བཞི་ནད་བཞི་ནད་ཚློ་ལས་མེད་ལྷན་དེ་དེ་དེ་དེ་བཟུམ་མེད། འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཇ ༥༢.༦ པུ་ཡིང་ལོ་ལྷན་སྤོ་སྡེ་དང་རྩལ་སྡེ་

ལྷན་ཤིན་དཔལ་གྱི་འཛིན་ལྷོ་གསལ་གྱུ་བ་ཚུ་ལས་མེད་པའི་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། ཨིན་ཏུ་ཕ་ རྒྱལ་ལབ་ལྷན་ཨེ་ཡི་ཤི།
གི་ཤི་གུ་ཚུ་ལ་བཞུགས་ལྷན་ལ་འབད་མུ་ཚུ་གསལ་པའི་གནས་ཚུ་དེ་ པར་ཤིས་ ༡༩ པའི་ལྷན་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་
བསྟོན་མས་ཨེ་ཡི་ཚུ་ལས་མེད་པའི་ དེ་ཡེད་ གོ་ཤི་པར་ཤིས་ ༡༥ ཡ། ༡༩ ཡ། ༡༧ ཡ། དེ་
༡༨ པའི་ལྷན་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་བཟུམ་སེ་ མི་སེམ་ཚུ་གིས་ ཨེ་ཡི་ཤི་གི་ཤི་གུ་ཚུ་ལ་བཞུགས་ལྷན་
གུ་ཤི་ཡོད་ཏུ་ སྤྱི་བསྟོན་མས་སྟོན་པའི་སྐབས་ ཨེ་ཡི་ཤི་གི་ལྷོ་གསལ་གྱུ་བ་ཡོད་པའི་གྲུ་བ་ལྷན་བཟུམ་སེ་ཡོད་པ་
ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན།

ཞིབ་འཇུག་འདི་ལྷན་ལས་ ཐོན་པའི་ཨེ་ཡི་ཤི་གི་གནས་ཚུ་དེ་ ཇོང་ཁའི་གནས་ཚུ་དེ་དང་གཞི་གཞི་བསྟུན་
འབད་དེ་བཟུམ་པའི་སྐབས་ རྒྱལ་ལབ་ལྷན་ ཨེ་ཡི་ཤི་དཔལ་ལྷན་ ཇོང་ཁའི་གནས་ཚུ་དེ་དེ་ མཐོ་ལྷན་སེ་
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། ཨིན་ཏུ་ གནས་སྤྱད་དེ་གི་དཔལ་ལྷན་ སྤྱི་བསྟུན་ རྒྱལ་ལབ་ལྷན་གི་མི་སེམ་གསལ་
ལཱ་གཞི་བཞག་ཡོད་པའི་སེ་ ལཱ་གཞི་གསལ་འདེམ་ཚུ་དེ་ ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚུ་མ་འདེམ་ཚུ་གི་བཟུམ་
སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུ་གི་ལཱ་པར་སྟོན་མི་ཚུ་གསལ།

༤. ཇོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་ལྷན་ཚུ་གསལ་གྱིས་ ཚད་ལྷན་བཟོ་ཡོད་པའི་མཐུན་ཀྱེ་དཔལ་ལྷན་ཚུ་གི་
ལག་ལེན།

ཇོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་ལྷན་ཚུ་གསལ་གྱིས་ འདས་པའི་ལོ་ཚུ་ལྷན་ ཇོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་དཔལ་ལྷན་གྱི་འཛིན་ལྷོ་གསལ་ ཇོང་
ཁའི་མཐུན་ཀྱེ་ལེ་ཤེས་བཟོ་སྟེ་ པར་སྐྱེ་དཔལ་ལྷན་ལྷན་གི་ཐོག་ལས་ མི་དམངས་ཀྱིས་སྤྱད་འཛིན་ལྷོ་གསལ་
བཞག་སེམ་ལེ་འབད་ཡོད་པའི་ཨིན། དེ་འབད་ལྷན་ལས་ མི་སེམ་ཚུ་གིས་ མཐུན་ཀྱེ་དཔལ་ལྷན་ཚུ་ གུ་ཤི་སེམ་
སྤྱད་དེ་ཡོད་པའི་ཨིན། ཤེས་རྟོགས་ལྷོ་གསལ་ ལྷན་ཚུ་ལེ་ “ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་མཐུན་ཀྱེ་དཔལ་
ལྷན་ཚུ་ལྷན་ལས་ལག་ལེན་འབད་ཤི་ཡོད་?” ཟེ་དེ་ལེ་བཀོད་ཤི་ ལྷན་ཚུ་ལེ་ ལག་ལེན་གྱི་ཚད་གཞི་
དེ་ཡེད་ (ཚུ་ལས་ལག་ལེན་འབད་ཤི་མེད། བརྒྱུ་ལམ་ལྷན་ལེན་འབད་ཨིན། འཕྲུལ་འཕྲུལ་ལག་ལེན་འབད་
ཨིན། ཨེ་ལྷན་ལེན་ལེན་འབད་ཨིན།) ཟེ་མི་ཚུ་ལཱ་གཞི་བཞག་སྟེ་ལྷན་ཚུ་ལེ་སེམ་བཀོད་དེ་ཡོད།

སྤྱི་འདུན་ལྟར་ ཞེས་འཇོག་པ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འདི་ནུང་ མི་སེམས་ཚུ་གིས་ མཐུན་ཀྱེན་དཔལ་ལྷན་སྟོན་གྱི་ཚུ་ ཉེ་ཅིག་མ་
ལག་ལེན་འབྲས་ཤོ་མེད་པ་ལྷོ་ཐོན་ཡོད། འབྲུག་མི་བརྒྱ་ཆ་ ༧༥ ཉེ་མ་ཅིག་གིས་ མཐུན་ཀྱེན་དཔལ་ལྷན་ཚུ་ཚུ་
ལས་ལག་ལེན་མ་འབྲས་ལྷོ་ཐོན་ཤོ་ཤོ་འདུག། མཐུན་ཀྱེན་ཚུ་གི་གསལ་ལས་ ལག་ལེན་ཉུང་སྤྱོད་འབྲས་མི་དེ་མ་ ཇོང་
ཁའི་ཐ་སྲིད་དུ་དཔེ་ ཉེ་ལས་ ཇོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་གྲུབ་དུ་ ཡིག་སྟེང་བརྟུན་དུ་ཉེ་མ་ལྷན་ཚུ་ཞིན་མ་ལྷོ་ཐོན་ཉེ་
འདུག།

རྒྱལ་ཁམས་གྱིས་ མི་སྡེ་དང་མི་སེར་གྱི་ལམ་སྲོལ་འཇོ་བ་འཕྱོར་བའམ་ལུ་ ཨོན་ཏེན་དང་
སྐྱུ་ཅུལ་ ཡང་ན་ རྒྱལ་རབས་ཅན་གྱི་ས་ཁོངས་དང་ཅད་དོས་ ཇོང་གཞིས་ ལྷ་ཁང་ དགོན་
སྡེ་ ཏེན་གསུམ་ གནས་ རྣམ་ཡིག་ ཚུམ་རིག་ སྐྱེད་བྱངས་ མཐོང་སྐྱོང་གི་སྐྱུ་ཅུལ་
ཚོས་ལུགས་བརྩིས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྲོལ་རྒྱན་གྱི་ལམ་སྲོལ་འདི་ གཉེར་སྐྱོང་ ཉེན་སྲོལ་
ཡར་སྲེལ་དོན་ལུ་བཙོན་ལུགས་བསྐྱེད་དགོ།
- འབྲུག་གི་རྩ་ཁྲིམས་ཆེན་མོ། རྩ་ཚན་ ༤ (༡) པ།

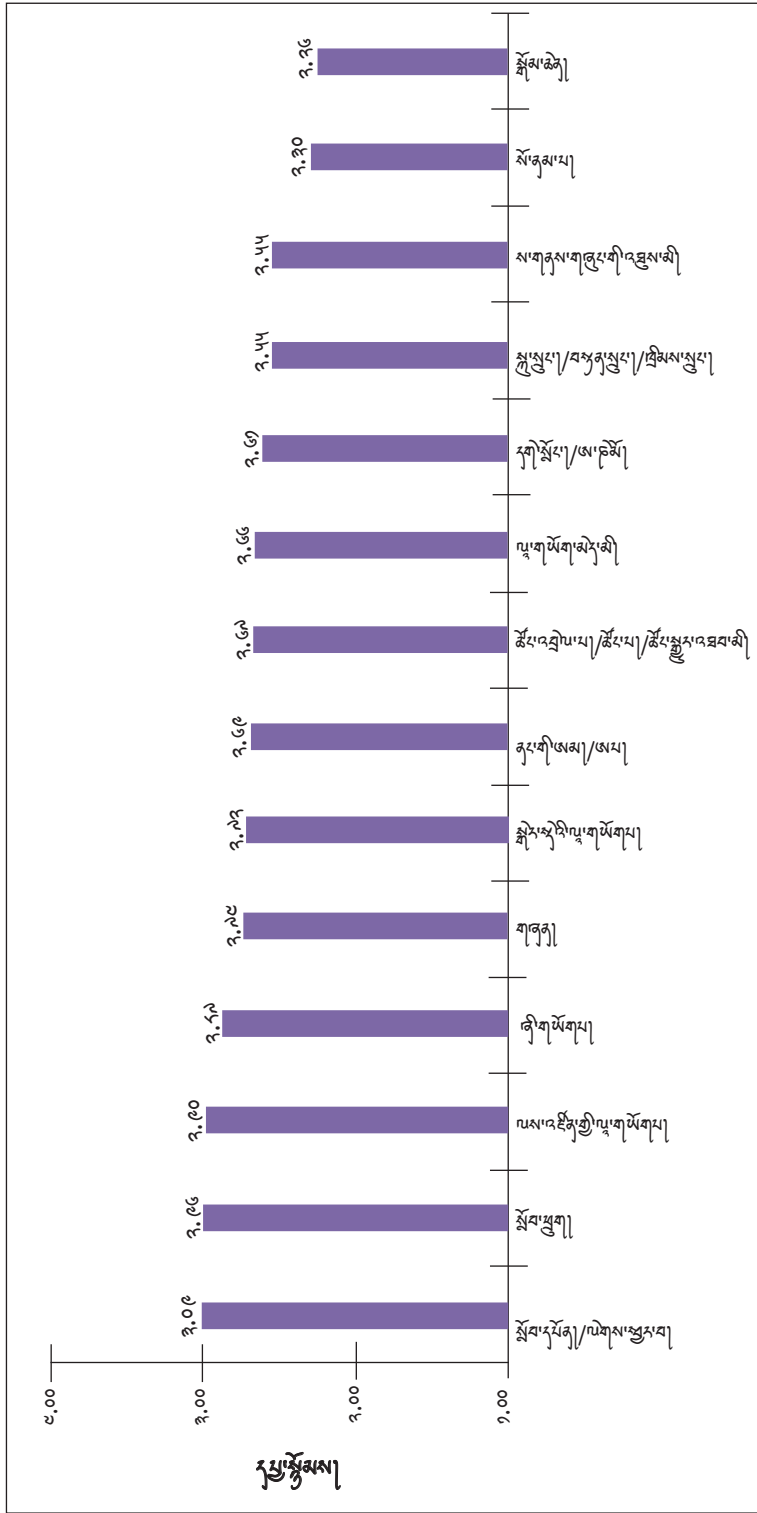

མངའ་སྡེ་ ༡༩ པ། ལཱ་གཞི་གཞུང་གི་ཚུ་ནང་ ཚོང་ལོ་ལྟོགས་ཚོགས་ཚོན་ལཱ་ཁག་ལྟེན་ལཱ་གཞི་དུ་སྒྲིག་ཅིང་།

༢. ཚད་ལྔ་ལྔ་བཟོ་ཡོད་པའི་ཚོང་ཁའི་མཐུན་ཀྱིན་ ལག་ལེན་མ་འབྲེལ་པའི་གནད་དོན།

ལན་ཀྱི་བམ་མེ་ཚུ་གིས་ གཤམ་སྤོ་ ཚོང་ཁའི་གོ་ལའི་ལྷོ་གསལ་གྱིས་ བཟོ་ཡོད་པའི་མཐུན་ཀྱིན་དཔ་ལྷན་སྟོན་གྱི་ཚུ་
མ་སྟོན་པ་ཅིན་ སྤོ་གཤམ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ལས་ གཤམ་གྱི་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
གནད་དོན་དེ་ཚུ་ཡང་ (ལག་ལེན་མ་འབྲེལ་མ་ཤེས་ནི་འདྲི་གིས། འབྲེལ་བའི་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ སྟོན་པ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
མཐུན་ཀྱིན་ཚུ་ཡོད་པ་ཨིན་མ་མ་ཤེས་ནི་འདྲི་གིས། རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
དཔ་ལྷན་སྟོན་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ མཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལག་ལེན་མ་འབྲེལ་མ་ཤེས་མི་དཔ་ འབྲེལ་བའི་ལྷོ་གསལ་གྱི་
ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་

མཐུན་ཀྱིན་ཚུ་མ་སྟོན་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ལས་ ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་ སྟོན་པ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
བཟོ་ཡོད་པ་ འབྲེལ་མེ་ཚུ་གིས་ ཚོང་ཁའི་མཐུན་ཀྱིན་དེ་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ སྟོན་པ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
བཟོ་ཡོད་པའི་མཐུན་ཀྱིན་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ རྒྱུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
ཚུ་གསལ་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ མཐུན་ཀྱིན་དཔ་ལྷན་སྟོན་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ མཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
ལས་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ མི་དཔ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་

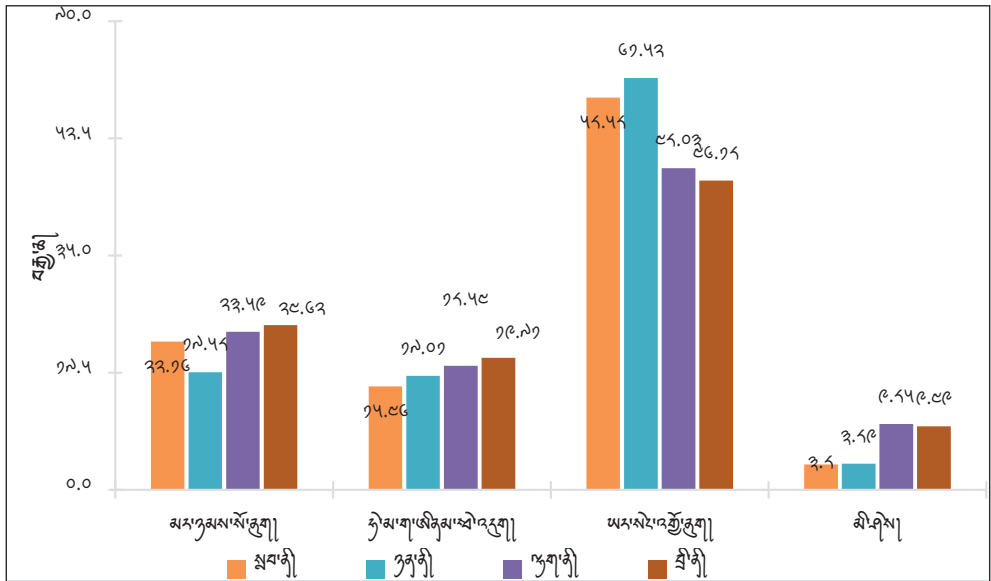
རང་སྤོང་ལས་བརྟེན་པའི་མི་ཁུངས་དོན་ལུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
ཡང་ ། ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་
- འབྲེལ་གྱི་ཚུ་ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་ ༤ (༣ ལྷོ་གསལ་གྱི་ཚུ་

4. අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය

සේවාවලට අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය: අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය. අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය. අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය.

වැඩිදුරටත් 24 හා අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය.

දිගින් පසුව සේවාවලට අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය. අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය. අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය. අදාළ ප්‍රදේශයේ සේවාවලට අදාළව ප්‍රතිචාරය.

ཡིན་པུ་ དེ་གུ་ལ་བཞུགས་པ་ མང་ཉམས་སོ་རྒྱལ་ཟེ་མི་མཐོ་ཤོས་པ་ སྤྱི་ཤི་ཉེ་པ་བརྒྱ་མ་ ༢༥.༦༢ ཐོན་མི་
འདི་དཔ། དེ་འི་ལུ་ལམས་པ་ ཇོང་ཁ་ལྷ་གུ་ཤི་ཉེ་པ་བརྒྱ་མ་ ༢༣.༥༩ ཐོན་མི་ལམས་ ཞིབ་འཇོག་ལ་གྲི་གྲུབ་འབྲས་དེ
ལུ་ཡི་དུ་ཆོས་འདྲོངས་དུ་ཤོ་པ་ཅིག་འདུག། དེ་ཡེཔ་ དོན་འོ་མ་ལུ་ འབྲུག་མི་མང་ཤོས་ཀྱིས་ ཇོང་ཁ་ལུ་བརྒྱ་མ་པུ་
སྤྱི་ཤི་དཔ་ལྷ་གུ་ཤི་ཉེ་པ་ དེ་མ་ཅིག་པ་འབད་མི་ཚུ་གསལ་ཡི་ཞུ། ཇོང་ཁ་འི་དེ་གུ་ལ་བཞུགས་པ་ དེ་མ་ག་ཡི་ཉམ་བཟུམ་
སེལ་འདུག་ཟེ་པ་གོ་དུ་མི་ ལུ་ཤོས་པ་བརྒྱ་མ་ ༡༥.༥༩ ལྷ་གུ་ཤི་ཉེ་པ་ཡི་ཉམ་སེལ་ཐོན་ལོ་དུ་པུ་ དེ་མ་ག་
ཡི་ཉམ་བཟུམ་སེལ་འདུག་ཟེ་མི་མཐོ་ཤོས་པ་ སྤྱི་ཤི་ཉེ་པ་བརྒྱ་མ་ ༡༩.༧༡ དཔ། དེ་འི་ལུ་ལམས་པ་ ལྷ་གུ་
ཤི་ཉེ་པ་བརྒྱ་མ་ ༡༩.༥༥ ཐོན་མི་དེ་ཡི་ཞུ། ཞིབ་འཇོག་ལ་གྲི་གྲུབ་འབྲས་དེ་གིས་ དོན་དུ་གཞོ་བོ་པ་ མི་སེལ་ཚུ་གི་
བསམ་འཚམ་ལུ་ འདུས་པ་འི་ལོ་འོ་ཚུ་ཉེཔ་ ཇོང་ཁ་སྤྱི་ཤི་དཔ་ལྷ་གུ་ཤི་ཉེ་པ་ འབྲུག་པ་སོ་མ་ཅིག་སོ་པ་མི་མང་བཟུམ་མ་
ཚོ་པུ་ ལྷ་གུ་ཤི་དཔ་ལྷ་གུ་ཤི་ཉེ་པ་ ཡམ་ཚུ་སེལ་ཡོ་དུ་པ་འི་ཚོ་སྣུ་པུ་ཡོ་དུ་པ་འི་ཤེས་རྟོགས་ལུ་ཡི།

**༩. ཇོང་ཁ་དཔ་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ལུ་ ལཱ་ལྷན་བཞུགས་པ་ དོས་ལེན་ཡོ་དུ་མེད་ཀྱི་ཁ་
གསལ།**

སྤྱི་པ་པུ་ ཇོང་ཁ་འི་དཔ་ལུ་འབྲེལ་བཞུགས་པུ་ ལྷ་གུ་ཡི་གུ་འདི་བདེ་དོན་སོ་དུ་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ རྒྱུ་མ་གཅིག་གིས་མ་དོ་
བཟ་ ལམ་སོ་ལུ་གྲི་སྤྱོད་ཤིང་ཡེཔ་ཡི་ཉམ་པ་འི་ཁམ་ མི་ཚུ་གི་ཉེ་པ་གི་མཚོ་ལུ་གསལ་དཔ་གྱི་འི་སྤྱོད་པ་ཡེཔ་ བསྐྱེད་བཅོས་
འབད་ཚུ་གསལ་པ་འི་ལུ་ཤུ་ཚོས་ཡོ་དུ་པ་སེལ་ཐོན་ཤི་འདུག། དེ་འབད་ལུ་ལམས་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ ཇོང་ཁ་ལུ་བརྒྱ་མ་ཐོང་
དཔ་ཤ་ཞེ་གུ་དེ་སེལ་ཡོ་དུ་པ་ཤེས་ཤི་ཉེ་དོན་ལུ་ ལཱ་ལྷན་བཞུགས་པུ་ ཇོང་ཁ་འི་དུ་ཤོས་པ་དཔ་ ཁོ་མཉམ་དཔ་འབྲེལ་
བའི་དེ་བུ་གུ་པ་ཅིག་བཞོ་དུ་ཅི། ལཱ་ལྷན་ཡེཔ་ དོས་ལེན་ཡོ་དུ་མེད་ཀྱང་གུ་གི་བཞུགས་སྤོ་བཞོ་དུ་ཡོ་དུ། དེ་ཡེཔ་ (ཚོ་
ལམ་དོས་ལེན་མེད། དོས་ལེན་མེད། ལྷ་གུ་མི་ཤེས། དོས་ལེན་ཡོ་དུ། གནམ་མེད་སེལ་མེད་དོས་ལེན་ཡོ་དུ།) ཟེ་དུ་བྱེ་
ལག་ ༥ ལམ་ གཅིག་གུ་ལཱ་ལྷན་བཞུགས་སེལ་བཞོ་སྤོ་ཡོ་དུ།

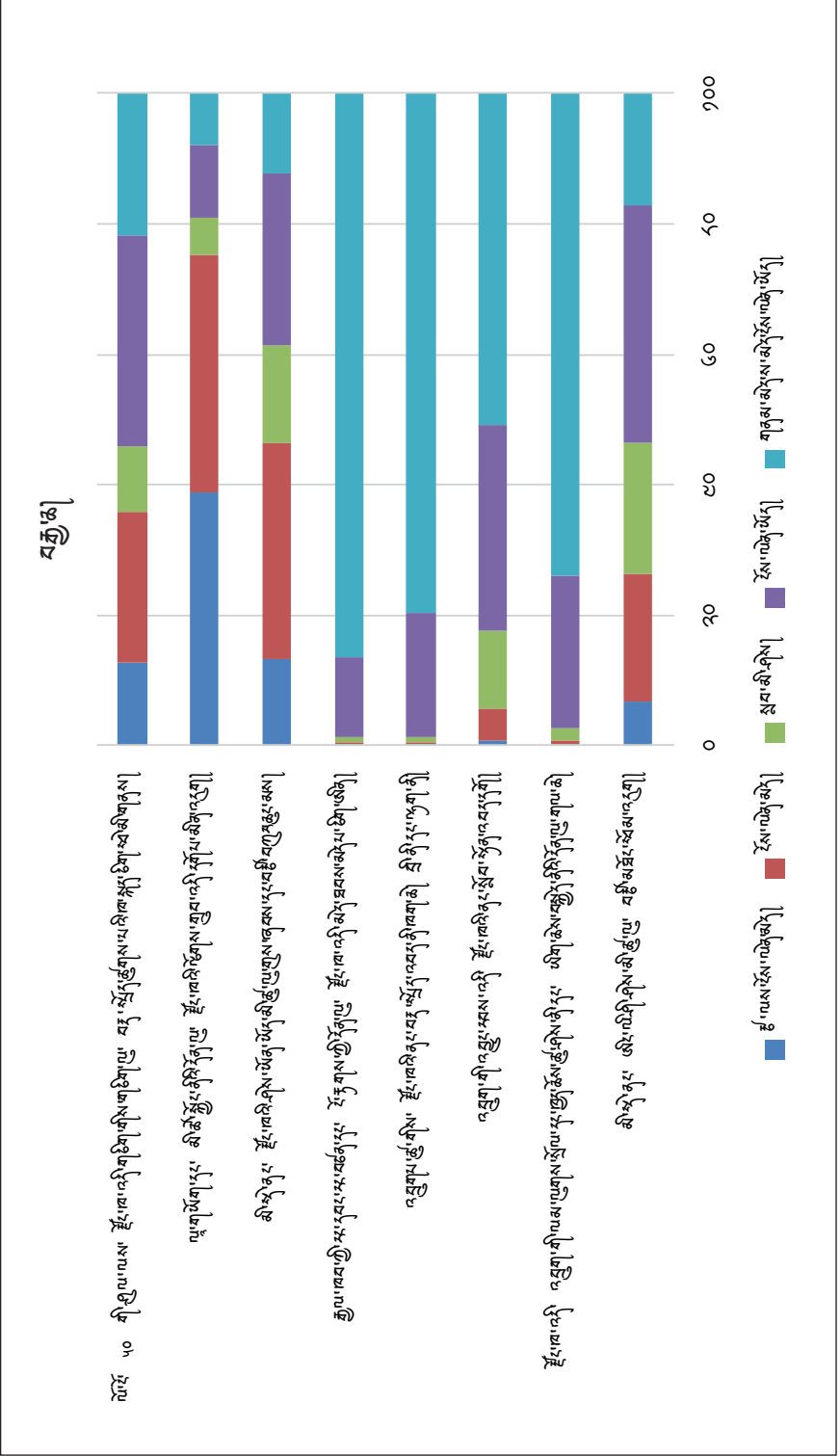
གནད་དོན་ཚུ་གི་ཉམ་ལམས་ གནམ་མེད་སེལ་མེད་དོས་ལེན་ཡོ་དུ་ཟེ་མི་མཐོ་ཤོས་པ་ རྒྱལ་ཁབ་པུ་དཔ་པུ་འབྲེལ་དཔ་
དོ་རྟོགས་གྱི་དོན་ལུ་ ཇོང་ཁ་འདི་ མེད་ཐབས་མེད་པ་ཅིག་ཡིན་ཟེ་མི་དེ་ལུ་བརྒྱ་མ་ ༤༩.༦ ཐོན་ཡོ་དུ། དེ་གིས་
འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་རྒྱལ་ཡོ་དཔ་སྐད་ཡི་གུ་འདི་ བདེ་དོན་སོ་དུ་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་རྒྱུ་མ་གཅིག་མེད་པམ་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་
མཉམ་དཔ་གཅིག་གྱི་ལ། དེ་ལམས་ ཞི་བདེ་དོན་ལུ་ཡེཔ་ ལག་ཆེས་སེལ་བཞོ་འདྲོ་ཡོ་དུ་པ་འི་མེད་ཉམ་གསལ་ལུ་ཡི།

དེ་བཟུང་སེཾ་ འབྲུག་པ་ཚུ་གིས་ ཚོང་ཁའི་ནུང་ བརྟ་སྟོན་འབད་ནི་ལག་ཆེ་(བྱི་ནི་དཔ་ལྟ་ག་ནི་དེ་དུ།) ཟེད་བའི་
གནད་དོན་འདི་ལུ་ཡང་ ལུ་ཀྱ་བམ་མི་ བརྟ་ཆ་ ༤༩.༤ གྱིས་ གནམ་མེད་སེཾ་མེད་ེས་ལེན་ཡོད་ཟེད་བཀོད་ཡོད་
མི་དེ་ མཐོང་ཤོས་གཉིས་པ་སེཾ་ཐོན་ཡོད་དུ། ཚོང་ཁའི་དེ་ འབྲུག་གི་ལམ་ལུ་གསུམ་སྟོ་ལུ་དཔ་ལྟ་ཚོས། དུམ་ཅུ། ཐ་
དམ་ཚོག་དཔ་ རྒྱ་གཞུང་ལམ་ལུ་གསུམ་ལུ་གསུམ་སྟོ་ལུ་དཔ་ལྟ་ཚོས། དུམ་ཅུ། ཐ་
དམ་ཚོག་དཔ་ རྒྱ་གཞུང་ལམ་ལུ་གསུམ་ལུ་གསུམ་སྟོ་ལུ་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ནི་དོན་ལུ། གཞུང་ཚུ་གསུམ་ལེན་ཟེད་བའི་
གནད་དོན་དེ་ལུ། ལུ་ཀྱ་བམ་མི་བརྟ་ཆ་ ༤༩ གིས་གནམ་མེད་སེཾ་མེད་ེས་ལེན་ཡོད་ཟེད་ཐོན་མེད་ལམ་ མཐོང་ཤོས་ཀྱི་
གསུམ་ལམ་ཚུ་དེ་དུ། གནམ་སྟུང་དེ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ དཔ་བསེཾ་དའི་ཚོང་ཁའི་དེ་ ལམ་སྟོ་ལུ་བཟུང་པོ་ཚུ་
ཤེས་ནི་དོན་ལུ། ལག་ཆེ་ཐོན་མེད་སེཾ་ལེན་ཡོད་པའི་བརྟ་སྟོན་མེད་ལེན།

སྤྱི་ཚབ་དུང་ མི་སེཾ་ཚུ་གིས་ ཚོང་ཁའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ། ལུ་གཡོག་གི་གོ་སྐབས་དེ་ཅིག་པ་མི་ལེན་འབྲུག་ཟེད་བའི་
བསམ་འཚུངས་བཀོད་ནི་འབྲུག། དེ་འབད་ལམ་ལམ་ ཞིབ་འཚུག་འདི་ནུང་ གནད་དོན་དེ་ལུ། མི་དམངས་ཀྱི་ེས་ལེན་དུང་
ཡིད་ཆེས་ཡོད་མེད་བཟུང་ལེན་དོན་ལུ། ལུ་ཀྱ་བམ་མི་ཚུ་ལུ། ལུ་གཡོག་དུང་མི་ཚོ་སྐྱེད་ནི་དོན་ལུ། ཚོང་ཁའི་ལོ་ཚུགས་གྱུབ་
འདི་ དེ་ཤོ་པ་མི་ལེན་འབྲུག། དེ་ལུ། རྒྱ་དུང་ལེན་ཡོད་མེད་? ཟེད་དྲི་བ་བཀོད་ཅི། ལུ་ཀྱ་བམ་མི་བརྟ་ཆ་ ༣༩.༩
ཀྱིས་ཚུ་ལམ་ལམ་ལེན་མེད་ཟེད་བཟུང་པ་ལམ་ གནད་དོན་དེ་ལེན་མེད་མི་མཐོང་ཤོས་སེཾ་ཐོན་ཡོད་པ་ལམ་ ལུ་
གཡོག་དུང་མི་ཚོ་སྐྱེད་ནི་དོན་ལུ། འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ ཚོང་ཁའི་དེ་ལག་ཆེ་ཐོན་མེད་སེཾ་ལེན་མེད་ཤེས་ཅི།

རྒྱལ་ལབ་མེད་ཤོས་ཀྱི་ཤེས་ཤིག་ལམ་ལུ་གསུམ་ལུ་ དཔ་ལེན་དུང་ལམ་སྟོ་ལུ། དེ་གཞུང་། དེ་ལམ་ རྒྱུ་དཔ་བསམ་
ཚུ་ དཔ་ལེན་དུང་ཡིག་ལུ་སྟོན་དོ་ཡོད་པ་ལེན། ལེན་དུང་ དཔ་བསེཾ་དའི་འབྲུག་རྒྱལ་ལབ་ལུ་འབད་བའི་ལེན། སྤྱི་བཟུང་ཚུ་
ལུ་ འབྲུག་པའི་རྒྱུ་དཔ་བསམ་འདི་ ལེན་ལེན་ལུ་སྐྱེད་ཡིག་གི་ཐོན་ལམ་ སྤྱི་བཟུང་འབད་དོ་ཡོད་པ་ལེན། དེ་ལུ།
འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ བསམ་འཚུངས་ག་དེ་སེཾ་པོ་ཡོད་པ་ ཤེས་ནི་དོན་ལུ། “འབྲུག་གི་རྒྱུ་དཔ་བསམ་འདི་ ཚོང་ཁའི་ནུང་
སྤྱི་བཟུང་འབད་དོ་ཡོད་པ་ལེན། ེས་ལེན་ཡོད་མེད།” ཟེད་དྲི་བ་བཀོད་མི་ལུ། ལུ་ཀྱ་བམ་མི་བརྟ་ཆ་ ༤༠.༩ ཀྱིས་
གནམ་མེད་སེཾ་མེད་ེས་ལེན་ཡོད་པ་སེཾ་ཐོན་ཡོད་པ་དུང་ བརྟ་ཆ་ ༣༩.༤ གྱིས་ ེས་ལེན་ཡོད་ཟེད་བཀོད་དེ་འབྲུག།
ལེན་ལེན་དེ་གཉིས་གཅིག་ལམ་ལུ་བཟུང་པ་ལེན། ལུ་ཀྱ་བམ་མི་བརྟ་ཆ་ ༤༣.༥ གིས་འབྲུག་གི་རྒྱུ་དཔ་བསམ་འདི་ ཚོང་
ཁའི་སྐྱེད་ཡིག་གི་ཐོན་ལམ་སྤྱི་བཟུང་འབད་དོ་ཡོད་པའི་བརྟ་སྟོན་མེད་ལེན། དེ་བཟུང་སེཾ་ གནད་
དོན་གསུམ་ཚུ་གི་ལག་ལམ་ལུ་ པམ་དེས་ ༢༩ དུང་ཡལ་ལུ་ ཐིག་ལུ་ ༡༩ པའི་ནུང་ ལག་ལམ་ལུ་སེཾ་ག་ཐིག་སེཾ་
ཚུ་གསུམ།

පාදන 36 දී දේශපාලන ප්‍රවේශයන්හි දුර්වලතා ප්‍රකාශනයන්හි වෙනස්කම් පිළිබඳව විවරණය

ཐོག་མཐུག་ ༡༥ པ། ཚོང་ལའི་དང་འབྲེལ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ལྷ་ལུ་ཀྱ་ཀྱ་བའི་ཚུ་གསེང་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁ་གསལ།

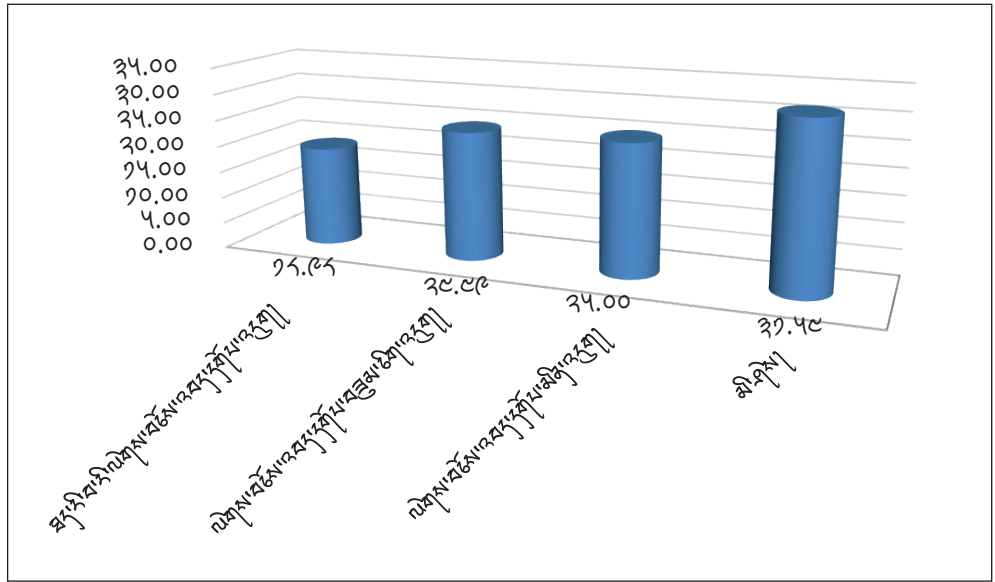
གནད་དོན།	རྒྱ་ལས་ དོས་ལེན་མེད།	དོས་ལེན་མེད།	སྤུང་མི་ཤིང་།	དོས་ལེན་ཡོད།	གནད་མེད་ སའམེད་དོས་ལེན་ ཡོད།
དུ་སེམ་ཉེད་སའམ་ལ། ཨིའེ་ལེག་དུ་སའམ་འཕྲོ་བཟང་སའམ་ ལྷ་བཟུ་བའི་ལོ་ལོ་ ༥༠ གི་ལྷ་ལས་ལས་ ཚོང་ལའི་དོན་ལེག་གིས་ལེག་ལྷ་ལྷ་ བརྟ་སྤྲོད་ ཚུ་གསེང་པའི་ལས་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ གནས་ཚུ་གསེང་པའམ་ ལྷ་ལེག་ལོད་ཤིང་མས།	༡༢.༦	༢༣.༡	༡༠.༣	༣༣.༤	༢༡.༧
ལྷ་གཡོག་དུ་ མི་ཚོ་སྤྲོད་ཤིང་དོན་ལྷ་ ཚོང་ལའི་ ལོ་གསེང་གྲུབ་ལའི་ དུ་ཤོ་པའི་ལེན་ལེན།	༣༥.༩	༣༦.༥	༥.༦	༡༡.༣	༧.༩
མི་སྤེད་ ཚོང་ལའི་ཤིང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལྷ་ གསེང་ལེན་དུ་བརྟོ་བཟུ་སྤྲོད་མས།	༡༣.༣	༣༣.༠	༡༥.༠	༢༦.༥	༡༣.༣
རྒྱ་ལས་ལེག་གི་ སེད་དུ་སེད་ལེན་དུ་ དོན་གསེང་ ཀྱི་དོན་ལྷ་ ཚོང་ལའི་ མེད་བཟང་མེད་པའི་ ཨིང་།	༠.༡	༠.༤	༠.༩	༡༣.༣	༩༦.༦
འབྲུག་མི་ཚུ་གསེང་ ཚོང་ལའི་དུ་བརྟ་སྤྲོད་འབད་ ཤིང་ལེག་ལེ (བྱི་ཤི་དུ་ལྷ་གི་)	༠.༣	༠.༤	༠.༩	༡༩.༠	༧༩.༧
འབྲུག་གི་སྤུང་སའམ་ལའི་ ཚོང་ལའི་དུ་སྤྲོད་སྤྲོད་ འབད་དུ་གོ།	༠.༩	༤.༩	༡༣.༠	༣༡.༧	༥༠.༩
ཚོང་ལའི་ འབྲུག་གི་ལས་ལྷ་གསེང་སྤུང་ལྷ་ ཚོས། དུ་ཤིང་གི་ བཟང་ལོག་དུ་ སྤྲོག་ལས་ རྟོ་ལེག་ལེག་ལྷ་ ཤིང་ལའི་དུ་ ཡིད་ཚེས་བརྟོ་ ཤིང་དོན་ལྷ་ གལ་ལེན་གསེང་ཨིང་།	༠.༡	༠.༧	༡.༩	༢༣.༥	༧༤.༠
མི་སྤེད་ ཨིའེ་ལེག་ཤིང་ལྷ་ བརྟོ་ལོད་ སྤོང་འབད།	༤.༩	༡༩.༥	༢༠.༣	༣༦.༤	༡༧.༡

තවද, සිද්ධාන්තවත් ස්වදේශික ශාස්ත්‍රීය දැනුම ප්‍රතිපාදන මධ්‍යස්ථානවලින් පිළිගැනීමට සහතික කළ අතර, ප්‍රවෘත්තිමය සේවාවන් සැපයීම සඳහා වන අතර, වැටුප් ජනප්‍රිය දේශීය කාර්යාල සේවාවන් සඳහා වන අතර, අදාළ රජයේ සේවකාරීන් සඳහා වන පුහුණුව සහ සහතික කිරීමේ කටයුතු සඳහා වන අතර, ඉන්දු-පාකිස්තාන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් ලෙස සේවය කළේය.

දේශීය සේවයේ පුහුණුව සහ සහතික කිරීමේ කටයුතු සඳහා වන අතර, පුහුණුව සහ සහතික කිරීමේ කටයුතු සඳහා වන අතර, ඉන්දු-පාකිස්තාන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් ලෙස සේවය කළේය. ඉන්දු-පාකිස්තාන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් ලෙස සේවය කළේය. ඉන්දු-පාකිස්තාන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් ලෙස සේවය කළේය.

විදේශීය සේවයේ සහභාගීත්වය

විදේශීය සේවයේ සහභාගීත්වය සඳහා වන අතර, ඉන්දු-පාකිස්තාන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් ලෙස සේවය කළේය. ඉන්දු-පාකිස්තාන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් ලෙස සේවය කළේය. ඉන්දු-පාකිස්තාන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙක් ලෙස සේවය කළේය.

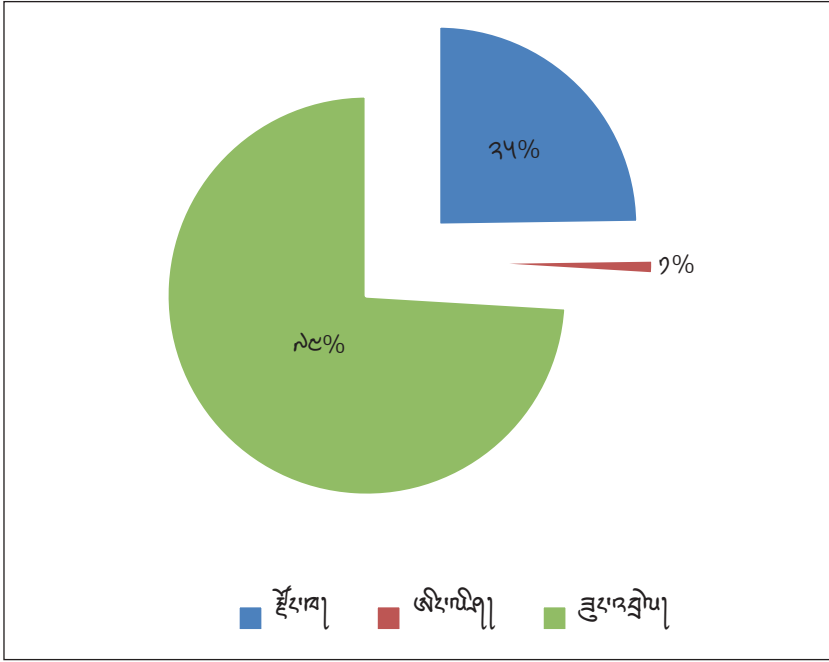

༡༡. མི་དམངས་འཇབས་ཁྲིག་སྟོན་ནི་དེ་དམངས་ཀླད་ཡིག་གི་གནད་མ་ལ།

པ་བསམ་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནུང་ མི་སེང་མང་ཤོས་པ་ མོ་ཉམ་པ་ཨིན་མ་ལས་ ཁོང་ལུ་ ཚོང་ཁའི་ཤེས་ཡོན་དུ་མ་གྲའ་མཉམ་གྲོགས་ ཨིཔ་ལོ་ཤིག་གི་དུ་མཉམ་པ་ཉེ་ཤིག་པ་མེད། དེ་འབད་མཉམ་ལས་ གཞུང་གིས་གནད་མི་འཇབས་ཁྲིག་ཚུ་ དུས་ཚོད་ལས་ འདོན་བཟང་ལཱ་ལོ་སྟོན་དུ་པ་ཅིན་ འཇབས་ཁྲིག་གི་མི་དམངས་ཀླད་ཡིག་འདི་ཤེས་དུ་པ་གཞུང་ལཱ་ལེན་ཨིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ལཱ་རྒྱ་མཉམ་ཚུ་ལུ་གནད་མ་ལའི་དེ་བཅིག་བཀོད་ཅི། དེ་ཡང་ མི་དམངས་འཇབས་ཁྲིག་ཚུ་ (ཚོང་ཁའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལས། ཨིཔ་ལོ་སྟོན་ཡིག་ཐོག་ལས། ཡང་ན་ སྐད་ཡིག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས།) གནད་དུ་པ་འདུག་ཟེང་བཀོད་ཡོད། དེ་ལས་གསལ་ལུ་འོག་ལུ་ འབྲེལ་བཞུན་དུ་བསམ་པ་མེ་ པ་ དེས་ཐོག་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད།

པ་བའི་སྟེ་ ༡༡ པ། མི་དམངས་འཇབས་ཁྲིག་སྟོན་ནི་དེ་དམངས་ཀླད་ཡིག་གི་གནད་མ་ལ།

ལུ་ཀྲུ་བ་མི་བརྒྱ་མ་ ༥༥ གིས་ མི་དམངས་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཚེ་ལའ་ཨིའེ་ལོ་གུ་ལཱ་ལ་འབྲེལ་མཉམ་ལས་གནད་དོན་ལ་
 སེ་བཤུ་ཡོད་པ་དང་ བརྒྱ་མ་ ༢༥ གིས་ ཚེ་ལའི་ཉུང་ལྡན་གཞི་གནད་དོན་ལ་སེ་བཤུ་དེ་ཡོད་ཀྱི། ཨིན་ཏུ་
 ལུ་ཀྲུ་བ་མི་བརྒྱ་མ་ ༡ ཀྲུ་མ་གཞི་གིས་ གཞུང་ལས་མི་དམངས་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཨིའེ་ལོ་གུ་ལཱ་ལ་གནད་དོན་ལ་
 སེ་བཤུ་དེ་འདྲེ། དེ་ཡང་ ལུ་ཀྲུ་བ་མི་ ཨིའེ་ལོ་གུ་ལཱ་ལ་འབྲེལ་མཉམ་ལས་མི་མང་གོས་ཀྱིས་ མི་
 དམངས་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ ཚེ་ལའ་དང་ཨིའེ་ལོ་གུ་གཉིས་མ་འདྲེ་གནད་དོན་ལ་སེ་བཤུ་ཡོད་པའི་ཤིས་ཏོག་སྤྱོད་ཡི།
 གནད་དོན་དེ་ལྟ་བུ་བཅིན། དེ་ཏོ་ཀྲུ་ལའ་ལ་ལུ་མི་དམངས་ཞབས་ཏོག་ཚུ་ མང་གོས་ལ་ ཨིའེ་ལོ་གུ་ལཱ་ལ་
 ཀྲུ་མ་གཞི་གི་མཉམ་ལས་གྲུ་དེ་ཡོད་པའུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་དེ། ཞབས་ཏོག་ཚུ་སྤྲོད་གཉིས་ལཱ་ལ་འབྲེལ་དང་།
 ཡེ་ལུ་ ཚེ་ལའི་མཉམ་ལས་གྲུ་དོན་ལའི་བརྟེན་ལུ་མཉམ་ལས།

༡༢. ཚོང་ཁའི་ཤིས་ཚད་བརྟག་ཞིབ་ཚེས་རྒྱགས། །ཚོང་རྒྱགས།།

མཚོ་འཕྲོ་བཟུ་ཚུ་གི་བཟུ་ ཚོང་ཁ་སྤྱོད་དེ་ཏོག་གི་ སྤྱི་དུང་ལྟག་ཉི་མེ་ལས་སྒྲིབ་ཞིབ་ཚད་ལུ་

ཚོང་ཁ་ལོ་དུང་ལུ་ལྟག་ཚེས་ཀྱིས་ ཚོང་ཁའི་ཤིས་ཚད་བརྟག་ཞིབ་ཚེས་རྒྱགས་ །ཚོང་རྒྱགས།། ཟེས་བའི་རྒྱུ་
 ཡོད་པ་སྤྲོད་ཡི། ཚོང་ཁའི་ཤིས་ཚད་བརྟག་ཞིབ་ཚེས་རྒྱགས་ ཤིས་ཚད་བརྟག་དེ་ལྟར་འབད་ཉི་མེ་ལུ་ལཱ་ལས་ཤིག་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན།
 ལཱ་ལས་ལུ་འདྲི་བཟོ་དོན་ལའི་དམིགས་ལུ་དེ་ཡང་ རྒྱུ་ལའ་ལུ་ ཚོང་ཁའི་ཤིས་ཚད་བརྟག་དེ་ལྟར་འབད་ཉི་མེ་དོན་
 ལུ་ གནས་ཚད་དུ་ལའི་ལཱ་ལས་གཞི་གཚུ་ལུ་ཤིག་ གཞི་བཅུ་ལུ་འབད་ཉི་ལུ་དམིགས་གཏུ་བརྟེན་དེ་ཨིན།
 དེ་ཡང་ དེ་ཏོ་ཀྲུ་ལའ་ལུ་ ཚོང་ཁའི་ཤིས་ཚད་བརྟག་དེ་ལྟར་འབད་ཉི་མེ་དོན་ལུ་ ལཱ་ལས་གཞི་གཚུ་ལུ་ཤིག་
 མེད་པའུ་ ཚོང་ཁའི་ཤིས་ཚད་གཏུ་ལུ་ལཱ་ལས་ ཤིས་ཚད་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ཡིག་སྤྱོད་དེ་བརྟེན་ལུ་ཡེ་ལུ་
 ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་
 ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་
 ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་
 ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་ལཱ་ལས་ལུ་

ཚོལ་རྒྱུ་གསུམ་འདི་ རྒྱལ་སྤྱི་དཔུང་རྒྱལ་ཁབ་ཉམས་འཛིན་གྱི་སྐད་ཡིག་དུ་བྱེད་ཞིབ་འབད་བཟུངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ མཉམ་འབྲེལ་
ཅིག་གུས་ ཞིབ་འཚོལ་འབད་དེ་ རྒྱ་ཚོས་འོས་འབབ་ཡོད་མི་ཚུ་བཟུགས་ཡོད་པའི་ཉམས་ལུགས་ གཏོ་བོ་ རྒྱལ་སྤྱི་
ལེན་ལེན་བརྟག་ཞིབ་ལམ་ལུགས་ (IELTS) ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཨིན།

ཚོལ་རྒྱུ་གསུམ་འདི་གིས་ ཚོལ་ལ་སྐབས་ནི་དཔུང་ཉམ་གྱི་ སྤྱི་ནི་དཔུང་ལྟ་གཞི་འདི་མིག་ཚུ་ལ་བཞུགས་ཀྱི་ཞིབ་འབད་ལྟ་
ཨིན། ཚོལ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་མོ་བརྟག་ལམ་ལུགས་འདི་ དུ་ཉེ་ཚུན་ཚོལ་ རྒྱལ་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྐྱོབ་སྟེ་འཕྱོད་བཟུངས་པ་ ༢༠
དཔུང་། མིམ་ཡུག་རྒྱལ་འཛིན་མཐོ་མིམ་སྐྱོབ་གྲུ་འཕྱོད་ཡུག་ ༡༩། དེ་ལས་ ཤེས་པ་མཐོ་མིམ་སྐྱོབ་གྲུ་འཕྱོད་ཡུག་
༧ ལུ་འགོ་འདྲེན་འབབ་ཡོད། ཚོལ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་མོ་བརྟག་ལམ་ལུགས་འདི་འགོ་འདྲེན་འབབ་དུག་པའི་དམིགས་ལུ་ལམ་ལུགས་
ཡེ་ ལམ་ལུགས་འདི་ དོ་མ་སྐྱེ་ལག་ལེན་འབབ་པའི་སྐབས་ རྒྱ་བསམ་མ་བཟུངས་ཡོད་མི་ཚུ་འོས་འཛིན་འབད་དེ་
ལེགས་བཅོས་འབད་ནི་འདྲེན་ལུ་ཨིན། མཐོ་མིམ་སྐྱོབ་གྲུ་འཕྱོད་ཚུ་གི་ ཚོས་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་འདི་ ལགས་ལམ་སྐྱེ་
འགྲུབ་ལུ་བཞེད་དེ་ཡོད།

ཕ་ཁྱིམ་ཆེན་མོ་འདི་ཚོང་ཁ་དང་དབྱིན་སྐད་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ གོ་དོན་མ་འདྲ་བའི་གནད་ཅེ་
ཐོན་ཚོ་ ཚོག་དོན་གཉིས་ཆར་ལུ་ དབང་ཚད་འདྲ་མཉམ་གྱི་བཟུངས་འབད་དགོས་དང་
ཁྱིམ་འདུན་གྱིས་ ཚོག་དོན་འགྲིག་འཇགས་འབད་དགོས་ཨིན་ཅོ།
- འབྲུག་གི་ཕ་ཁྱིམ་ཆེན་མོ། ཕ་ཚབ་ ༣༥ (༤) པ།

ཐོན་ལས་ ༡༩ པ། མཚོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་གསུམ་གྱི་ཚོལ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་དྲུ་སྟོམས་གྲུབ་འབྲས།

	དྲུ་སྟོམས།	Std. Err.	༩༥% Conf. Interval	
			LB	UB
༡༩་ལོ།				
རྒྱལ་ཁུལ་འཛིན་སྐྱོད་སློབ་ཤེས།	༧.༣	༠.༡༢༩	༧.༠	༧.༦
ཐོན་ལས་ལྷན་རྒྱལ་འཛིན་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༦.༥	༠.༡༣༢	༦.༣	༦.༧
ཤེས་པ་མེད་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༩.༡	༠.༡༡༣	༨.༩	༩.༣
༢༠་ལོ།				
རྒྱལ་ཁུལ་འཛིན་སྐྱོད་སློབ་ཤེས།	༧.༩	༠.༡༩༠	༧.༧	༨.༡
ཐོན་ལས་ལྷན་རྒྱལ་འཛིན་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༩.༧	༠.༡༧༩	༩.༥	༩.༩
ཤེས་པ་མེད་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༡༢.༡	༠.༡༩༣	༡༡.༩	༡༢.༣
༢༡་ལོ།				
རྒྱལ་ཁུལ་འཛིན་སྐྱོད་སློབ་ཤེས།	༩.༣	༠.༡༢༣	༩.༠	༩.༦
ཐོན་ལས་ལྷན་རྒྱལ་འཛིན་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༨.༦	༠.༡༢༩	༨.༣	༨.༩
ཤེས་པ་མེད་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༡༡.༥	༠.༠༩༧	༡༡.༤	༡༡.༦
སྤྱི་བལྟོས།				
རྒྱལ་ཁུལ་འཛིན་སྐྱོད་སློབ་ཤེས།	༩.༦	༠.༡༣༥	༩.༣	༩.༩
ཐོན་ལས་ལྷན་རྒྱལ་འཛིན་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༩.༣	༠.༡༣༥	༩.༡	༩.༥
ཤེས་པ་མེད་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༩.༣	༠.༡༠༣	༩.༠	༩.༦
སྤྱི་བལྟོས་ལྷན་འབྲེལ།				
རྒྱལ་ཁུལ་འཛིན་སྐྱོད་སློབ་ཤེས།	༩.༣	༠.༡༣༡	༩.༡	༩.༥
ཐོན་ལས་ལྷན་རྒྱལ་འཛིན་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༩.༠	༠.༡༠༣	༨.༩	༩.༡
ཤེས་པ་མེད་མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས།	༩.༩	༠.༠༧༣	༩.༦	༩.༩

མཚོ་རིམ་སློབ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བལྟོས་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་དྲུ་སྟོམས་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་གཤམ་སྤྲོད་འབྲེལ་དེ་བཟུང་
ཡི།

༡༢.༢ ཞིབ་འཇུག་དང་ཚོང་ཚུགས་གཏིང་གི་བཅར་ན། ཚོང་ཁའི་ཚུགས་གྲུབ་དང་གནས་ཚད་ཀྱི་ལྟན་པ་དང་།

ཞིབ་འཇུག་འདི་ནང་ རྒྱ་བརྒྱུད་ལུ་འབད་བའི་སྐབས་ ལུ་ལྷན་འཇུག་མི་ཚུ་ལུ་ ཚོང་ཁའི་རྒྱུ་ལོ་བཞིན་དུ་
ཚོགས་གྲུབ་ ག་དེ་སྡེ་ཡོད་ཅེ་ཟེ་ རང་སོའི་བསམ་འཚམ་བཞོན་བཞུག་ཅི། གནས་ལྷན་དེ་གིས་ རྒྱུ་ལོ་བཞིན་
ནུ་ སྤྱི་འགྲུལ་ལུ་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ཚོང་ཁའི་སྐབས་འདི་ཉུག་ནི། རྒྱ་བརྒྱུད་ལུ་འཇུག་མི་གནས་ཚད་ཚོན་དེ་
ཡོད། དེ་ཡང་ འཇུག་རྒྱུ་ལོ་བཞིན་དུ་ ཚོང་ཁའི་སྐབས་འདི་བཟུ་ཆ་ལས་ ༡༩ དང་ ཉུག་
ནི་དེ་ནུ་ བཟུ་ཆ་ལས་ ༧༥.༥ ཡོད་པ་སྡེ་མོན་ལོ། དེ་བཟུ་ཆ་སྡེ་ ལྷན་འཇུག་ནུ་ བཟུ་ཆ་ལས་ ༦༧.༡
དང་། རྒྱ་བརྒྱུད་ལུ་བཟུ་ཆ་ལས་ ༧༧.༧ ཡོན་པ་སྡེ་མོན་ལོ། རྒྱུ་ལོ་བཞིན་དུ་ ཚོང་ཁའི་རྒྱུ་ལོ་བཞིན་ལྷན་
བཅོམས་ཀྱི་བཟུ་ཆ་ ༧༩ མོན་ཡོད།

དེ་བཟུ་ཆ་སྡེ་ ཚོང་ཚུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ལག་ལེན་འབྲེལ་བུ་ དུ་ཚོན་དུ་ཚུན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལོ་བཞིན་
མཐོ་མིམ་སྐྱོ་བ་ལྷན་དུ་ ཚོང་ཚུགས་ལེན་ཐོག་ལས་ ཚོང་ཁའི་སྐབས་འདི་ཉུག་ནི། རྒྱ་བརྒྱུད་ལུ་
བཞིན་ཚོགས་གྲུབ་དང་གནས་ཚད་བཟུག་དུ་ལྷན་འབད་ཡོ། རྒྱ་བརྒྱུད་ལུ་ཞིབ་འཇུག་དང་ཚོང་ཁའི་ བཟུ་ཆ་ནུ་
སྡེ་བཞོན་དེ་ཡོད་དུ། ཚོང་ཚུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནུ་ ཞེས་ཚད་མཐོ་ཞེས་ ༡༠ ཚུན་བཅོ་ཡོད་པ་ལས་
ཚོང་ཁའི་ཚུགས་གྲུབ་དེ་ཡང་ ཞེས་ཚད་ ༡༠ ལུ་ གཞི་བཞུག་ལྷན་འཇུག་དུ་ལྷན་འབད་ཡོ།

ཚོང་ཚུགས་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་འབྲེལ་བུ་ ཚོང་ཚུགས་ལེན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཡང་ མཐོ་མིམ་སྐྱོ་བ་ལྷན་ལྷན་
བཅོམས་ཀྱི་ཞེས་ཚད་ ༡༠ ཡོད་པའི་ནུ་ལས་ ༥.༥ མོན་ལོ། དེ་བཟུ་ཆ་སྡེ་ མཐོ་མིམ་སྐྱོ་བ་ལྷན་ལྷན་
ལྷན་འཇུག་ནུ་ དུ་ལྷན་ལྷན་ ༧.༣ དང་ ལྷན་འཇུག་ནུ་ ༦.༣། རྒྱ་བརྒྱུད་ལུ་ ༧.༥། དེ་ལས་ ལྷན་འཇུག་
ནུ་ ༥.༧ མོན་དེ་ཡོད། མཐོ་མིམ་སྐྱོ་བ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ ཞེས་ཚད་ ༡༠
ལས་རྒྱུ་ལོ་བཞིན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ ༦.༣ དང་། ཞེས་ཚད་མཐོ་མིམ་སྐྱོ་བ་ལྷན་ལྷན་ ༥.༥། དེ་
ལས་ རྒྱུ་ལོ་བཞིན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ ༥.༠ མོན་ཡོད་པ་ཡིན།

ཞིབ་འཇུག་གི་གནས་ཚད་བརྒྱ་ཆ་ཉུང་ཡོད་མི་ཚུ་ ཇོང་རྒྱ་གསལ་གྱི་ཞེས་ཚད་ ༡༠ རྩེ་ལ་ལྟེ་ གནས་ཚད་
གཉིས་ ག་བསྐྱར་འབད་དེ་བཏུ་བའི་སྐབས་ ལྷ་ག་ནི་དེ་ཞེས་ཚད་འདི་ ༤.༥ དཔ་ ཉུག་ནི་དེ་ཞེས་ཚད་འདི་
༧.༥ རྩེ་ རྩེ་ཉུང་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་བཞིན་ལཱ་ ཉུག་ནི་དེ་ཞེས་ཚད་འདི་ ༤.༥ དཔ་ རྩེ་ རྩེ་ཉུང་ཡོད་པ་འདི་ ༤
ཞེས་མ་ལོ་ཞིབ་རྩོད་ལྷོ་གསལ་གྱི་ དེ་བཟུམ་ལོ་ དེ་བཟུམ་ལོ་ རྩོད་ལོ་ཞེས་ཚད་འདི་ ༤.༥
ཞེས་མ་ལོ་མཛོད་ལྷོ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་ཨིན།

ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ ག་བསྐྱར་འབད་དེ་བཏུ་བའི་སྐབས་ དེ་བཟུམ་ལོ་ཞེས་ཚད་དེ་
ཞིབ་འཇུག་ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་འདི་ ཨིན་ལཱ་ ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ཆ་འདི་ཉུང་ རྩེ་ཉུང་ལྷོ་གསལ་
ནི་དེ་གནས་ཚད་དེ་ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་འདི་ ཉུག་ནི་དེ་ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ གནས་ཚད་མཐོ་ཞེས་ལོ་ཞེས་
ལས་ ཞིབ་རྩོད་གཉིས་གཞིག་མཚུངས་ལོ་ཞེས་ཚད་འདི།

ཨིན་ལཱ་ ཞིབ་འཇུག་དཔེ་ཚད་ཚུ་གཞི་འདི་ རྒྱུ་ལོ་ལྷོ་གསལ་ཚད་ཉུང་ འབྲུག་གི་མི་སེམ་ག་ལཱ་
གཞི་བཞག་ལྟེ་ཡོད་པ་ལས་ དཔེ་ཚད་ཚུ་གཞི་ལཱ་ མཐུ་ལོ་ཞེས་ཚད་འདི་ལཱ་ལས་ ཞེས་ཚད་ལཱ་ལས་འབྲེལ་
ཡོད། ཇོང་རྒྱ་གསལ་འདི་ཚེས་རྒྱ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ལས་ གྲུབ་འབྲས་དེ་ཞེས་ཚད་ལོ་ཞེས་ཚད་ ཞིབ་
འཇུག་འདི་ ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ལས་ བསམ་འཇུག་ལཱ་ལས་ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ལོ་ཞེས་ཚད་ གཞི་བཞག་ལྟེ་
བརྒྱ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ལོ་ཞེས་ཚད་ ཇོང་རྒྱ་གསལ་གྱི་ལྷོ་གསལ་ དཔེ་ཚད་འདི་མཐོ་ཞེས་ལོ་ཞེས་ཚད་ལོ་ཞེས་ཚད་
དཔེ་ཚད་ཚུ་གཞི་ལཱ་ ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ལས་ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ ཞེས་ཚད་ལཱ་གཞི་གསལ་གྱི་
དེ་ལྷོ་གསལ་ལས་ ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གཉིས་ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ལོ་ཞེས་ཚད་ གནས་ཚད་ལོ་ཞེས་ཚད་
ནི་ཨིན།

༡༣. ཞིབ་འཇོལ་གྱུ་བ་འབྲས་གྱི་བཟུམ་ལོ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལྷོ་ ཇོང་ལོ་ལྷོ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཚད་ལོ་ ཉུག་ནི་ ཉུག་ནི་དེ་ལོ་ཞེས་ཚད་ལོ་ཞེས་ཚད་ ག་ལྷོ་གསལ་
ལོ་ཞེས་ཚད་ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་
བཞི་ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་ ལོ་ཞེས་ཚད་

རྟོག་ཚུ་ མ་སྤྲོད་པའི་གནད་དོན་གཏོ་བོ་ར་ མ་བུ་རྒྱ་རྒྱ་ཚུ་འབྲེལ་མ་ཚུ་གསལ་མི་ལྷ་བརྟེན་ཏེ་ལི་ཏུ་མ་སྤེལ་པའི་འདྲ་དེ་ཡོད།
དེ་འབད་ཕྱེ་ལམ་གནས་སྤྲད་ཏེ་ཚུ་དཔེ་འཛིན་ཏེ་ ཇིང་ལའི་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་གྲུབ་ཚུ་གསལ་གྲིས་ དཀྱིལ་པུ་ཚུ་སོལ་བཅས་ཀྱི་
འཚམས་གཞི་དཔེ་མཐོང་ལམ་བསྐྱོད་དུ་ལོ།

ཞིབ་འཚོལ་དཔེ་འཛིན་ལྷོ་གསལ་ འབྲུག་མི་མངའ་སྡེ་གྲིས་ ཇིང་ལའི་ རྒྱལ་ལབ་རང་དབང་རང་བཅོལ་གྱི་འབྲུག་གཏོ་
ཅེ་ཅིག་ལི་ཏུ་མ་སྤེལ་པའི་ལམ་ སྐད་ཡིག་འདི་ལུ་ ཤེན་ཏེ་དཔེ་མཐོང་ལམ་སྤེལ་པའི་སྤྲོད་ཏེ་
འབད་དེ་ཡོད། ལི་ཏུ་ ཤེས་རིག་ལམ་ལུ་གསལ་དུ་ ཇིང་ལའི་སྐད་ཡིག་གི་གནད་དོན་ཚུ་གི་བཟུང་ལམ་ ལཱ་རྒྱལ་
མི་མངའ་སྡེ་གྲིས་གནས་སྤེལ་འདི་ ལོགས་ཤོམ་ཅིག་སྤེལ་མ་ཤེས་པའམ་ བསྐྱོད་བཅོས་འབད་དུ་གོ་པའི་བསམ་
འཚམས་གཞི་ཡེལ་མ་བོད་དུ་ལོ།

འབྲུག་མི་བུ་མ་ ༡༢ ཟིམ་ གཞུང་ལམ་མི་སེལ་ལུ་ལྷོ་གསལ་རྟོག་ཚུ་གནད་པའི་སྐབས་ ཇིང་ལའི་ལི་ཏུ་
འབྲེལ་སྤེལ་གནད་དོན་པའི་བསམ་འཚམས་བོད་དུ་ཡོད་པ་དཔེ། མི་འཕྲི་བུ་མ་ ༢༢ ཟིམ་ལྷོ་གསལ་རྟོག་ཚུ་ ཇིང་ལའི་
རྟེན་འབྲེལ་གཞི་གནད་དོན་པའི་བཟུང་དེ་ཡོད། ལི་ཏུ་ འབྲུག་མི་བུ་མ་ ༡ རྒྱལ་གཞི་གསལ་ལྷོ་གསལ་རྟོག་
ཚུ་ ལི་ཏུ་ལྷོ་གསལ་གནད་དོན་པའི་བཟུང་ཏེ་ དེ་འབད་ཕྱེ་ལམ་ གཞུང་ཟིམ་ལུ་ལམ་ལམ་ མི་སེལ་ལུ་ལྷོ་གསལ་རྟོག་
ཚུ་གནད་པའི་སྐབས་ སྐད་ཡིག་གྲིས་ལུ་འབྲེལ་དུ་ ཡེལ་ཅིན་ ཇིང་ལའི་རྟེན་འབྲེལ་གྲིས་བཟུང་ལམ་བསྐྱོད་དུ་
འབྲུག།

ཞིབ་འཚོལ་འདི་ལྷོ་ དེ་མི་འདུས་དཔེ་འཛིན་ དེ་མེས་ལྷོ་གསལ་ ཇིང་ལའི་ལྷོ་གསལ་གྲུབ་དཔེ་ལག་ལེན་གྲིས་ཆ་རའི་
བཟུང་ལམ་ ཡེལ་ལེ་འབྲོ་ཡོད་པའི་བཟུང་ལམ་འདི་ལུ་ དཔེ་མཐོང་འབྲུག་མི་ཚུ་གསལ་ རྒྱ་བཟུང་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་ དེ་ཡེལ་
སྤེལ་ལམ་ལྷོ་གསལ་ ཇིང་ལའི་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་གྲུབ་ལམ་ཚུ་སྤེལ་ཏེ་ཡོད་ཏེ་ དེ་མེས་ལྷོ་གསལ་ འཚོལ་གྱི་
གཞི་གྲུབ་ཀྱི་ལུ་ དཔེ་མཐོང་འབྲུག་མི་ཚུ་གསལ་ ལི་ཏུ་སྐད་ཡིག་གུར་ བཟོ་ལྷོ་གསལ་སྤེལ་ཏེ་ཡོད་པ་
ལམ་ གཞུང་གི་ ཇིང་ལའི་ བཟུང་ལམ་སྤེལ་གྲིས་སྐྱོ་ལམ་ ལི་ཏུ་སྐད་དུ་འབྲུག་ གོ་ལམ་ལྷོ་གསལ་
དུ་འབྲེལ་ལམ་ལེ་ ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་གྲུབ་ལམ་ འབྲུག་མི་གུར་གསལ་ ལི་ཏུ་སྐད་ཡིག་འདི་གུར་
རྒྱུ་ལེ་ ལམ་ལྷོ་གསལ་སྐད་ཡིག་ཇིང་ལའི་ སྤེལ་ལེ་བསྐྱོད་ཏེ་བཟུང་ལམ་ལྷོ་གསལ་ གཞུང་ འབྲུག་
མི་ཚུ་གསལ་ རྒྱལ་ལྷོ་གསལ་ལུ་ལྷོ་གསལ་ལྷོ་གསལ་ རྒྱུ་ལེ་བཟོ་ལམ་འབད་བཟུང་ ལྷོ་གསལ་གཞི་གུར་ལམ་རྒྱུ་

པ་ཅིན། རྒྱ་ཡིག་ལམ་བརྟེན་ཏེ་ མིའི་བསམ་སྟོན་འགྲུ་བ་བཅོས་འབད་ཚུགས་ནི་འདྲི་གིས་ འབྲུག་པའི་མནོ་བསམ་གྲུ་བ་བཅོས་ཏེ་ འབྲུག་པའི་ཚོས་དང་ལམ་སྟོན། འབྲུག་པའི་པོ་རྟ་གསལ། འབྲུག་པའི་སྤྱི་མཐུན་དང་གཅིག་སྒྲིལ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཚུ། དམ་པམ་པམ་ལུགས་ཀྱིས་མཚན་ཏུ་མས་འཁྱོ་ཏེ་ མཚུགས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དང་དབང་དང་བཅོན་ལུ་ཡེ་མོ་ ཡོག་པ་ཡིན་མ་ ད་བསེ་འབྲུག་མི་ག་ར་གིས་མཁྱེན་དཔོན་པ་ཡིན།

༡༤. ཞིབ་འཇོག་ཚད་འཛིན།

ཞིབ་འཇོག་འདྲི་འབད་བའི་སྐབས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞིབ་འཇོག་གི་ཐབས་ལམ་དང་ ལམ་ལུགས་ཚུ་མཐོལ་གྱིན་སྟེ་ལག་ལེན་འབྲེལ་ཡོད། ཡིན་ཏེ་ ཞིབ་འཇོག་ག་ཅི་ར་འབད་ཏེ་ ཚད་འཛིན་ཡོད་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་གྱུ་བ་དང་ ལག་ལེན་ཞིབ་འཇོག་འདྲི་ཏེ་ཡེ་ ཚད་འཛིན་དྲག་པ་འེ་ཡོད། དེ་ཡང་ ཞིབ་འཇོག་འདྲི་གི་དུ་ཚད་ཀྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་དང་ལུང་གྲུགས་ཀྱི་ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་གྱུ་བ་དང་གནས་ཚད་ལྟོ་ལྟོ་ཚུགས་ཏེ་ ཚོང་ཁག་འེ་འེ་གི་གནས་ཚད་ལྟོ་ལྟོ་མི་ ཚུགས། དེ་བཟུམ་སྟེ་ དུ་ཚད་འདྲི་ སྤྱི་རབ་ཏུ་ འབྲུག་མི་ག་ར་ལུ་ག་ཞི་བཞག་བཞག་པ་ཡིན་མ་ལས་ གཞུང་དང་སྤྱི་ལུ་ག་ཡོག་མ་འདྲུམ་ཚུ་གི་ ཚོང་ཁའི་གནས་ཚད་གྲུ་ལྟོ་ལྟོ་མི་ཚུགས། དེ་སྟེ་ལྟོ་ལྟོ་མི་ཚུགས་ མི་འདྲི་ཡང་ དེ་ཏེ་ ད་བསེ་འདྲི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལྟེ་ གཞུང་དང་སྤྱི་ལུ་ དེ་ལས་ ལུ་ག་ཡོག་མ་འདྲུམ་ཚུ་གི་ ཞིབ་འཇོག་གི་གཞི་བཞོན་མེད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན།

དེ་བཟུམ་སྟེ་ ཚོང་ཁའི་ལྷོ་གསལ་གྱུ་བ་འབྲུག་དེ་ཏེ་ཡེ་ དུ་ཚད་ཀྱི་ཚད་གཞི་འདྲི་ ཚུང་ལུ་ཅིག་ལུ་ག་ཞི་བཞག་ཡོད་པ་ ལས་ དེ་གིས་ མཐོ་མི་སྤོ་བ་གྱའི་སྤོ་བ་ལུ་ཚུ་གི་ ཚོང་ཁའི་ཤེས་ཚད་ཀྱི་ཚད་དུ་ལག་ཅིག་ལྟོ་ལྟོ་མི་མ་གཏོགས་ ཤེས་ཚད་ཤེས་གྲུ་ལྟོ་ལྟོ་མི་ཚུགས།

༡༥. གྲོས་འདེབས།

1. ཚོང་ཁག་གོ་དང་འཕེལ་ལུ་ལྟན་ཚུགས་ཀྱིས་ མི་དམངས་ཀྱི་དོན་ལུ་བཟོ་ཡོད་པའི་མཐུན་ཀྱིན་དང་ལུགས་རྟོག་ཚུ་ གི་སྤོ་བ་ལས་ གོ་བཤུ་བུ་སྤོ་བུ་ཀྱི་ལས་འཛིན་འགོ་འདྲེན་འབྲེལ་དཔོན་ལུ་འདུག། དེ་མ་ཚད་ མཐུན་ཀྱིན་ དང་ལུགས་རྟོག་ཚུ་ མི་དམངས་ཀྱིས་འཕྲོ་བུ་ཚུགས་པ་བཟོ་དཔོན་ལུ་འདུག།

༣. རྟན་ཚེགས་ཡིག་ཚེད་གིས་ འཚར་གཞི་ ༡༢ པའི་དམིགས་གྲུབ་བསྐྱེད་ཡོད་མི་ཚུ་བསྐྱེད་ཞེས་འབད་
དགོ་པ་འདུག།
༤. རྟན་ཚེགས་ཡིག་ཚེད་གིས་ སྤྱི་འབྲེད་ འབྲུག་མི་ཚུ་གི་བཟུམ་ ཇོང་ཁའི་མེག་ཚུ་ལ་བཞི་འཁུམ་ལེན་
ཡམ་འབྲུག་གྲུབ་ཞི་ལུ་ བཅོམ་ལུགས་བསྐྱེད་དགོ་པའི་འབར་ དམིགས་བསལ་ལུ་ ཇོང་ཁ་བྱི་ནི་དང་ལྟག་
ནི་ནུལ་ཡམ་རྒྱས་གྲུབ་ཞི་འདོད་ལུ་ རབས་ལམ་དཔལ་འཇུ་བཅའ་དགོ་པ་འདུག།
༥. ཤེས་རིག་ལམ་ལུགས་ནུལ་ ཇོང་ཁ་ཡམ་རྒྱས་གྲུབ་ཞི་འདོད་ལུ་ ཤེས་རིག་ལྟན་འགན་དཔལ་འཇུ་བཅའ་
ཀྱི་ཐོག་ལས་ གནས་སྤེལ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ དེ་བྱེད་ལུ་འབད་ཞི་ཞུམ་ལས་ རབས་ལམ་བསྐྱིག་
དགོ་པ་འདུག།
༦. ཇོང་ཁ་གོ་དཔལ་ལྟན་ཚེགས་ཀྱིས་ མི་དམངས་ཀྱི་ལས་སྤེལ་ནུལ་ ཇོང་ཁའི་ལག་ལེན་ཀྱི་ལྟེན་གྲུབ་
ཞི་ལུ་ཚུ་འགོ་དཔལ་འདུག།
༧. གཞུང་གི་ལྟན་འགན་དཔལ་ལས་སྤེལ་ ཇོང་ཁ་དཔལ་འཇུ་བཅའ་ཚུ་ནུལ་ལས་ཡམ་ ཇོང་ཁའི་ལག་ལེན་ཀྱི་ལྟེན་
གྲུབ་ཞི་འདོད་ལུ་ གཞུང་གི་མཚན་ཀྱང་གན་ཡིག་ནུལ་ ཇོང་ཁ་འདི་འཇུ་པལ་ལུ་འབྲུག་དགོ་པའི་མཐུན་
འགྲུབ་བཟུ་མཚན་སྟེ་བཅའ་གསལ་ཡོད་མི་འདི་ འགྲོ་མཐུན་དེ་མཚན་གྲོག་ལུ་དཔལ་དཔལ་ དེ་འདོད་ཀྱི་ཞུམ་ཡམ་
ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་དགོ་པ་འདུག།
༨. གཞུང་ལས་མི་སེར་ལུ་གནུལ་མི་འཇུ་བས་ཉོག་ཚུ་ ཇོང་ཁའི་སྐད་ཡིག་ནུལ་འགྲོ་བཅའ་ཚུ་གསལ་བཟོ་ཞི་ལུ་
བཅོམ་ལུགས་བསྐྱེད་དགོ་པ་འདུག།
༩. ཇོང་ཁ་འདི་ གོ་དཔལ་དཔལ་དཔལ་ལྟེན་གྲུབ་ཞི་འདོད་ལུ་ ཇོང་ཁ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་ སྤྱི་བུས་
ཅིག་སྟེ་མཚན་གནུལ་སྟེ་ གཞུང་འབྲེལ་ལུ་གཞི་བཅའ་གསལ་འབད་དགོ་པ་འདུག།
༡༠. གནས་སྤེལ་ཚུ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབྲུག་ཞི་འདོད་ལུ་ གཞུང་གི་ལས་སྤེལ་ཚུ་གིས་ ཇོང་ཁ་དཔལ་འཇུ་བཅའ་
བའི་ལུ་གཞི་གི་གོ་སྐབས་བཟོ་དགོ་པ་འདུག།

༡༩. རྒྱལ་རྒྱུན།

References

- Abbassi, A. N. (2013). A national language represents the national identity, your common wealth. Retrieved May 2016, 9, from <http://www.yourcommonwealth.org:http://www.yourcommonwealth.orguncategorized/a-national-language-represents-the-national-identity-of-a-country/>
- BALOGUN, S. A. (2015). A Comparative Study of Students' Academic Performance in Language and Literature Courses: English and French Languages in Focus. *Asia Pacific Journal of Education, Arts and Sciences*, Vol. 2 No. 2 , 38.
- Dorjee, K. (2007). Cultural Imperialism and Linguistic Change: Impact of Cultural Imperialism on Dzongkha Borrowing. *Media and Public Culture: Proceedings of the Second International Seminar on Bhutan Studies* (pp. 121-137). Thimphu, Bhutan: Centre for Bhutan Studies.
- Driem, G. v. (2004). Language and identity in Bhutan. *Culture and the Arts*
- Dzongkha Development Commission (1998). Bhutan's National Language Dzongkha's Policy Document [འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་ཚོལ་ཁའི་སྤྱི་ལུས་ཡིག་ཆ།]. Thimphu, Bhutan: Dzongkha Development Commission.
- Dzongkha Development Commission (2011). Research report on the status of class ten students' Dzongkha. Thimphu, Bhutan: Dzongkha Development Commission.
- Dzongkha Development Commission (2017). Dzongkha Usage Study Report. Thimphu, Bhutan: Dzongkha Development Commission.
- Elliott, J. (1987). The modern path to enlightenment. *Financial Times*
- Ghazali, K. (2010). National Identity and Minority Languages. *UN Chronicle The magazine of the United Nations*, Article Vol. XLVII No. 3.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Ministry of Education (2018). 32nd Education Policy Guidelines and Instructions.

Thimphu, Bhutan: Ministry of Education

- Tshering, K. (2013). Circulation and Reach of Audited Print Media for the Period July 2012 - June 2013. Retrieved from [<https://www.moic.gov.bt/wp-content/uploads/2016/05/Circulation-Reach-of-Audited-Print-Media-for-the-Period-of-July-June-2013.xls>].
- Oluikpe, B.O. (1984). "Criteria for Planning Effective use of English Programmes in Nigerian Universities" in Oluikpe, B.O. (Ed). New Direction for Nigerian Higher Education, Focus on General Studies. Lagos: Nigerian Association of General Studies. pp 62-70.
- Phuntsho, K. (2000). Two Ways of Learning in Bhutan. Journal of Bhutan Studies, 2(2), 106-131.
- Phuntsho, K. (2013). In The History of Bhutan. New Delhi: Random House India.
- Rai, R. (2018, December 25). Education ministry short of 571 Dzongkha teachers. Kuensel, p. 1-2.
- Rapten, P. (2001). Mass Media: Its consumption and Impact on Residents of Thimphu and Rural Areas. Journal of Bhutan Studies, 3(1), 172-198.
- Royal Education Council (2019). Rationalization of School Curriculum and Instructional Time Allocation.
- The Constitution of Kingdom of Bhutan. (2008). Thimphu: National Assembly of Bhutan.
- Thinley, N. (2002). Language Use in Thailand: A Comparative Study to the Case of Bhutan.

༡. ཟུང་སྐྱུག་སྤྱོད་

ཟུང་སྐྱུག་སྤྱོད་ ༡ པ། བརྟན་ཞིབ་དྲི་བློ་གྲྭ།

གསལ་བཤུ་

དྲི་བ་དྲི་མི་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ རྒྱུ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་

དྲི་བ་དྲི་མི།	<input type="text"/>	☐	◀ མིའད་དཔལ་འཇུག་སྤྱོད་པ།	
ཚཱ་ཚོམ་ལྟུང་།	དྲི་བ་དྲི་མི་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་	<input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/>	☐	◀ ཚཱ་ཚོམ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ (ཚོམ་/ཚཱ་ལྷན་འབད་པ་)
གཞུང་།	དྲི་བ་དྲི་མི་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་	<input type="text"/>	☐	◀ གཞུང་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་
ཚོམ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་།	ཚོམ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་།	<input type="text"/>	☐	◀ ཚོམ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་
ཆེད་ལྷན་འབད་པ་།	ཆེད་ལྷན་འབད་པ་/ཚོམ་ལྷན་འབད་པ་	<input type="text"/>	☐	◀ ཆེད་ལྷན་འབད་པ་/ཚོམ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་
སྤྱི་ལྷན་འབད་པ་།	སྤྱི་ལྷན་འབད་པ་/སྤོམ་ལྷན་འབད་པ་	<input type="text"/>	☐	◀ སྤྱི་ལྷན་འབད་པ་/སྤོམ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་
གཞུང་ལྷན་འབད་པ་།	གཞུང་ལྷན་འབད་པ་།	<input type="text"/>	☐	◀ གཞུང་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་
དྲི་བ་དྲི་མི་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་།	<input type="text"/>	☐	☐	◀ སྤོམ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་
གྲུ་ལྷན་འབད་པ་།	དྲི་བ་དྲི་མི་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ (ཚོམ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་)	<input type="text"/>	☐	◀ ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་

༡ = ཡོངས་ཚཱུག་སྤྱོད་   ༣ = ཚོམ་   ༤ = གཞུང་ལྷན་འབད་པ་
 ༢ = མཱ་ཚོམ་ལྷན་འབད་པ་   ༥ = ཚོམ་ལྷན་འབད་པ་   ༦ = སྤོམ་ལྷན་འབད་པ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་

བརྟན་ཞིབ་པ་ལྷན་འབད་པ་ རྒྱུ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ ལཱ་ལྷན་འབད་པ་ ལཱ་ལྷན་འབད་པ་

འཇོ་འདྲི་བློ་	འཇོ་འདྲི་བློ་ལཱ་ལྷན་འབད་པ་	<input type="text"/>	☐	◀ མིའད་དཔལ་འཇུག་
	མིའད་དཔལ་འཇུག་།	<input type="text"/>	☐	◀ རྟུག་སྤྱོད་

དྲི་བ་ ༡ ཡུ་ ལན་རྒྱལ་མི་མོའི་དུ་བྲེ་བ། (འོ་གྲུ་ལོ་དུ་མི་ལས་ གཤམ་མི་འདི་གྲང་སྒོ་རྒྱུ་འགྲུ་ལ།)

མོའི་དུ་བྲེ་བ།	མོ།	མོ།	གནུ།
		༡	༢

དྲི་བ་ ༢ ཡུ་ རྒྱུ་ལོ་གཤམ་མི་ལས་ལོ་

རྒྱུ་ལོ།	ལོ་གྲངས་ཚང་མི་ལོ་འདི་སྤྱི་གནུ་ལ།
----------	----------------------------------

དྲི་བ་ ༣ ཡུ་ མ་སྒྲུ།

མ་སྒྲུ།	འོ་གྲུ་ལོ་དུ་མི་ལས་ གཤམ་མི་འདི་གྲང་སྒོ་རྒྱུ་འགྲུ་ལ།	
༡= རྒྱུ་ལོ།	༤= རྒྱུ་ལོ།	༡༨= རྒྱུ་ལོ་འདི། (རྒྱུ་ལོ་མཚམས་ལ།)
༢= རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ། (རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།)	༡༠= རྒྱུ་ལོ།	༡༩= རྒྱུ་ལོ་ལོ།
༣= རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ། (ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།)	༡༡= རྒྱུ་ལོ་ལོ།	༢༠= རྒྱུ་ལོ་ལོ།
༤= རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ།	༡༢= རྒྱུ་ལོ།	༢༡= རྒྱུ་ལོ།
༥= རྒྱུ་ལོ།	༡༣= རྒྱུ་ལོ།	༢༢= རྒྱུ་ལོ། (ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ།)
༦= རྒྱུ་ལོ།	༡༤= རྒྱུ་ལོ།	_____)
༧= རྒྱུ་ལོ།	༡༥= རྒྱུ་ལོ།	
༨= རྒྱུ་ལོ།	༡༦= རྒྱུ་ལོ།	
༩= རྒྱུ་ལོ། (རྒྱུ་ལོ་ ལོ་ལོ་ ལོ་ལོ་ལོ།)	༡༧= རྒྱུ་ལོ།	
	༡༨= རྒྱུ་ལོ།	

༧) རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ རྒྱུ་ལོ་ལོ་ རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་ རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་

	མོའི་གྲུ།	ལོ།	ལོ།	ལོ།	ལོ།
ལོ།	༡	༢	༣	༤	༥
ལོ། (རྒྱུ་ལོ་)	༡	༢	༣	༤	༥

རྩིབ་ ༥ པ། ཤེས་ཡོན་མཐོ་ཤོས་ལྷུངས་ཡོད་པ།

ཤེས་ཡོན།	འོག་ལུ་བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ ག་ཡིན་མི་འདི་གི་ལེད་བཟུགས་གནད།	
༠༠= སློབ་གསུང་སློབ་འུམ།	༠༥= སློབ་འུམ་བརྒྱུད་པ།	༡༧= གཞུག་ལག་གཞི་འུམ།
༠༡= སློབ་འུམ་དྲུང་པ།	༠༧= སློབ་འུམ་དྲུག་པ།	༡༨= གཞུག་ལག་གོང་མ།
༠༢= སློབ་འུམ་གཉིས་པ།	༡༠= སློབ་འུམ་བཅུ་པ།	༡༩= གཞུག་ལག་གོང་མ་ཡན་ཅན།
༠༣= སློབ་འུམ་གསུམ་པ།	༡༢= སློབ་འུམ་ ༡༢ པ།	༢༠= ལྷ་ཚེད་ཤེས་ཡོན། (ལོ་གྲངས། _____)
༠༤= སློབ་འུམ་བཞི་པ།	༡༣= འཕྲུལ་འུམ་དྲུང་ལག་བཟོ་ཤེས་ཡོན་ལག་ཁྱེད།	༢༡= གཞི་རྒྱུ་ཤེས་ཡོན། (ལོ་གྲངས། _____)
༠༥= སློབ་འུམ་ལྔ་པ།	༡༤= འཕྲུལ་འུམ་སྐྱུང་བཟུང་སྐུལ་ལེད་པ།	༢༢= དུམ་མཐོ་བཟུང་མི་ཡིན་པ་ཅིན། (རྩིབ་ ༧ པ་འདི་ལྟར་འཕྱོད་གནད།)
༠༦= སློབ་འུམ་དུག་པ།	༡༥= ལས་མཐོང་འཕྱོགས་ཡོད་པ།	༢༣= གཞུག། (ལག་ལུ་བཀོད་གནད། _____)
༠༧= སློབ་འུམ་བརྒྱུད་པ།	༡༦= གཞི་འཕྱོད་ཤེས་ཡོན།	

རྩིབ་ ༦ པ། དུམ་མཐོ་བཟུང་པ།

	འཕྲུག་ལྟར་འཕྱོད།	སྐྱི་རྒྱལ་ལམ།	འབྲེལ་བ་མེད།
སློབ་གྲྭ་ཚུང་པ།	༡	༢	༩
འབྲིས་འུམ་སློབ་གྲྭ།	༡	༢	༩
སློབ་གྲྭ་མེད།	༡	༢	༩
གཞུག་ལག་གཞི་འུམ་འོག་མ།	༡	༢	༩
གཞུག་ལག་གཞི་འུམ་/གཞུག་ལག་མཐོ་འུམ་ཤེས་ཡོན་གོང་མ།	༡	༢	༩

རྩིབ་ ༧ པ། ཚོས་ལུགས།

ཚོས།	ནུང་པ།	རྒྱུ་ལྡན།	ཀོང་ལྡན།	གཞུག།	ཚོས་ལུགས་མེད།
	༡	༢	༣	༤	༥
ཚོས་ལུགས་གཞུག། (ལག་ལུ་བཀོད་གནད། _____)					

དྲི་བ་ ༡༠ པ། རྒྱ་ཤྱི་བཟའ་ཚེ་ནུང་ ལ་སྐད་མང་ཤོས་ ག་ཅི་ལག་ལུན་འབྲམ་སྟེ་

ལ་སྐད།	འོག་ལུ་བཀོད་ཡོད་མི་ཚུ་ལས་ ག་ཅི་ལག་ལུན་གྱི་ ལེངས་བཅུ་གས་གནད།	
༡= ཚེ་ལག	༤= ཇོ་ལག	༡༤= བོད་ལག
༢= རྒྱ་ཚེ་ལག (ལྷ་སྤྲུལ་གྱི་སྐད་ལོངས།)	༡༠= དྲག་ལག	༡༥= ལྷོ་ལག་ (ལྷོ་མཚམས་ལག)
༣= ཚེ་སྐད་ལག (ཤ་རྩ་ལྷོགས་ལག)	༡༡= ལྷོག་ལག	༡༦= ལྷོ་སྤྱ།
༤= ལུ་ཐང་ལག	༡༢= མོ་ལག	༡༧= དུ་ལོངས་ལུངས།
༥= ལེ་སྐད་ལག	༡༣= འབྲོག་ལག	༢༠= ལེ་ལག
༦= ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག	༡༤= འབྲོག་སྐད།	༢༡= ལེ་ལག་ལྷོ་ལག
༧= ལོ་ལག (ལོ་ལག་ ལེ་ལག་ མང་སྟེ་ལེ་ལག)	༡༥= ལག་ལག	༢༢= གཞུ་ལག (ལག་སྐད་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་)

དྲི་བ་ ༡༡ པ། ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ རྒྱ་ཤྱི་བཟའ་ཚེ་ལག་ལྷོ་ལག་ ལག་ལུན་འབྲམ་གྱི་ལོངས་ལྷོ་ལག་

གནས་ལྷོ་ལག་	ལྷོ་ལག་	མང་ཤོས་ལྷོ་ལག་	འབྲམ་ལྷོ་ལག་	བཟའ་ལྷོ་ལག་	ཚུ་ལྷོ་ལག་
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡
ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་ལྷོ་ལག་	༥	༤	༣	༣	༡

གནས་ལུངས།	ལེ་ཉེན།	མཚན་མེད།	འཕྲུལ་འཕྲུལ།	བརྒྱུ་ལམ་ལེ།	རྩིས་ལེན།
མི་སྲིད་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ལེ་ཉེན་ལེ།	༥	༥	༣	༣	༡
གསལ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ལེ་ཉེན་ལེ།	༥	༥	༣	༣	༡
ཚོས་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཚོས་ཀྱི་ དཔེ་མཚན་ལེ་ཉེན་ལེ།	༥	༥	༣	༣	༡
རང་གི་སྐོར་དོན་དཔེ་ དཔེ་ལེ་ལེ་ ཡོད་པའི་སྐབས་ལུ་ འབྲི་ལེ།	༥	༥	༣	༣	༡
ལུ་གཉིས་ལུ་འབྲི་ལེ།	༥	༥	༣	༣	༡
མི་སྲིད་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ལེ་ཉེན་ལེ།	༥	༥	༣	༣	༡

དྲི་བ་ ༡༣ པ། སྤྱི་ལོ་ལུ་ བརྒྱ་ཆ་ལས་འབད་བའི་ རྒྱ་ལྷོ་ལེ་ལེ་ལེ་ གཉིས་ལེ་ལེ་ ལག་ལེན་
འབྲེལ་ལེ་?

	༡༡-༡༠༠%	༧༡-༩༠%	༥༡-༦༠%	༣༡-༤༠%	༡༠% ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ།	རྩིས་ལེན།
སྤྱི་ལོ།	༥	༥	༣	༣	༡	༠
ཉེན་ལོ།	༥	༥	༣	༣	༡	༠
ལེ་ཉེན་ལོ།	༥	༥	༣	༣	༡	༠
བྱི་ལོ།	༥	༥	༣	༣	༡	༠

དྲི་བ་ ༡༣ པ། གལ་སྲིད་ལེ་ལེ་ དེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་
ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་ལེ་?

	ལེ་ལེ།	ལེ་ལེ་ལེ།	ལེ་ལེ་ལེ།
གཉིས་ལེ།	༡	༣	༤

ཚོང་ཁའི་ཚོགས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ཚོང་ཁའི་ལྷོགས་ལྷན་པོའི་ལག་ལེན།

དྲི་བ་ ༡༥ པ། རྒྱ་ལྗོངས་ དུ་ཉོ་ལེན་གྲས་སྐྱེད་སྒྲིལ་དང་ འོག་ལུ་བཀོད་དུ་ཉོ་ལེན་པའི་ ཚོང་ཁའི་དཔལ་ལྷན་
ཚོགས་ལྗོངས་ མཐུན་གྲུན་དང་ལྷན་སྐྱེད་ ག་དེ་མེད་ ལག་ལེན་འབྲེལ་དེ་?

མཐུན་གྲུན་དང་ལྷན་སྐྱེད་	ལུ་རྒྱ་གཉེན།	འབྲུལ་ འབྲུལ།	བརྒྱ་ལུ་མེད།	རྩི་ལུ་མེད།	ལག་ལེན་ལུ་འབྲེལ་པའི་ གནས་ལུ་ཉོ་ལེན། ༡ = ལག་ལེན་འབྲེལ་མི་ཤེས། ༢ = འབྲེལ་པའི་ཤེས། ༣ = ལྷོ་པའི་ཤེས། ༤ = དེ་ཚུ་གི་ལྷོ་པའི་ཤེས། ༥ = རྩི་པའི་ཚོགས་པའི་ཤེས།
ཚོང་ཁའི་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་ལྗོངས་ཚོགས་མཛོན། (པར་སྐྱེན་འབྲེལ་ལེན་མི་ ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ལུ་ཉོ་ལེན་མི་ ཡེ་ལྟ་ དེ་མེད་ལྷན་སྐྱེད་ བཅུགས་ལེན་མི།)					
ཚོང་ཁའི་ཚོགས་མཛོན།	༥	༣	༢	༡	
འཇིག་ལའི་ཚོང་ཁའི་ཚོགས་མཛོན།	༥	༣	༢	༡	
ཚོང་ཁའི་འཇིག་ལའི་ཚོགས་མཛོན།	༥	༣	༢	༡	
མཐུན་གྲུན་དང་དེ་མེད་ལྷན་སྐྱེད།					
ཚོང་ཁའི་ལྷོགས་གྲུབ་/ཡིག་སྐྱེད་ལྗོངས་ བརྒྱ་གཉེན།	༥	༣	༢	༡	
ཚོང་ཁའི་འཇིག་ལའི་ཚོགས་ཚོགས་ (པར་སྐྱེན་ཡེ་ལྟ་ དེ་མེད་ལྷན་སྐྱེད།)	༥	༣	༢	༡	
ལུ་ལྷོ་ལུ་ལྷོ་ལུ་ལྷོ་ལུ་ལྷོ་ལུ།	༥	༣	༢	༡	
ཚོང་ཁའི་ལུ་ལྷོ་ལུ། (ཡིག་ལྷོ་ལུ་ལྷོ་ལུ་ལྷོ་ལུ།)	༥	༣	༢	༡	
པར་སྐྱེན།					
སྐྱེད་ལའི་སྐྱེན་མི། (ཚོང་ཁའི་བརྒྱ་གཉེན།)	༥	༣	༢	༡	

ཡིག་འགྲུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་ ཀི་དེའ།	༥	༣	༣	༡	
མིང་མཛོད་ཀྱི་ཀི་དེའ། (སྲིད་དོན་/སྲོལ་རྒྱུ་ ཀམ་མིའུ་འདུའུ་/དཔལ་འཕྲོད་/ གསོལ།)	༥	༣	༣	༡	
ཀི་དེའ་གཞན། (ལ་གསལ་ལ་བཀོད་གནད།)	༥	༣	༣	༡	

དྲི་བ་ ༡༥ པ། ཚེ་དཔལ་གྱི་འཕུལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ཚེ་དཔལ་གྱི་འཕུལ་གྲུ་འཛིན་དོན་ལུ་ མཐུན་ཀྱི་དུ་དེ་
ཞབས་རྒྱུ་ལ་ལྟོད་གཞི་མ་ བཟོ་དོན་ལ་འདུག་?

	མཐུན་ཀྱི་དུ་དེ་ལ་ ཞབས་རྒྱུ་ལ་ལྟོད་དོན་ལ་ལོ་ལོ་ལོ་ བཟོ་དོན་ལ་འདུག་
མཐུན་ཀྱི་དུ་དེ་ལ་ཞབས་རྒྱུ་༡	
མཐུན་ཀྱི་དུ་དེ་ལ་ཞབས་རྒྱུ་༢	
མཐུན་ཀྱི་དུ་དེ་ལ་ཞབས་རྒྱུ་༣	

བསམ་སྟོན་/ལམ་སྟོན་གྱི་དོན་གསལ་/བཅི་མཐོང་།

དྲི་བ་ ༡༦ པ། རྒྱུ་ཀྱི་སྤོངས་ལུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པའི་ དོན་ཚན་ཚུ་ལུ་ དོས་ལེན་ཡོད་/མེད་སྟོང་བཀོད་གནད་།

	གནམ་མེད་སུ་ མེད་དོས་ལེན་ཡོད་།	དོས་ལེན་ ཡོད་།	སྤྲུལ་མི་ ཤིས།	དོས་ལེན་ མེད་།	རྒྱ་ལས་ དོས་ལེན་མེད་།
དུ་དེས་འདུའུ་ལ་ དུ་ལྷོ་སྐད་དུ་འཕུལ་འཕྲོ་ཐངས་ལུ་ བཏུ་བའི་ལོ་ལོ་ ༥༠ གི་ལུ་ལས་ ཚེ་དཔལ་འདྲི་ གཞིག་གིས་གཞིག་ལུ་ བཟོ་སྟོན་ཚུ་གསུམ་པའི་ལ་སྐད་འཕྲོ་ ལེ་ གནས་ཚུགས་པ་ལུ་ལག་ལེན་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་	༥	༥	༣	༣	༡
ལུ་ག་ཡོག་དུ་ མི་ཚོ་སྐྱེད་གི་དོན་ལུ་ ཚེ་དཔལ་འདྲི་གསུམ་པའི་ དོན་ལ་མི་ལོ་ལོ་ལོ་	༥	༥	༣	༣	༡

	གནམ་མཉེས་མེད་པའི་ཕྱི་སྐད་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་	དོས་ལེན་ལྟར་	སྐབས་ཀྱི་ཤིང་ལོ་	དོས་ལེན་མེད་པའི་	ཚུལ་ལྟར་ཕྱི་སྐད་ལྟར་
མི་སྡེ་ལྟར་ ཚོང་ལའི་ཤིང་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ གྲུབ་ལེན་པའི་དཔེ་བཞུགས་ལྟར་ལེན་	༥	༥	༣	༣	༡
རྒྱལ་ལོ་ལྟར་ སྤྱི་ལོ་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ ཚོང་ལའི་ཕྱི་སྐད་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་	༥	༥	༣	༣	༡
འབྲུག་ལྟར་གྲུབ་པའི་ ཚོང་ལའི་ཕྱི་སྐད་ བརྒྱ་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ (གྲི་ལྟར་ལྟར་གྲི་)	༥	༥	༣	༣	༡
འབྲུག་གི་རྒྱུ་རྐྱེད་ལྟར་ ཚོང་ལའི་ཕྱི་སྐད་ལྟར་ ལོ་རྒྱུས་ལྟར་	༥	༥	༣	༣	༡
ཚོང་ལའི་ འབྲུག་གི་ལམ་ལུགས་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ རྒྱ་གཞི་ལམ་ལུགས་ལྟར་ ཤིང་ལོ་ལྟར་ ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ ལོ་རྒྱུས་ལྟར་	༥	༥	༣	༣	༡
མི་སྡེ་ལྟར་ ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ ལོ་རྒྱུས་ལྟར་	༥	༥	༣	༣	༡

རྒྱུ་རྐྱེད་ ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ ལྟར་ལྟར་ ལྟར་ལྟར་

	ལྟར་ལྟར་	ལྟར་ལྟར་	ལྟར་ལྟར་	ལྟར་ལྟར་
འབྲུག་གི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༥	༣	༣	༡
འབྲུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༥	༣	༣	༡
ལོ་རྒྱུས་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༥	༣	༣	༡
ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༥	༣	༣	༡
ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༥	༣	༣	༡
ལྟར་ལྟར་/ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༥	༣	༣	༡
འབྲུག་ལྟར་ལྟར་ལྟར་	༥	༣	༣	༡

	විකල්පය	අනුපාතය	විකල්පය	ආකාරය
මධ්‍යම අධ්‍යාපන ක්‍රමය	උ	2	2	1
ඉහළ මධ්‍යම අධ්‍යාපන ක්‍රමය	උ	2	2	1
විදුහල් මධ්‍යම අධ්‍යාපන ක්‍රමය	උ	2	2	1
අධ්‍යාපන ක්‍රමය සහ අනෙකුත් ජනප්‍රිය ක්‍රමය	උ	2	2	1
අධ්‍යාපන ක්‍රමය සහ අනෙකුත් මධ්‍යම අධ්‍යාපන ක්‍රමය	උ	2	2	1

විච 11 හා මුද්‍රාණය ක්‍රමයේ ස්වයං ක්‍රමයේ සිදුකර ඇති ප්‍රතිඵලය සහ ප්‍රධාන අභියෝගයන් සහ ඒවාට පිටුපසට යාමේදී පවතින අභියෝගයන්?

	ප්‍රධාන අභියෝගයන් / ප්‍රධාන අභියෝගයන්ට පිටුපසට යාමේදී	මධ්‍යම අධ්‍යාපනය / ප්‍රධාන අභියෝගයන්ට පිටුපසට යාමේදී	අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලය	මධ්‍යම අධ්‍යාපනයේදී
විදුහල් මධ්‍යම අධ්‍යාපනය	2	2	1	4
ස්වයං ක්‍රමයේ අධ්‍යාපනය	2	2	1	4
ස්වයං ක්‍රමයේ අධ්‍යාපනයේදී	2	2	1	4
ස්වයං ක්‍රමයේ අධ්‍යාපනයේදී	2	2	1	4

මධ්‍යම අධ්‍යාපනයේ ප්‍රධාන අභියෝගයන්ට පිටුපසට යාමේදී

විච 12 හා මුද්‍රාණය ක්‍රමයේ අධ්‍යාපනයේ අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලය සහ ප්‍රධාන අභියෝගයන් සහ ඒවාට පිටුපසට යාමේදී පවතින අභියෝගයන්?

	අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලය	මධ්‍යම අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලය	අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලය	මධ්‍යම අධ්‍යාපනයේදී
මධ්‍යම අධ්‍යාපනය	2	2	1	4
විදුහල් මධ්‍යම අධ්‍යාපනය	2	2	1	4
විදුහල් මධ්‍යම අධ්‍යාපනය	2	2	1	4
විදුහල් මධ්‍යම අධ්‍යාපනය	2	2	1	4

මධ්‍යම අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵලය 2 පිටුපසට යාමේදී 2 පිටුපසට යාමේදී 4 පිටුපසට යාමේදී 20 පිටුපසට යාමේදී

དྲི་བ་ ༢༠ པ། རྒྱ་ཤིང་ལ་འབད་བའི་ཉེ་ འབྲུག་མི་ཚུ་གིས་ རྗེ་ལ་ལག་ལེན་འབྲུག་ཉེ་འདྲི་ཉེ་མས་འཁྲུ་དྲོ་ཡའི་ གནད་དོན་ག་ཅི་མ་ ལེན་མ་བརྒྱུ་མི་འདུག་?

	གནད་དོན།
གནད་དོན་ ༡	
གནད་དོན་ ༡	
གནད་དོན་ ༡	

དྲི་བ་ ༢༡ པ། མི་དམངས་ཀྱི་ལྷན་པས་དོན་ཚུ་ ----- རྗེ་ལ་ལག་ལེན་འབྲུག་ལ་ འདུག།

	རྗེ་ལ།	ལེ་ལེ་གི།	རྗེ་ལ་ལག་ལེན་འབྲུག་ལ་ལེ་ལེ་གི་གཞི་རྒྱ་མཚན་གྲུ་
	༡	༢	༣

ལེ་ལེ་གི་སྐད་ལོག་གི་ལྷོགས་གྲུབ།

དྲི་བ་ ༢༢ པ། ལེ་ལེ་གི་སྐད་ལོག་དང་ཉེ་གི་ དེ་ལས་ ཉེ་གི་དང་བྲི་གི་ཚུ་གྲུ་ རྒྱ་ཤིང་ལ་ག་དེ་མི་ལ་འབད་ ཚུ་གས་?

		མཚན་གྲུ་	མཐུ་	འབྲི་ལ།	མཐུ་	ཚུ་ལས་མི་གིས།
ལེ་སྐད་གི།	སྐད་གི།	༥	༥	༣	༣	༡
ལེ་ཉེ་གི།	ཉེ་གི།	༥	༥	༣	༣	༡
ལེ་ཉེ་གི།	ཉེ་གི།	༥	༥	༣	༣	༡
ལེ་བྲི་གི།	བྲི་གི།	༥	༥	༣	༣	༡

བརྒྱ་ཤིང་ལ་ལག་ལེན་འབྲུག་ལ་
 དྲི་བ་དྲི་མེད་ལ་ལག་ལེན་འབྲུག་ལ་ལག་ལེན་འབྲུག་ལ་ལག་ལེན་འབྲུག་ལ་

ཇིང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།

འགྲེམས་ཡང་། ༡༢༣

བརྒྱུད་འཕྲིན་ཡང་། ༣༣༣༧༧༧

ཡོངས་འབྲེལ་འཆར་སློ། www.dzongkha.gov.bt

ISBN 978-99936-74-0-1